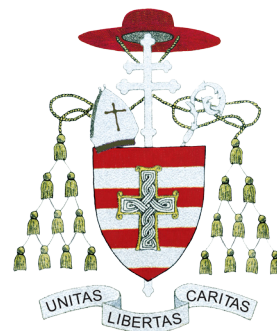

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 5-6/2015. SVIBANJ / LIPANJ

GODINA VJERE²⁰¹²₂₀₁₅

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat, Jurja Biankinija 2, 23000 Zadar

tel: 023/208-650; faks: 208-640;

e-mail: izdavastvo@zadarskanadbiskupija.hr

Odgovara: Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Uredništvo: Don Josip Lenkić, don Šimun Šindija, don Roland Jelić, Ines Grbić, prof

Fotografije: Ines Grbić; Računalni slog: don Šimun Šindija

Tisak: IT CENTAR - BIOGRAD

Dekanatski euharistijski kongres u Ražancu - 2. svibnja 2015. godine

Crkva slavi euharistiju i od euharistije živi - povodom dekanatskih euharistijskih kongresa -

1. Kad je prije tri godine, 11. listopada 2012. papa Benedikt XVI. otvorio Godinu vjere poželio je da to vrijeme bude prigoda za "intenzivnije slavljenje euharistije koja je vrhunac djelovanja Crkve, a ujedno i vrelo iz kojega struji sva njezina snaga" (br. 9). Zbog obilja materijala za Godinu vjere Svećeničko vijeće i Dekani Zadarske nadbiskupije složili su se da to razdoblje potraje jedno trogodište kako bi se po župama moglo planirati duhovne obnove, pučke misije, euharistijske dane i dekanatske euharistijske kongrese. Razdoblje od tri godine omogućilo nam je razmišljati o važnosti i daru dviju božanskih ustanova, Crkvi i obitelji, te osobito o daru euharistije kao središtu našeg kršćanskog života.

Crkva, naime, u koju smo ušli sakramentom svetoga krštenja, nije utemeljena na nekom mitskom događaju, nego ukorijenjena u osobi Isusa Krista, utjelovljenoga Bogo-čovjeka iz Nazareta. Zato je misija i poslanje Crkve (LG 1) posve drugačija od civilnih društvenih zajednica. Crkva kao otajstvo nadilazi granice kulture, prostora i vremena. Ona nije proizvod povijesnog slučaja, nego izvorni Božji naum, Isusova zaručnica (Ef 5, 22-23), Tijelo Kristovo, Božje zdanje komu je zaglavni kamen Krist, a u njezinim su temeljima ugrađeni apostoli i proroci (Ef 1, 20-21). Duljina pak i širina, visina i dubina tog otajstva može se obuhvatiti jedino mjerom vjere (Ef 1, 17-18).

2. U subotu, 2. svibnja 2015. diljem Nadbiskupije slavilo se svečano misno slavlje u sklopu dekanatskih euharistijskih kongresa. Tim svečanim zborovanjima htjelo se posvijestiti veliko otajstvo koje ne poznajemo dovoljno, ali čvrsto vjerujemo i ispovijedamo da je ono središte i vrhunac kršćanskog života. Crkva, naime, slavi euharistiju i od euharistije živi. I ljubomorno čuva i brani taj predragocjeni dar što gaje "primila od Gospodina" (1 Kor 11, 23). A pred tom velikom i nedokučivom tajnom s Tomom ponavlja: "Ne shvaćamo, ne gledamo, al' po jakoj vjeri znamo, što van reda biva tu!"

Slavljenjem euharistijskih kongresa, s procesijom po mjestu i klanjanjem, mi ispovijedamo i vjerujemo da je euharistijski Krist središte našeg obiteljskog i kršćanskog života. To nije neki simbol, slika ili sveta relikvija koju se časti i cjeliva. Ne, euharistijski Krist je živi Bog među živim ljudima. Mesija i Spasitelj koji nas tijelom svojim liječi i hrani za život vječni. Kad je prvi put pričestio svoje apostole na Posljednjoj večeri rekao je: "Uzмите i jedite, ovo je moje tijelo. Uzмите i pijte ovo je krv moja novoga zavjeta koja se za vas prolijeva". Od toga svetog i svečanog trenutka obnavlja se isto pod svakom svetom Misom. Obnavlja se na nekrvni način milost križa i otkupljenja. Teče i struji novi Božji život koji nam je Krist zaslužio svojom mukom, smrću i uskrsnućem, kao žrtvovano i uvijek živo "Janje Božje koje oduzima grijehe svijeta" (Iv 1, 29).

3. Zahvalni smo Bogu Ocu što je njegov Sin umro za nas. Ali, samim time mi još nismo spašeni. Nije dovoljno što postoji lijek protiv neke bolesti. Treba lijek popiti ako hoćemo ozdraviti. Nešto slično je i s euharistijom. Krist je umro i uskrsnuo da nas spasi. Ali, ta Kristova žrtva, koja se na otajstven način ponavlja u sv. Misi, mora postati dio nas kako bismo bili spašeni. To je ona ista žrtva s križa koja nam se daje kao poputbina na našem putovanju. A nama putnicima u ovom prolaznome svijetu potrebna je upravo takva neprolazna hrana. Jer, i naše će putovanje jednom završiti. Nemamo ovdje trajnog prebivališta. Prolazi svijet i slava njegova. Gospodin je blizu.

Hranimo se, dakle, Božjom riječju i euharistijom. I ne umarajmo se pružati svojom vjerom i dosljednošću "razloge nade koja je u nama" (1 Pet 3, 15). S vjerom da je svaka misna pretvorba predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska "jednog dana", mi s radošću molimo i pjevamo kako njegovu smrt navješćujemo, uskrsnuće slavimo, te njegov slavni dolazak iščekujemo! Njemu pak jedinom otkupitelju čovjeka kličemo i molimo: Dođi Gospodine Isuse! Jer, znamo i vjerujem kako on nosi ključeve povijesti. Njegova su vremena i vjekovi. Njemu slava u vijeke vjekova. Amen.

† Želimir Puljić, nadbiskup

SVETA STOLICA

Otajstvo ženidbe

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 6. svibnja 2015. – Papin apel

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U našem hodu koji čine kateheze o obitelji izravno dotičemo ljepotu kršćanske ženidbe. To nije jednostavna svečanost koja se održava u crkvi, s cvijećem, odjećom, fotografijama... Kršćanska je ženidba sakrament koji se događa u Crkvi, i koji također čini Crkvu, iz kojeg se rađa nova obiteljska zajednica.

To je ono što apostol Pavao sažima u svojoj poznatoj izreci: "Otajstvo je to veliko! Ja smjeram na Krista i na Crkvu" (Ef 5, 32). Nadahnut Duhom Svetim Pavao tvrdi da je ljubav među supružnicima slika ljubavi između Krista i Crkve. Nezamislivo je to dostojanstvo! Ali je ono zapravo upisano u Božji naum stvaranja, i s Kristovom milošću bezbrojni kršćanski parovi, sa svojim ograničenjima, sa svojim grijesima, su ga ostvarili!

Govoreći o novom životu u Kristu, sveti Pavao kaže da su kršćani – svi – pozvani ljubiti jedni druge kao što je Krist njih ljubio, to jest "podložni... jedni drugima" (Ef 5, 21), što znači u služenju jedni drugima. I tu uvodi analogiju između para muž-žena i Krist-Crkva. Jasno da je riječ o nesavršenoj analogiji, ali moramo dokučiti njezin duhovni smisao koji je veoma uzvišen i revolucionaran, i istodobno jednostavan, dokućiv svakom muškarcu i ženi koji se uzdaju u Božju milost. Muž, kaže Pavao, mora ljubiti suprugu "kao svoje tijelo" (Ef 5, 28); ljubiti je "kao što je Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju" (r. 25). Vi muževi koji ste prisutni ovdje shvaćate li to? Shvaćate li da trebate ljubiti svoju suprugu kao što Krist ljubi Crkvu? To nisu šale, već ozbiljne stvari! Plod toga radikalizma predanosti koja se traži od čovjeka, iz ljubavi prema ženi i zbog njezina dostojanstva, po Kristovu primjeru, mora da je bio golem u samoj kršćanskoj zajednici.

To sjeme evangeoske novosti koje ponovno uspostavlja recipročnost predanosti i poštovanja polako je sazrijevalo u povijesti, ali je na kraju prevladalo.

Sakrament ženidbe veliki je čin vjere i ljubavi: svjedoči hrabrost vjerovanja u ljepotu Božjeg čina stvaranja i življenja te ljubavi koja tjera čovjeka uvijek ići dalje, dalje od samih sebe i dalje od same obitelji. Kršćanski poziv na bespridržajnu i bezgraničnu ljubav je ono što se, Kristovom milošću, nalazi u temelju također slobodnog pristanka koji čini ženidbu.

Sama Crkva potpuno je uključena u povijest svake kršćanske ženidbe: izgrađuje se u njezinim uspjesima i trpi u njezinim neuspjesima. No, moramo se ozbiljno zapitati: prihvaćamo li mi sami do kraja kao vjernici i pastiri također tu neraskidivu povezanost povijesti Krista i Crkve s poviješću ženidbe i ljudske obitelji? Jesmo li spremni preuzeti na sebe tu odgovornost, to jest da svaka ženidba ide putem one ljubavi kojom Krist ljubi Crkvu? Veliko je to!

U toj dubini otajstva stvorenja, prepoznatog i ponovno uspostavljenog u svojoj čistoći, otvara se jedan drugi veliki obzor koji karakterizira sakrament ženidbe. Odluka "ženiti se u Gospodinu" sadrži također misijsku dimenziju, koja znači imati u srcu raspoloživost biti posrednikom i prenositeljem Božjega blagoslova i Gospodinove milosti za sve. Naime, kršćanski supružnici sudjeluju u misiji Crkve kao ženidbeni drugovi. A za to je potrebna hrabrost! Zato kada pozdravljam buduće mladence kažem: "Evo hrabrih ljudi", jer treba imati hrabrosti da se ljubi kao što Krist ljubi Crkvu.

Slavljenje sakramenta ne može izostaviti tu suodgovornost obiteljskog života prema velikom poslanju ljubavi Crkve. I tako se život Crkve svaki put obogaćuje ljepotom toga ženidbenog saveza, jednako kao što svaki put osiromašuje kada je ovaj nagrđen. Da bi svima ponudila darove vjere, ljubavi i nade, Crkva treba također hrabru vjernost supružnika milosti njihova sakramenta! Božji narod treba njihov svakodnevni hod vjere, u ljubavi i nadi, sa svim radostima i naporima koje taj hod sa sobom nosi u braku i obitelji.

Smjer je tako zacrtan jednom završavajući, a taj smjer je ljubav: ljubi se kao što Bog ljubi, zauvijek.

Krist se ne prestaje brinuti za Crkvu: ljubi je uvijek, čuva je uvijek, kao samoga sebe. Krist ne prestaje uklanjati s ljudskog lica ljage i bore svih vrsta. Dirljivo je i veoma lijepo to zračenje Božje snage i nježnosti koja se prenosi od bračnog para do bračnog para, od obitelji do obitelji. Ima pravo sveti Pavao: to je upravo "veliko otajstvo"! Muškarci i žene, koji su dovoljno hrabri da nose to blago u "glinenim posudama" našeg čovječtva, – ti muškarci i žene su tako hrabri! – nasušno su blago za Crkvu, pa i za sav svijet! Bog ih blagoslovio nebrojeno puta zbog toga!

Važnost obiteljskog odgoja

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 20. svibnja 2015. – Papini apeli

Danas, draga braćo i sestre, želim vam izraziti dobrodošlicu jer sam vidio da je među vama mnogo obitelji, dobar dan svim obiteljima! Nastavljamo razmišljati o obitelji. U današnjem ćemo se razmišljanju zadržati na jednoj bitnoj značajci obitelji, odnosno njezinu naravnom pozivu na odgajanje djece da rastu u odgovornosti prema sebi i drugima. Ono što smo, na početku, čuli od apostola Pavla je jako lijepo: "Djeco, slušajte roditelje u svemu, ta to je milo u Gospodinu! Očevi, ne ogorčujte svoje djece da ne klonu duhom" (Kol 3, 20-21). To je mudro pravilo: dijete koje je odgojeno da sluša roditelje i da bude poslušno roditeljima koji ne smiju zapovijedati na oštar način, da ne obeshrabruju djecu. Djeca, naime, moraju rasti bez obeshrabrenosti, korak po korak. Ako vi roditelji kažete djeci: "Popnimo se na one ljestve" i uzmete ih za ruku i pomažete im penjati se korak po korak, stvari će ići dobro. Ali ako im kažete: "Penji se!" - "Ne mogu." - "Penji se!", to znači ogorčiti djecu, tražiti od djece stvari koje ona nisu kadra učiniti. Zbog toga odnos između roditelja i djece mora biti jedna mudrost, jedna vrlo velika odgovornost. Djeco slušajte roditelje, to je milo Bogu. A vi roditelji ne ogorčujte djecu, tražeći od njih da učine ono što ne mogu. I to treba činiti zato da djeca rastu u odgovornosti prema sebi i prema drugima.

To je, čini se, očita konstatacija, no ipak u našem dobu postoje u tome pogledu određene teškoće. Teško je odgajati djecu roditeljima koji djecu vide samo navečer, kada se vrate kući umorni od posla. Oni koji imaju tu sreću da imaju posao! To je još teže rastavljenim roditeljima, koji su opterećeni tom svojom situacijom: jadni oni, snašla ih je nevolja, rastali su se i mnogo puta se dijete uzima kao taoca pa mu tata loše govori o mami a mama o tati, i čini se toliko zla. Ali ja poručujem rastavljenim roditeljima: nikada, nikada, nikada ne uzimajte dijete za taoca! Rastali ste se jedno od drugoga zbog mnogih teškoća i razloga, život vam je dao tu kušnju, ali neka djeca ne budu ta na koju će svaljivati teret te rastave, neka ih se ne koristi kao taoce protiv drugog bračnog druga, neka rastu slušajući mamu kako dobro govori o tati, premda nisu zajedno, i da tata dobro govori o mami. Za rastavljene roditelje to je vrlo važno i u isti mah vrlo teško, ali oni to mogu.

No tu se, prije svega, postavlja pitanje: kako odgajati! Koja je to tradicija koju danas trebamo prenositi svojoj djeci!

"Kritički" nastrojeni intelektualci svih vrsta ušutkavali su roditelje na bezbroj načina kako bi zaštitili mlađe naraštaje od štetâ – pravih ili tobožnjih – obiteljskog odgoja. Obitelji se, među ostalim, spočitava autoritarizam, favoritizam, konformizam, afektivnu represiju koja rađa sukobe. Došlo je do raskola između obitelji i društva, između obitelji i škole, odgojni pakt danas je raskinut; i tako je odgojni savez društva s obitelji ušao u krizu jer je potkopano uzajamno povjerenje. Za to postoje mnogi pokazatelji. Primjerice, u školi su narušeni odnosi između roditelja i nastavnika. Ponekad postoje međusobne napetosti i nepovjerenje; a posljedice naravno trpe djeca. S druge strane, povećao se broj takozvanih "stručnjaka", koji su zauzeli mjesto roditelja i u najintimnijim aspektima odgoja. O afektivnom životu, o osobnosti i razvoju, o pravima i dužnostima ti "stručnjaci" znaju sve: ciljeve, motivacije, tehnike. A roditelji moraju samo slušati, učiti i prilagoditi se. Lišeni svoje uloge, ovi potonji često postaju previše plašljivi i posesivni prema svojoj djeci, do te mjere da ih nikada ne ispravljaju: "Ti ne smiješ ispravljati dijete". Skloni su tome da ih sve više povjeravaju "stručnjacima" pa i kada su posrijedi najosjetljiviji i najosobniji aspekti

njihova života, gurajući same sebe u kut; i tako roditelji sami sebe isključuju iz života svoje djece. A to je vrlo ozbiljno! Danas ima takvih slučajeva. Ne kažem da se to uvijek događa, ali takvi slučajevi postoje. Učiteljica u školi ukori dijete i o tome obavještava roditelje. Sjećam se jedne osobne anegdote. Jednom zgodom, kada sam išao u četvrti razred osnovne škole rekao sam nešto ružno učiteljici i učiteljica, sjajna žena, pozvala je moju mamu. Ona je došla sutradan, razgovarale su a onda su pozvale mene. Mama mi je pred učiteljicom objasnila da je ono što sam učinio bilo ružno, da se to ne smije činiti; ali mama je to učinila s velikom blagošću i zatražila je od mene da se pred njom ispričam učiteljici. Ja sam to i učinio i bio sam zadovoljan jer sam rekao: ovo je dobro završilo. Ali to je bilo samo prvo poglavlje! Kada sam se vratio kući, na red je došlo drugo poglavlje... Zamislite bi li danas učiteljica učinila nešto takvo, i idući dan se našla s oba roditelja ili s jednim od njih te ih prekorila, jer "stručnjaci" kažu da se djecu ne smije tako koriti. Stvari su se promijenile! Zato roditelji ne smiju sami sebe isključivati iz odgoja djece.

Očito da ta impostacija nije dobra: nije skladna, nije dijaloška, i namjesto da potpomaže suradnju između obitelji i drugih odgojnih ustanova, škola... ona predstavlja prepreku toj suradnji.

Kako smo do toga došli? Nema sumnje da roditelji, ili bolje, određeni odgojni modeli iz prošlosti imali stanovita ograničenja, u to nema sumnje. Ali je isto tako točno da postoje greške koje imaju pravo samo roditelji činiti, jer ih mogu kompenzirati na jedan način koji ne može nitko drugi. S druge strane, kao što nam je dobro poznato, u životu je tako malo vremena za razgovor, razmišljanje, razmjenu mišljenja. Mnogi su roditelji "zarobljeni" radom – mama i tata moraju raditi – i drugim brigama, zbunjeni novim zahtjevima djece i složenošću današnjeg života – koji je takav, moramo ga prihvatiti takvog kakav jest – i kao da su paralizirani strahom od pogreške. Problem, međutim, nije samo razgovarati. Štoviše, jedan površni "dijalogizam" ne dovodi do pravog susreta uma i srca. Zapitajmo se radije: pokušavamo li shvatiti "gdje" su djeca doista u svome hodu? Gdje je stvarno njihova duša, znamo li to? I prije svega: želimo li to znati? Jesmo li uvjereni da oni, zapravo, ne teže nečem drugom?

Kršćanske su zajednice pozvane pružiti potporu odgojnom poslanju obitelji, i to čine prije svega svjetlom Božje riječi. Apostol Pavao podsjeća na uzajamnost dužnosti između roditelja i djece: "Djecu, slušajte roditelje u svemu, ta to je milo u Gospodinu! Očevi, ne ogorčujte svoje djece da ne klonu duhom" (Kol 3, 20-21). U temelju svega je ljubav, ono što nam Bog daje, a ta ljubav "nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo... sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi" (1 Kor 13, 5-6). I u najboljim obiteljima članovi obitelji moraju jedni druge podnositi a za uzajamno podnošenje je potrebna velika strpljivost! No život je takav. Život se ne stvara u laboratoriju, gradi se u stvarnosti. Sam Isus je prošao obiteljski odgoj. I u ovom slučaju, milost Kristove ljubavi privodi punini ono što je upisano u ljudsku narav. Koliko imamo samo divnih primjera kršćanskih roditelja punih ljudske mudrosti! Oni pokazuju da je dobar obiteljski odgoj stožer humanizma. Njegovo zračenje u društvu je izvor koji omogućuje kompenzirati praznine, rane, odsutnosti očinstva i majčinstva kojima su pogođena djeca koja su imala manje sreće u životu. To zračenje može činiti prava čuda. A u Crkvi se ta čuda događaju svakodnevno! Želim da Gospodin dadne kršćanskim obiteljima vjeru, slobodu i hrabrost potrebnu za njihovo poslanje. Ako obiteljski odgoj ponovno pronade ponos svoga protagonizma, mnogo će se toga promijeniti na bolje, za nesigurne roditelje i za razočaranu djecu. Kucnuo je čas da se očevi i majke vrate iz svoga izgnanstva – jer su sami sebe prognali iz odgoja djece – i ponovno na sebe potpuno preuzmu svoju odgojnu ulogu. Nadam se da će Gospodin dati roditeljima tu milost: da ne prognaju same sebe iz odgoja djece. A to može učiniti samo ljubav, nježnost i strpljivost.

Poruka Svetog Oca Franje za Svjetski misijski dan 2015.

Draga braćo i sestre,

Svjetski misijski dan 2015. slavi se u sklopu Godine posvećenog života što pruža dodatni poticaj za molitvu i razmišljanje. Naime, ako je svaki krštenik pozvan svjedočiti Gospodina Isusa naviještajući vjeru primljenu kao dar, to posebno vrijedi za posvećene osobe jer između posvećenoga života i misije postoji snažna veza. Želja za nasljedovanjem Isusa izbliza, koja je dovela do nastanka posvećenog života u Crkvi, odgovara na njegov poziv da uzmemo križ i pođemo za njim, da ga nasljedujemo u njegovu predanju Ocu i njegovu služenju i ljubavi, da izgubimo život kako bismo ga ponovno dobili. A budući da čitav Kristov život ima misijski karakter, muškarci i žene koji ga izbliza slijede moraju posjedovati tu misijsku osobinu.

Misijska dimenzija pripada samoj naravi Crkve te je prirodna također svim oblicima posvećenoga života: ako bi je se zanemarilo to bi imalo za posljedicu osiromašenje i izobličjenje karizme. Misija nije prozelitizam ili puka strategija; misija je sastavni dio "gramatike" vjere, ona je nešto silno važno za onoga koji sluša glas Duha Svetoga koji tihim glasom govori "dođi" i "idi". Onaj koji nasljeduje Isusa ne može ne postati misionar, i zna da Isus "kroči s njim, govori s njim, diše s njim, radi s njim. Osjeća Isusa živog uza se usred misionarske zauzetosti" (apost. pobud. Evanđelji gaudium, 266).

Misija je velika ljubav prema Isusu Kristu i, istodobno, velika ljubav prema njegovom narodu. Kada zastanemo u molitvi pred Isusom raspetim, vidimo veličinu njegove ljubavi koja nam daje dostojanstvo i podupire nas. Istodobno shvaćamo da se ona ljubav koja izvire iz Isusova probodenog srca širi da obuhvati sav Božji narod i cio ljudski rod; i tako osjećamo da se on želi poslužiti nama kako bi se sve više približio svom ljubljenom narodu (usp. isto, 268) i svima onima koji ga traže iskrena srca. U Isusovoj zapovijedi "pođite" prisutni su scenariji i uvijek novi izazovi evangelizacijskog poslanja Crkve. U njoj smo svi pozvani naviještati evanđelje svjedočanstvom života. Na poseban se način od posvećenih osoba traži da osluškuju glas Duha koji ih poziva ići u velika rubna misijska područja, onima kojima evanđelje još nije naviješteno.

Pedeseta obljetnica dekreta Drugog vatikanskog sabora *Ad gentes*, o misijskoj djelatnosti Crkve poziva nas ponovno čitati i razmišljati nad tim dokumentom koji je potaknuo snažni misijski zamah u ustanovama posvećenog života. U kontemplativnim zajednicama u novom se svjetlu javlja lik svete Terezije od Djeteta Isusa, zaštitnice misija; ona govori s novom rječitosti i nadahnjuje razmišljanje o dubokoj povezanosti između kontemplativnog života i misije. Na misijski poticaj kojeg je dao Drugi vatikanski koncil mnoge su redovničke zajednice aktivnog života odgovorile izvanrednom otvorenosti misiji *ad gentes*, koja je često bila praćena prihvaćanjem braće i sestara koji dolaze iz zemalja i kultura koje se susrelo u evangelizaciji, tako da se danas može govoriti o raširenoj interkulturalnosti u posvećenom životu. Upravo zato je prijeko potrebno ponovno istaknuti da je Isus Krist središnji ideal misija i da taj ideal zahtjeva potpuno sebedarje u naviještanju evanđelja. Oko toga ne može biti kompromisa: tko, s Božjom milošću, prihvati misiju, pozvan je misiju živjeti. Za te osobe, naviještanje Krista, u mnogim periferijama svijeta, postaje način njegova nasljedovanja i najveća nagrada za mnoge napore i odricanja. Svaki otklon od toga poziva, pa bio on praćen i plemenitim motivacijama vezanim uz mnoge pastoralne, crkvene i humanitarne potrebe, nije u skladu s Gospodinovim pozivom da se osobno služi evanđelju. U misijskim ustanovama odgojitelji su pozvani i jasno i otvoreno pokazati tu perspektivu života i djelovanja i biti odlučni u razlučivanju autentičnih zvanja za misije. Obraćam se poglavito mladima, koji su još uvijek sposobni za hrabra svjedočanstva i velikodušne poduhvate, također one za koje katkad treba plivati protiv struje: ne dopustite da vam se ukrade san o pravoj misiji, o nasljedovanju Isusa koje uključuje potpuno sebedarje. U dubini vaše savjesti zapitajte se zbog čega ste izabrali misijski redovnički život i preispitajte svoju raspoloživost da ga prihvatite onakvog kakav jest: dar ljubavi u službi naviještanja evanđelja, imajući na umu da je naviještanje evanđe-

lja, prije no potreba za one koji ga još nisu čuli, potreba za onoga koji ljubi Učitelja.

Danas se misija Crkve suočava sa izazovom izlaženja ususret potrebama svih naroda da se vrate svojim korijenima i da sačuvaju vrijednosti svojih kultura. To znači da je potrebno upoznati i poštivati druge tradicije i filozofske sustave te shvatiti da svi narodi i kulture imaju pravo da im se pruži pomoć da polazeći od svoje vlastite tradicije uđu u misterij Božje mudrosti i prihvate Isusovo evanđelje, koje rasvjetljuje i preobražava sve kulture.

U toj složenoj dinamici, postavljamo si pitanje: "Tko su povlašteni primatelji evanđeoskog navještaja?" Odgovor je jasan i nalazimo ga u samom evanđelju: siromašni, maleni i bolesni, oni koji su često prezreni i zaboravljeni, oni koji nam nemaju čime uzvratiti (usp. Lk 14, 13-14). Evangelizacija u kojoj se prednost daje posljednjima je znak Kraljevstva koje je Isus došao donijeti: "postoji neraskidiva veza između naše vjere i siromašnih. Nikada ih ne ostavimo same!" (apost. pobud. Evangelii gaudium, 48). To mora biti posebno jasno onima koji prigrljuju misijski posvećeni život: zavjetom siromaštva oni odlučuju slijediti Isusa u njegovom davanju prednosti siromašnima, i to ne ideološki već poput njega koji se poistovjetio sa siromašnima: živeći poput njih u nesigurnosti svakodnevnoga života i odricanju od svake težnje za moći kako bismo postali braća i sestre posljednjih, noseći im svjedočanstvo radosti evanđelja i znak Božje ljubavi.

Da bi živjele kršćansko svjedočenje i znakove Očeve ljubavi među malenima i siromašnima, posvećene su osobe pozvane promicati u misijskoj službi Crkve prisutnost vjernikâ laikâ. Već je Drugi vatikanski koncil govorio: "Laici surađuju u crkvenom djelu evangelizacije i sudjeluju u njezinoj spasonosnoj misiji u isti mah kao svjedoci i živa sredstva" (Ad gentes, 41). Nužno je da se posvećene osobe koje rade u misijama sve hrabrije otvaraju prema onima koji su spremni surađivati s njima, pa bilo to samo privremeno, radi stjecanja iskustva na terenu. To su braća i sestre koji žele dijeliti misionarski poziv koji je nerazdruživo povezan s krštenjem. Misijske kuće i strukture su prirodna mjesta za njihovo prihvaćanje i pružanje ljudske, duhovne i apostolske potpore.

Misijske ustanove i djela Crkve se potpuno stavljaju u službu onih koji ne poznaju Isusovo evanđelje. Da bi plodonosno ostvarile taj cilj, one trebaju karizme i predani misijski rad posvećenih osoba. Ali i posvećene osobe trebaju strukturu službe, kao izraz brige rimskog biskupa kako bi se zajamčila koinonia, tako da suradnja i sinergija budu sastavni dio misionarskog svjedočenja. Isus je postavio jedinstvo učenikâ kao uvjet da svijet uzvjeruje (usp. Iv 17, 21). Ta konvergencija nije isto što i pravna i organizacijska podložnost institucionalnim tijelima, a još manje gušenje kreativnosti Duha koji pobuđuje različitost, već to znači dati veću djelotvornost evanđeoskoj poruci i promicati ono jedinstvo nakanâ koje je također plod Duha.

Misijsko djelo Petrova nasljednika ima jedan univerzalni apostolski obzor. Zbog toga treba također mnoge karizme posvećenog života, kako bi zahvatilo široko polje evangelizacije i kako bi bilo kadro osigurati odgovarajuću prisutnost u svim krajevima.

Draga braćo i sestre, pravi misionar gaji veliku ljubav prema evanđelju. Sveti Pavao je rekao: "Ja meni ako evanđelja ne navješćujem" (1 Kor 9, 16). Evanđelje je izvor radosti, slobode i spasenja za svakog čovjeka. Crkva je svjesna toga dara i zato se ne umara neprestano naviještati svima "što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim" (1 Iv 1, 1). Misija služiteljâ Riječi – biskupâ, svećenikâ, redovnikâ i vjernikâ laikâ – jest omogućiti svima, bez iznimke, ući u osobni odnos s Kristom. Na golemom polju misijskog djelovanja Crkve, svaki je vjernik pozvan živjeti svoj krsni poziv što je više moguće, već prema svojoj osobnoj situaciji. Velikodušni odgovor na taj opći poziv mogu pružiti posvećeni muškarci i žene jednim intenzivnim životom molitve i jedinstva s Gospodinom i njegovom otkupiteljskom žrtvom.

Povjeravajući Mariji, Majci Crkve i uzoru misijske službe, sve one koji, ad gentes ili na vlastitom teritoriju, u svakom životnom staležu surađuju u naviještanju evanđelja, od srca svima upućujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 24. svibnja 2015., svetkovina Duhova

POHOD PAPE FRANJE BiH

Papin govor u Predsjedničkoj palači

Susret s predstavnicima vlasti, Sarajevo, 6. lipnja 2015.

Gospodo članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine,

Gospodine Predsjedatelju,

Članovi Diplomatskog zbora,

Draga braćo i sestre!

Zahvaljujem članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine na ugodnom dočeku, osobito na srdačnim pozdravnim riječima gospodina Predsjedatelja Mladena Ivanića, koje mi je uputio u ime svih vas. Radostan sam što sam došao u ovaj grad koji je mnogo propatio u krvavim sukobima u prošleme stoljeću, a koji je ponovno postao mjesto dijaloga i mirnoga suživota. Prešao je iz kulture sukoba, rata, na kulturu susreta.

Sarajevo, baš kao i Bosna i Hercegovina ima posebno značenje za Europu i čitav svijet. Stoljećima su na ovim prostorima prisutne zajednice koje ispovijedaju različite vjere te pripadaju različitim narodima i kulturama, zajednice bogate u svojim posebnostima te ponosne na svoju jedinstvenu tradiciju. Sve ovo tijekom dugo vremena nije predstavljalo poteškoće u međusobnim prijateljskim i srdačnim odnosima.

Čak nam i sama arhitektonska struktura Sarajeva govori ovomu u prilog, jer se u svome urbanističkome spletu u neposrednoj blizini uzdižu sinagoge, crkve i džamije te je grad s pravom dobio naziv "europskog Jeruzalema". On zapravo predstavlja jedno veliko raskrižje kultura, naroda i vjera; takva uloga zahtijeva da se uvijek iznova grade novi mostovi te da se postojeći istovremeno obnavljaju i čuvaju, kako bi se osigurali učinkoviti, sigurni i civilizirani odnosi.

Potreban nam je razgovor, otkrivanje bogatstva svakoga od nas, vrednovanje onoga što nas ujedinjuje te doživljavanje razlika kao mogućnost rasta, pritom poštujući svakog pojedinca. Prijeko je potreban strpljiv dijalog, pun povjerenja, tako da pojedinci, obitelji i zajednice mogu prenositi vrijednosti vlastite kulture i prihvaćati sve ono dobro u tuđim iskustvima.

Na ovaj bi način mogle zacijeliti čak i velike rane nedavne prošlosti, a na budućnost bi se gledalo s nadom, te bismo se, slobodni od svakoga straha i mržnje, suočavali sa svakodnevnim problemima s kojima je svaka građanska zajednica pozvana suočiti se.

Dolazim kao hodočasnik mira i dijaloga, 18 godina poslije povijesnoga posjeta Svetoga Ivana Pavla II., koji se zbio neposredno nakon potpisivanja Daytonskog sporazuma. Drago mi je vidjeti postignute napretke, na kojima trebamo zahvaliti Gospodinu i tolikim ljudima dobre volje. Međutim, važno je ne zadovoljiti se postignutim, nego tražiti kako učiniti daljnje korake u učvršćivanju međusobnog povjerenja te stvarati prilike za produbljivanje uzajamnog poznavanja i poštovanja. Podrška ovakvom razvoju i temeljni uvjet su blizina i suradnja Međunarodne zajednice, osobito Europske Unije i svih država i organizacija koje su prisutne i koje djeluju na području Bosne i Hercegovine.

Bosna i Hercegovina je, konačno, sastavni dio Europe. Njezini uspjesi i drame potpuno se uklapaju u povijest europskih uspjeha i drama, te su u isto vrijeme velika opomena kako bi se uložile sve raspoložive snage da započeti mirovni procesi postanu sve čvršći i stabilniji.

U ovoj Zemlji, mir i sloga među Hrvatima, Srbima i Bošnjacima te poticaji kojima se u posljednje vrijeme njeguje taj sklad, kao i srdačni i bratski odnosi između muslimana, židova, kršćana i pripadnika drugih vjerskih manjina imaju važnost koja seže daleko izvan granica Bosne i Hercegovine. Ovime se daje svjedočanstvo cijelome svijetu kako je suradnja među različitim narodima i religijama u svrhu općega dobra itekako moguća; kako pluralizam kultura i tradicija može potaknuti i oživotvoriti neponovljivo i učinkovito rješavanje problema; kako se čak i najdublje rane mogu izliječiti zajedničkim hodom koji pročišćava sjećanja i daje nadu za budućnost. Vidio sam danas tu nadu u djeci koju sam pozdravio u zračnoj luci – muslimani, pravoslavni, židovi, katolici i druge manjine – svi zajedno, radosni! To je nada! U njih stavimo svoje nade.

Svi bismo trebali prepoznati naše temeljne ljudske vrijednosti, kako bismo se uspješno suprotstavili divljaštvu onih koji bi od svake različitosti htjeli stvoriti priliku za nasiljem. U ime se ovih vrijednosti može i mora surađivati, graditi i razgovarati, opraštati i s njima rasti. One tako dopuštaju suzvučju različitih glasova da se oblikuju u plemenit i skladan himan, nasuprot fanatičnom krikom mržnje. Političari su pozvani na plemenitu zadaću da budu prvi koji će služiti svojim zajednicama, radeći prvenstveno na očuvanju temeljnih ljudskih prava, među kojima istaknuto mjesto ima vjerska sloboda. Na taj će se način konkretnim zalaganjem moći izgraditi mirotvornije i pravednije društvo, u kojem bi se uz pomoć svakoga člana rješavali mnogovrsni problemi iz svakodnevnoga života naroda. Da bi se ovo ispunilo, prijeko je potrebna stvarna jednakost svih građana pred zakonom, posebno u njegovoj provedbi, bez obzira na njihovu etničku, vjersku ili geografsku pripadnost: tako će se svi, bez razlike, u potpunosti osjećati dionicima javnoga života i, uživajući ista prava, moći će aktivno dati svoj posebni doprinos općem dobru.

Homilija Svetog Oca Franje na misi na stadionu Koševo

Sarajevo, 6. lipnja 2015.

Draga braćo i sestre,

u biblijskim čitanjima koja smo poslušali odjeknula je više puta riječ "mir". Uistinu, snažna proročanska riječ! Mir je Božji dar, Božji plan za čovječanstvo, povijest i sve stvoreno. To je plan koji uvijek nailazi na protivljenja čovjeka i zloga. Tako i u našem vremenu težnja za mirom i trud oko njegovog postizanja sukobljavaju se s činjenicom da se u svijetu trenutno vode toliki oružani sukobi. To je jedna vrsta trećega svjetskog rata, koji se vodi "u dijelovima" te se, u kontekstu globalne komunikacije, doživljava prava ratna klima.

Postoje neki koji bi namjerno htjeli stvarati i izazivati ovu klimu, posebno oni koji nastoje izazvati sukobe među različitim kulturama i civilizacijama, te oni koji smišljaju ratove kako bi prodavali oružje. Ali rat podrazumijeva djecu, žene i starce u izbjegličkim kampovima; podrazumijeva prisilno napuštanje domova; podrazumijeva razrušene kuće, ulice i gospodarske objekte; podrazumijeva iznad svega tolike razorene živote. Vi to vrlo dobro znate, jer ste sve ovo doživjeli upravo ovdje: kolika patnja, kolika razaranja, kolika bol! Danas se, draga braćo i sestre, još jednom iz ovoga grada uzdiže vapaj naroda Božjega i svih muškaraca i žena dobre volje: nikada više rata!

Usred ove ratne klime, poput sunčeve zrake koja prodire kroz oblake odzvanja Isusova riječ u Evanđelju: "Blago mirotvorcima" (Mt 5,9). Poziv je ovo uvijek aktualan koji vrijedi za svaki naraštaj. Ne kaže "Blaženi propovjednici mira": svatko je sposoban govoriti o njemu, čak na licemjerno i lažan način. Ne. Kaže: "Blago miro-tvorcima", to jest, onima koji ga tvore, stvaraju. Stvarati mir svojevrсно je umijeće: zahtijeva se strast, strpljivost, iskustvo, postojanost. Blaženi su oni koji siju mir svojim svagdanjim radom, s gestama služenja, bratstva, dijaloga, milosrđa... Upravo će se ovi "sinovima Božjim zvati", jer Bog sije mir uvijek i posvuda; u punini vremena poslao je u svijet svojega Sina da imamo mir! Stvarati mir je posao koji se neumorno ostvaruje svakoga dana, korak po korak.

Ma, kako se stvara, kako se ostvaruje taj mir? Na to nas je na najbolji način podsjetio prorok Izaija: "Mir će biti djelo pravde" (32,17). Prema "Vulgati" glasi: "Opus iustitiae pax" – to je postalo slavno geslo kojega je proročki preuzeo Papa Pio XII. Mir je djelo pravde. Niti ovdje se ne radi o teoriji i planiranju pravde, već o pravdi koja je primijenjena, življena. Novi Zavjet nas uči kako je savršeno ispunjenje pravde ljubiti bližnjega kao sebe same (usp. Mt 22,39; Rim 13,9). O, kako se mijenjaju stvari kada, s milošću Božjom, slijedimo ovu zapovijed. To je zbog toga jer se mi mijenjamo! Ona osoba, onaj narod kojega sam dosada doživljavao kao neprijatelja, zapravo ima isto lice kao i ja, moje srce, moju dušu. Imamo istoga Oca na nebesima. Dakle, istinska bi pravednost bila činiti toj osobi, tome narodu, sve ono što bih volio da bude učinjeno meni i mome narodu (usp. Mt 7,12).

U drugome čitanju, Sveti Pavao nam je pokazao prijeko potrebne osjećaje za stvaranje mira:

"Zaodjenite se u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući si, ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi!" (3, 12-13).

To su osjećaji koji nam pomažu da, ondje gdje živimo, postanemo "umjetnici" u stvaranju mira. No, ne dajmo se zavaravati da ovo ovisi samo o nama! Pali bismo tada u prazni moralizam! Mir je dar Božji, ne u kakvom magijskom smislu, nego upravo u ovom: On - Krist, sa svojim Duhom, može utisnuti u naša srca i tijela ove osjećaje i učiniti nas istinskim oruđem svojega mira. I, ponirući još dublje, Apostol nam govori kako je mir dar Božji baš zato jer je plod njegove pomirbe s nama. Samo ako se pomiri s Bogom, čovjek postaje pravi mirotvorac.

Draga braćo i sestre, molimo danas Gospodina po zagovoru Blažene Djevice Marije, milost da imamo jednostavno srce, puno strpljivosti, želje i zalaganja za pravедnost. Molimo ga da budemo milosrdni, da se zalažemo i da stvaramo mir, a ne rat i neslogu. Jedino je to put koji nas čini sretnima, koji nas čini blaženima.

Govor pape Franje na ekumenskom i međureligijskom susretu

Franjevački međunarodni centar, Sarajevo, 6. lipnja 2015.

Gospodine Kardinale, poštovani predstavnici vjerskih zajednica, dragi prijatelji, drago mi je što mogu sudjelovati na ovome susretu, koji ujedinjuje predstavnike vjerskih zajednica prisutnih u Bosni i Hercegovini. Srdačno pozdravljam svakoga od vas, kao i vaše zajednice, zahvaljujući posebno na lijepim pozdravima i mislima koje ste izrekli.

Današnji je susret znak zajedničke želje za bratskim zajedništvom i mirom. On očituje svjedočanstvo prijateljstva koje gradite već godinama i živite ga u svakodnevnom suživotu i suradnji. Vaša prisutnost ovdje već je jedna "poruka" dijaloga kojega svi tražimo i kojega se trudimo izgrađivati.

Htio bih se posebno prisjetiti 1997. godine kada je, kao plod ove želje za susretom i pomirenjem, osnovano lokalno Vijeće za međureligijski dijalog koje okuplja muslimane, židove i kršćane. Veselim se zbog uloge koju Vijeće vrši u promicanju različitih vidova dijaloga, prije svega koordinacijom zajedničkih inicijativa i susreta s državnim vlastima. Vaš je rad na ovim prostorima veoma dragocjen, a osobito u Sarajevu, raskrižju naroda i kultura, gdje je različitost, s jedne strane, veliko bogatstvo koje je omogućilo društveni, kulturni i duhovni razvoj ove zemlje, a s druge je pak strane bila motivom žalosnih podjela i krvavih ratova.

Osnivanje Vijeća za Međureligijski dijalog nije bio tek puki slučaj baš kao i druge hvalevrijedne inicijative na ekumenskom i međureligijskom polju. Sve su se one pokrenule po završetku rata, kao odgovor na nužnost pomirenja i kao potreba za obnavljanjem ratom razorenoga društva. Međureligijski je dijalog, zapravo, ovdje kao i u svakome dijelu svijeta, neophodan uvjet za mir te je kao takav obveza svih vjernika (usp. Apostolska pobudnica Radost evanđelja, 250).

Međureligijski je dijalog, osim razmatranja o velikim temama vjere, prije svega razgovor o "ljudskome životu" (cit. dj.). U njemu se dijeli životna svakodnevnica u svoj svojoj konkretnosti, s radostima i žalostima, naporima i nadama; njime se preuzimaju zajedničke odgovornosti; njime se ostvaruje bolja budućnost za sve. Njime se uči kako zajedno živjeti, upoznati se i prihvatiti se u svojim različitostima, slobodno, prema onomu što svatko od nas jest. U dijalogu se prepoznaje i razvija određeno duhovno zajedništvo koje ujedinjuje i pomaže promicati velike moralne vrijednosti, pravdu, slobodu i mir. Dijalog je, napokon, škola čovječnosti i čimbenik jedinstva koji pomaže graditi društvo utemeljeno na toleranciji i uzajamnom poštovanju.

Zbog toga se međureligijski dijalog ne može ograničiti samo na pojedince, na predstavnike - odgovorne vjerskih zajednica, nego bi se trebao proširiti koliko je više moguće na sve vjernike, uključujući različita područja građanskoga društva. U tom smislu posebnu pažnju zaslužuju mladi koji su pozvani graditi budućnost ove zemlje. Konačno, uvijek je korisno podsjetiti kako dijalog, da bi bio učinkovit i autentičan, pretpostavlja izgrađeni identitet: bez oblikovanog identiteta,

dijalog je beskoristan i štetan. Ovo govorim misleći na mlade, ali to važi za sve.

Zaista cijenim sve ono što ste do sada učinili i potičem vas u vašemu nastojanju oko izgradnje mira, čiji ste prvi čuvari ovdje u Bosni i Hercegovini kao vjerski vođe, upravo vi. Jamčim vam da će Katolička Crkva nastaviti pružati svoju punu potporu i osigurati svoju punu raspoloživost.

Svi smo svjesni da je pred nama za prijeći još dugi put. No, ne dopustimo se obeshrabriti zbog poteškoća i nastavimo ustrajno koračati putem oprosta i pomirenja. Dok stvaramo pravedno sjećanje na prošlost, koja nas može poučiti, izbjegavajmo samosažaljevanja i uzajamna optuživanja te se prepustimo da nas Bog očisti, onaj koji nam daruje sadašnjost i budućnost: On je naša budućnost, On je krajnji izvor mira.

Ovaj grad, koji je u nedavnoj prošlosti, nažalost, postao simbol rata i razaranja, danas, sa svojom raznolikošću naroda, kultura i vjera, može iznova postati znak jedinstva, mjesto u kojemu različitost ne bi predstavljala prijetnju, nego bogatstvo i priliku za zajedničkim rastom. U svijetu koji je nažalost još uvijek razdiran sukobima, ova zemlja može postati porukom: potvrditi kako je moguće živjeti jedan pored drugoga, u različitosti, ali u zajedničkom čovjekoljublju, gradeći zajedno budućnost u bratstvu i miru.

Zahvalan sam svima vama na vašoj prisutnosti i za molitve koje dobrotom prikazujete za moju službu. S moje strane, jamčim vam da ću također moliti za vas. Neka nas sve Gospodin blagoslovi.

Predani govor pape Franje na susretu s mladima

Nadbiskupijski centar za mlade „Ivan Pavao II.“, Sarajevo, 6. lipnja 2015.

Dragi mladi,

žarko sam želio susresti se s vama mladima iz Bosne i Hercegovine i iz obližnjih zemalja. Svakome od vas upućujem srdačan pozdrav. Nalazeći se u ovome "Centru" posvećenom svetome Ivanu Pavlu II., ne mogu ne spomenuti koliko je on učinio za mlade, susrećući ih i ohrabrujući po čitavome svijetu. Njegovome zagovoru povjeravam svakoga od vas, kao i sve ono što je Katolička Crkva poduzela kako bi posvjedočila svoje povjerenje i bliskost prema mladima. Svi smo mi na istome putu!

Poznate su mi, kako sumnje tako i nade koje nosite u srcu. Na njih nas je podsjetio biskup mons. Marko Semren te vaši predstavnici Darko i Nadežda. Osobito suosjećam s mladim naraštajima u čežnji da vam se omoguće uvjeti da gradite sigurnu budućnost u domovini, kako bi se izbjegao žalosni fenomen iseljavanja. Stoga su sve institucije pozvane provoditi prikladne i odlučne poteze potpore mladima u ostvarivanju njihovih zakonitih zahtjeva. Na taj će način oni moći izravno doprinositi izgradnji i rastu zemlje. Crkva može dati svoj doprinos prikladnim pastoralnim projektima, usredotočenima na izgradnju opće društvene i moralne svijesti mladih, pomažući im tako da budu aktivni sudionici društvenoga života. Ovaj je doprinos Crkve već prisutan, osobito preko hvalevrijednog sustava katoličkih škola, koje su, kako i dolikuje, otvorene ne samo katoličkim učenicima, nego i onima drugih kršćanskih vjeroispovijesti i drugih religija. Crkva se mora neprestano osjećati pozvanom smiono mijenjati osobe, društva i samu sebe, polazeći od Evandjelja i potaknuta Duhom Svetim.

I vama mladima također pripada odlučan zadatak da se suočite s izazovima ovog našeg vremena, koji, istina, jesu oni materijalni, no najprije se odnose na poimanje čovjeka. Zapravo, zajedno s ekonomskim problemima i poteškoćama pronalaska posla te nesigurnošću za budućnost, pojavljuje se kriza moralnih vrijednosti i gubitak smisla života. Pred ovom kriznom situacijom netko bi mogao pasti u napast da bježi iz svakodnevnice, zatvarajući se tako u sebičnu odvojenost od drugih, tražeći utjehu u alkoholu, drogi i ideologijama koje promiču mržnju i nasilje. To su stvarnosti koje poznajem vrlo dobro, jer su nažalost prisutne i u Buenos Airesu, gradu odakle i sam potječem. Zato vas potičem da ne dopustite da vas poteškoće slome, nego da bez straha pokazujete snagu koja dolazi od vaše ljudskosti i vaše vjernosti kršćanskim vrijednostima; da očitujete

kako ste sjeme pravednijega i mirnijega društva, punog bliskosti i bratske solidarnosti. Draga mladosti, vi ste, zajedno s Kristom, snaga Crkve i društva! Ako dopustite da vas On dotakne, ako se prepustite razgovoru s Njime u molitvi, čitanju i meditaciji Evanđelja, postat ćete prorocima i svjedocima nade!

Pozvani ste, dakle, na ovo poslanje: očuvati nadu na koju vas potiče ona ista vaša stvarnost - da ste osobe otvorene životu; čuvati nadu koju posjedujete kako biste nadišli svakodnevicu, kako biste pripravili za budućnost društveno i ljudsko ozračje bolje od dosadašnjega; imati nadu za život u svijetu koji je srdačniji, pravedniji i mirniji, koji je iskreniji od ovoga trenutnoga, koji je više po mjeri čovjeka. Želio bih vam poručiti da budete sve više svjesni da ste sinovi i kćeri ove zemlje koja vas je rodila i koja traži da bude voljena; koja traži da joj pomognete u obnovi kako bi duhovno i materijalno rasla, zahvaljujući također na nezamjenjivom doprinosu vaših ideja i vašeg zalaganja. Kako bi se izbrisao svaki trag pesimizma, potrebna je hrabrost požrtvornosti, što znači da se s predanjem i radošću izgrađuje društvo koje srdačno prihvaća sve, s poštovanjem prema svim različitostima te usmjereno prema civilizaciji ljubavi. Vama je već poznat jedan veliki svjedok ovakvog načina života: blaženi Ivan Merz. Sveti Ivan Pavao II. ga je proglasio blaženim u Banja Luci. Neka vam uvijek bude primjerom i zaštitnikom!

Kršćanska nas vjera poučava da smo pozvani k vječnom cilju, biti djeca Božja te braća i sestre u Kristu (usp. 1 Iv 3,1), biti tvorci bratskog zajedništva u ljubavi prema Kristu. Iskreno se veselim zbog truda vas mladih katolika i pravoslavaca u ekumenskom, kao i u suradnji sa svijetom mladih muslimana u međureligijskom dijalogu. U toj važnoj aktivnosti, znakovitu ulogu ima i ovaj "Nadbiskupijski Centar za pastoral mladih Sveti Ivan Pavao II", sa svojim inicijativama za međusobno upoznavanje i zajedničku odgovornost, koji njeguje miran suživot među različitim etničkim i vjerskim zajednicama. Potičem vas da u povjerenju nastavite s radom, služeći u zajedničkim projektima, s konkretnim plodovima blizine i pomoći onima koji su najsiromašniji i najpotrebniji.

Dragi mladi, vaša radosna prisutnost, vaša žed za istinom i velikim idealima znakovi su nade! Mladost ne znači pasivnost, nego ustrajan trud u dostizanju važnih ciljeva, makar i koštalo mnogo; mladost ne znači zatvarati oči pred teškoćama, već odbacivati kompromise i osrednjost; mladost ne znači bijeg i udaljavanje, već nastojanje oko solidarnosti sa svima, osobito s najslabijima. Crkva želi računati na vas, jer ste spremni i sposobni za još veće pothvate i za još plemenitije žrtve. Zato od vas tražimo, vaši Pastiri i ja zajedno s njima, da se ne odvajate jedni od drugih, nego da uvijek budete jedni s drugima, kako biste uživali u ljepoti bratskoga zajedništva i u djelatnosti vaših nastojanja.

Po vašemu primjeru ljubavi i zalaganja neka svi vide da ste kršćani: mladi kršćani Bosne i Hercegovine! Bez straha! Ne bježite od stvarnosti! Budite otvoreni Kristu i braći. Budite živahan dio velikoga Naroda koji je Crkva Božja: to je taj jedan Narod u kojemu sve nacije i kulture mogu primati blagoslov od Boga i pronalaziti put mira. U tom je Narodu svaki od vas pozvan slijediti Krista i dati život za Boga i braću, to je put kojega će vam Bog pokazati, dapače, kojega vam pokazuje! Već danas, sada, Gospodin vas poziva: želite li mu odgovoriti? Ne bojte se! Nismo sami! Uvijek smo zajedno s Ocem nebeskim, s Isusom našim Bratom i Gospodinom i s Duhom Svetim. Imamo Crkvu i Mariju za Majku. Neka vas Blažena Djevica čuva i neka vam dade radosti i snage u svjedočenju Evanđelja.

Sve vas od srca blagoslivljam i molim vas, molite za mene.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Susret članova HBK s redovničkim poglavarima

U radnom dijelu susreta biskupi i redovnički poglavari promišljali su o temi "Je li posvećeni život prepoznat i prepoznaje li se kao dar koji je "darovan Crkvi, rađa se u Crkvi, raste u Crkvi, sav je usmjeren na Crkvu?" (LG 43.)

Redoviti godišnji susret biskupa, članova Hrvatske biskupske konferencije, s redovničkim provincijalima, članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, koji imaju sjedište na području HBK održan je, 9. lipnja 2015., u Zagrebu, u sjedištu HBK. Na početku susreta nazočne su pozdravili predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Jure Šarčević.

Nadbiskup Puljić je istaknuo da se susret događa u Godini posvećenog života u kojoj se sa zahvalnošću treba spomenuti nedavne prošlosti, s nadom prigriliti budućnost i s oduševljenjem živjeti sadašnjost. Izrazio je želju da ova godina bude poticaj Bogu posvećenim osobama kako bi bili putokaz suvremenom čovjeku u velikoj idejnoj pomutnji i moralnim nejasnoćama te dodao kako i susret biskupa s redovničkim poglavarima treba pomoći u promoviranju vitalnosti posvećenog života, kao i nove evangelizacije na koju poziva papa Franjo. U tome djelovanju na osobit način je preporučio njegovati i čuvati četverostruku vjernost, o kojoj je govorila biskupska sinoda o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu 1994. godine, a koja uključuje vjernost Kristu i Evanđelju, vjernost Crkvi i njenom misijskom poslanju, vjernost idealima posvećenog života i karizmi osnivača te vjernost čovjeku našega vremena.

Predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Jure Šarčević podsjetio je na to kako je papa Franjo, proglašavajući Godinu posvećenog života, htio potaknuti cijelu Crkvu na svetost te svratiti pozornost na redovnike i redovnice kao poseban dar Crkvi. Na tragu papinih riječi fra Jure je naglasio kako je posvećeni život duhovno bogatstvo koje pridonosi dobru čitave Crkve i zamolio biskupe neka u svojim biskupijama promiču različite karizme, budu bliski onim posvećenim osobama koje se nalaze u situacijama patnji i slabosti te da Božji narod poučavaju o vrijednosti posvećenog života.

U radnom dijelu susreta biskupi i redovnički poglavari promišljali su o temi "Je li posvećeni život prepoznat i prepoznaje li se kao dar koji je "darovan Crkvi, rađa se u Crkvi, raste u Crkvi, sav je usmjeren na Crkvu?" (LG 43) o čemu je uvodno izlaganje održao generalni vikar Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj karmelićanin o. Jakov Mamić. Na temelju crkvenih dokumenata o. Mamić ponudio je kratko preispitivanje shvaćanja i razumijevanja posvećenog života u kontekstu Crkve. Upozorio je na neke pokazatelje obostranog eklezijalnog shvaćanja i razumijevanja posvećenog života. Istaknuo je i potrebu zajedničkih projekata u mjesnoj Crkvi na području nove evangelizacije. Nadalje je o. Mamić podsjetio i na potrebu suradnje u provođenju nekih evangelizacijskih naglasaka iz pobudnice "Radost evanđelja" pape Franje te zaključio kako je potrebno stalno zajedničko traženje novih putova ostvarenja različitih redovničkih karizmi u Crkvi i prepoznavanje poruka karizmi za Crkvu u aktualnom povijesnom trenutku. Uslijedila je plodna rasprava u kojoj je istaknuta potreba susretanja i zajedničkog promišljanja o pojedinim aspektima pastoralnog djelovanja.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

ZADARSKA NADBISKUPIJA

CRKVA SLAVI EUHARISTIJU I OD EUHARISTIJE ŽIVI

Homilija mons. Ž. Puljića prigodom Euharistijskog dekanatskog kongresa u Ražancu

1. Kad je prije tri godine papa Benedikt XVI. proglasio je Godinu vjere uz obilježavanje pedesete obljetnice otvorenja Drugog vatikanskog sabora, odredio je neka to razdoblje posluži vjernicima da otkrivaju sadržaj vjere koju ispovijedaju i slave. Na poseban način on je poželio da to vrijeme bude prigoda za 'intenzivnije slavljenje euharistije koja je 'vrhunac djelovanja Crkve, a ujedno i vrelo iz kojega struji sva njezina snaga' (br. 9). Zbog obilja materijala za Godinu vjere Svećeničko vijeće i Dekani Zadarske nadbiskupije složili su se da to razdoblje potraje jedno trogodište kako bi se po župama moglo planirati duhovne obnove, pučke misije, euharistijske dane i dekanatske euharistijske kongrese. Razdoblje od tri godine omogućilo nam je razmišljati o važnosti i daru dviju božanskih ustanova, Crkvi i obitelji, te osobito o daru euharistije kao središtu našeg kršćanskog života.

Crkva, naime, u koju smo ušli sakramentom svetoga krštenja, nije utemeljena na nekom mit-skom događaju, nego ukorijenjena u osobi Isusa Krista, utjelovljenoga Bogo-čovjeka iz Nazareta. Zato je misija i poslanje Crkve (LG 1) posve drugačija od civilnih društvenih zajednica. Crkva kao otajstvo nadilazi granice kulture, prostora i vremena. Ona nije puka skupina ljudi, društvo ili sindikalna udruga, nego zajednica vjere božanskoga porijekla. Ona je božanska i ljudska stvarnost kojoj je glava Krist, a Duh Sveti život i duša. Rođena je u krvi na križu, pa nastavlja u vremenu i prostoru, kao 'produljeno Isusovo utjelovljenje' živjeti među ljudima. Na Duhove je počela rasti i osvajati svijet. I razvija se, evo, kroz stoljeća sve do naših dana. To se otajstvo jedino vjerom može shvatiti i objaviti. Zato navjestitelji toga otajstva nisu ni znanstvenici, ni filozofi, nego svjedoci što ih Isus izabire i šalje.

2. Crkva, dakle, nije proizvod povijesnog slučaja, nego izvorni Božji naum, Isusova zaručnica (Ef 5, 22-23), Tijelo Kristovo, Božje zdanje komu je zaglavni kamen Krist, a u njezinim su temeljima ugrađeni apostoli i proroci (Ef 1, 20-21). Duljina pak i širina, visina i dubina tog otajstva može se obuhvatiti jedino mjerom vjere (Ef 1, 17-18). Danas, u ovoj župi "Gospe od Ružarija" u Ražancu, slavimo ovo svečano misno slavlje u sklopu dekanatskog euharistijskog kongresa svjesni toga velikoga otajstva koje ne znamo dovoljno. Ali, čvrsto vjerujemo i ispovijedamo da je euharistija središte i vrhunac kršćanskog života, pa ljubomorno čuvamo i branimo taj predragocjeni dar. Crkva slavi euharistiju i od euharistije živi. I dok su kroz povijest mnoge kulture nestajale, filozofski i politički sustavi se smjenjivali, u Crkvi je, nešto ostalo netaknuto i nepromjenjivo: njezina vjera u Kristovu stvarnu prisutnost u euharistiji, kao i vršenje spomen – čina u vjernosti onome "što je primila od Gospodina" (1 Kor 11, 23). Pred tom velikom i nedokučivom tajnom s Tomom ponavljamo: "Ne shvaćamo, ne gledamo, al' po jakoj vjeri znamo, što van reda biva tu!"

Dragi štovatelji Presvetog Sakramenta. Mi ispovijedamo i vjerujemo da je euharistijski Krist središte našeg obiteljskog i kršćanskog života. To nije neki simbol, slika ili sveta relikvija koju se časti i cjeliva. Ne, euharistijski Krist je živi Bog među živim ljudima. Mesija i Spasitelj koji nas tijelom svojim liječi i hrani za život vječni. Kad je prvi put pričestio svoje apostole na Posljednjoj večeri rekao je: "Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo. Uzmite i pijte ovo je krv moja novoga zavjeta koja se za vas prolijeva". Od toga svetog i svečanog trenutka obnavlja se isto pod svakom svetom Misom. Obnavlja se na nekrvni način milost križa i otkupljenja. Teče i struji novi Božji život koji nam je Krist zaslužio svojom mukom, smrću i uskrsnućem. On leži na oltaru kao žrtvovano i uvijek živo "Janje Božje koje oduzima grijehe svijeta" (Iv 1, 29).

3. Zahvalni smo Bogu Ocu što je njegov Sin umro za nas. Ali, samim time mi još nismo spašeni. Nije, naime, dovoljno što postoji lijek protiv neke bolesti. Treba lijek popiti ako hoćemo ozdraviti. Nešto slično je i s euharistijom. Krist je umro i uskrsnuo da nas spasi. Ali, ta Kristova žrtva

mora postati dio mene kako bih bio spašen. A ona se nalazi u sv. Misi na otajstven način. To je ona ista žrtva s križa koja nam se daje kao poputbina na našem putovanju. Nama putnicima u ovom prolaznome svijetu potrebna je neprolazna hrana. Jer, i naše će putovanje jednom završiti. Nemamo ovdje trajnog prebivališta. Putujemo u kuću Očevu. Ne daj nam Bože okasniti. Još ima vremena dok putujemo. Prolazi, naime, svijet i slava njegova. Gospodin je blizu. Hranimo se, dakle, Božjom riječju i euharistijom. I ne umarajmo se pružati svojom vjerom i dosljednošću "razloge nade koja je u nama" (1 Pet 3, 15). Posebice zbog Isusa Krista koji je pravo i istinsko "svjetlo naroda" (LG 1).

Vjerujući kako je svaka misna pretvorba predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska "jednog dana", mi svaki puta nakon podizanja jednoglasno molimo i pjevamo: Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo. Tvoje uskrsnuće slavimo. Tvoj slavni dolazak iščekujemo! Njemu, koji je jedini otkupitelj čovjeka, i danas kličemo i molimo: Dođi Gospodine Isuse! Jer, on nosi ključeve povijesti. Njegova su vremena i vjekovi. Njemu slava u vijeke vjekova. Amen.

GOSPA LORETSKA U ARBANASIMA

Propovijed mons. Želimira Puljića

1. Kad je prije tri godine, 11. listopada 2012., papa Benedikt XVI. otvorio Godinu vjere uz obilježavanje pedesete obljetnice početka Drugog vatikanskog sabora, odredio je da to razdoblje posluži vjernicima da otkrivaju sadržaj vjere koju ispovijedaju i slave. Na poseban način poželio je da to vrijeme bude prigoda za 'intenzivnije slavljenje euharistije koja je 'vrhunac djelovanja Crkve, a ujedno i vrelo iz kojega struji sva njezina snaga' (br. 9). Svećeničko vijeće i Dekani Zadarske nadbiskupije složili su se da to razdoblje kod nas traje kroz tri godine kako bi se po župama moglo planirati duhovne obnove, pučke misije, euharistijske dane i dekanatske euharistijske kongrese. Upravo ovih dana održani su euharistijski kongresi po dekanatima što nam je omogućilo razmišljati o važnosti i daru euharistije kao središtu našeg kršćanskog života.

Upravo prije pola stoljeća biskupi su na II. Vatikanskom saboru napisali da "otkada je Marija postala Majkom Božjom ona "materinskom ljubavlju brine za braću svoga Sina koji još putuju i nalaze se u pogiblima i tjeskobama. Zato se i naziva odvjetnicom, pomoćnicom, posrednicom i zagovornicom" (LG 62). To nam govori i današnja svečanost Loretske Gospe koja se ovdje časti od polovice 18. stoljeća kad je veliki nadbiskup Zmajević dao izgraditi Gospinu crkvu u ovom kraju i posvetiti je Gospi Loretskoj. Nekoliko je mjesta u Hrvatskoj koji imaju crkve Dospa Loretske: Uz ovu župnu crkvu tu je i svetište na Trsatu, Kuna Pelješka i Primošten. Pobožnost prema Gospi pokazuje kako je Marija s Isusom trajno nazočna u Crkvi. Velika je to tajna pred kojom danas prigibamo svoja koljena, te okupljeni oko naše Loretske Gospe pobožno molimo "blagoslovljena Ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus".

2. Spisi Novog zavjeta, posebice evanđelja, govore o Mariji, Isusovoj majci opširno i na više mjesta. Iako je Pavao u svom umovanju usmjeren na misterij smrti i uskrsnuća Isusa Krista, on izričito navodi ulogu Marije-žene: "A kada dođe punina vremena, odasla Bog Sina svoga: od žene bi rođen, Zakonu podlošan da podložnike Zakona otkupi te primimo posinstvo". Sintagmom "od žene bi rođen" Pavao želi naglasiti kako je Sin Božji doista postao čovjekom. Luka opisuje Isusovo djetinjstvo u kojemu vidljivo mjesto zauzima Marija od koje se rađa Isus koji se zove Krist. To je "povijesna novost" gdje u spasenju sudjeluje žena koja rađa Mesiju. I to je vrhunac Božjeg zahvata.

Budući da upravo on pridaje veliku važnost Marijinoj ulozi, pa o njoj najviše piše, nazivaju ga "Marijinim slikarom" jer je "oslikava" i opisuje kao "zamilovanu i netaknutu djevicu", kao majku Sina Božjega, kao "zaručnicu Duha Svetoga" i poslušnu "službenicu Gospodnju"; kao "uzornu vjernicu i slušateljicu", "majku boli" i "blagoslovljenu među ženama". Njegovo je evanđelje oso-

bito i po tomu što paralelno uz Isusa pripovijeda o navještenju i rođenju Ivana Krstitelja (Lk 1, 5-38). I dok je Zaharija "kažnjen" zbog svoje nevjere pa će zanimeti, Marija je nagrađena zbog svoje vjere i pristanka na Božju ponudu pa će ispjevati hvalospjev "Veliča duša moja Gospodina".

3. Spomenuo sam kako su ovih dana u našoj Nadbiskupiji održani euharistijski kongresi po dekanatima što nam je omogućilo razmišljati o važnosti i daru euharistije kao središtu našeg kršćanskog života. Pođimo u duhu na prve sastanke Crkve u Jeruzalemu gdje je i Marija bila nazočna među vjernicima. Vidimo kako je Ivan pričešćuje tijelom i krvlju njezina Sina pod prilikama kruha i vina. Svjetlom vjere naslućujemo što Mariji znači euharistijski susret s proslavljenim Sinom. A naše razmatranje slično je zamuckivanju i tepanju njezine djece koja pokušavaju ući u tajne njezine duše. Marija je, naime, znala da je Isus pravi Mesija i Bogočovjek, te da je Euharistija Tijelo od njezina tijela i Krv od njezine krvi. Živo se sjećala kako ga je u svom krilu nosila, rodila i hranila. A onda bježala u Egipat pa ga po povratku izgubljena tražila u hramu. I dok se pričestivala živo se sjećala tihih razgovora koje je imala s njim u nazaretskom domu i u Jeruzalemu. Onda je bio Majci pred očima, a sad u srcu; onda malen rastu, a sad proslavljen nebeskoj slavi.

4. A kako je euharistija nastavak otkupljenja i spomen-čin žrtve na Golgoti, nitko nije mogao biti bliže toj Žrtvi od Marije koja ga je na Golgoti prikazala kao Žrtvu za spasenje svijeta. A ona strahota križnog puta prošla je u njezinoj duši kao živa uspomena koju sada opet proživljava u trenucima pričesti. "O premili Sine koji si toliko pretrpio jer si puno ljubio svijet i ljude. I dok sam s tobom kao Mati supatila, osjećam danas kako nismo uzalud trpjeli. Tvoje se spasenje i otkupiteljska ljubav razlijeva čitavim svijetom. Nek se s tvojom razlijeva i moja ljubav do kraja zemlje i do kraja vjekova. Neka ova moja skromna zahvala podržava novi život što si ga ti zaslužio i ljudima otvorio", šapuće Marija tiho u duši dok prima Tijelo Kristovo. Nek i nama, koji častimo njezinoga Sina u misi i u euharistijskog pobožnosti, Marija pomogne osjetiti ljepotu Kristove veličine u sjaju njegove uskrsne pobjede koja je postala zalogom i našeg uskrsnuća. A ona, koja je pomagala prvoj zajednici kršćana da budu "jednodušno postojani u molitvi" (Dj 1, 14) neka stvara u obiteljima ove župe koja je stoljećima časti, kao i u nadbiskupiji i našem narodu to zajedništvo vjere, molitve i djelotvorne ljubavi koje nam je jako potrebno. A toga nema bez euharistije kao poputbina na našem putovanju.

Nama putnicima u ovom prolaznome svijetu potrebna je neprolazna hrana. Jer, nemamo ovdje trajnog prebivališta. Putujemo u kuću Očevu. Još ima vremena dok putujemo. Hranimo se, dakle, Božjom riječju i euharistijom. Vjerujući kako je svaka misna pretvorba predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska "jednog dana", mi svaki puta Kristu, jedinom otkupitelju čovjeka kličemo i molimo: Dođi Gospodine Isuse! Ti nosiš ključeve povijesti. Tvoja su vremena i vjekovi. I dok u ovoj Gospinoj crkvi večeras slavimo euharistiju i osjećamo blizinu njezinoga Sina, njegovu naklonost i ljubav, upućujemo Gospi zahvalni poklik pa velimo: Raduj se majko Jaganjca i pastira. Raduj se obrano od nevidljivih neprijatelja.. Raduj se dragocjena kruno vjernih vladara, časni ponose bogobojaznih svećenika i nepokolebiva utvrdo Crkve. "Gospo Loretska' i "kraljice Jadrana", moli za nas!

BEZ BOŽANSTVA TVOJEGA, ČOVJEK JE BEZ IČEGA! OČITOVANJE DUHA SVETOGA

Homilija mons. Ž. Puljića prigodom svetkovine Duhova u katedrali sv. Stošije

1. U vjerovanju uvijek ispovijedamo da vjerujemo u Oca koji nas je stvorio, u njegovoga Sina koji nas je otkupio, te u Duha Svetoga koji nas je posvetio. I zahvaljujemo posebice Bogu Ocu što je poslao svoga Sina, Riječ Istine i Duha posvetitelja da ljudima objavi tajnu svoga života. Dolazak i objava Duha Svetoga pridržano je bilo za "mesijansko doba" iz kojeg imamo opisanih nekoliko očitovanja Duha za vrijeme Isusovog zemaljskog života, kao i u poukrsnom razdoblju prije Uzašašća. Prisjetimo se nekih od tih događaja.

Prvi put Duh Sveti se pokazao u obliku goluba kod Isusovog krštenja na Jordanu. Tada se otvorilo nebo, nad Isusa je sišao Duh Sveti u obliku goluba, a Otac je progovorio: "Ovo je Sin moj ljubljani; u njemu mi je sva milina!" Drugi put Duh Sveti se objavio na Gori preobraženja u sjajnom oblaku kada je Isus trojici apostola otkrio dio svoje slave. Ovaj nam je oblak naznačio kako će Duh Sveti rasvijetljivati naše pameti i nadahnjivati naše duše. Treći i najsvetiji čin očitovanja Duha Svetoga zbio se deset dana nakon uzašašća, na dan Pedesetnice, na Duhove. Na taj događaj Isus je već pripremio svoje apostole (Lk 24,49), a Luka je to slikovito danas opisao u Djelima apostolskim: "Kad je napokon došao Dan Pedesetnice., eto, iznenada šuma s neba kao kad se digne silan vjetar".

2. Kad se pitamo kako se očituje djelovanje Duha Svetoga u čovjeku, najbolje se to može opipljivo osjetiti upravo kod apostola koji su došli u Isusovo društvo s vlastitim nakanama i predrasudama. Tri godine su slušali njegove nagovore i pouke, ali su uvijek na svoju mislili. On im propovijeda o poniznosti i sam primjer daje, a oni se svađaju tko će biti prvi i ugledniji u kraljevstvu nebeskom (Lk 22, 24). On im najavljuje kako će poći u Jeruzalem i kako mu valja puno trpjeti, a Petar ga stane odvrćati: "Daleko to od tebe Gospodine" (Mt 16, 23). On im govori kako valja opraštati uvrede, ne vraćati zlo za zlo, već ljubiti i neprijatelje svoje, a oni "nisu razumjeli što im je govorio" (Lk 18, 34). No, ti su se ljudi promijenili nakon silaska Duha Svetoga. Ne prepiru se tko će biti prvi. Samozataja i križ nisu više ludost, već životna mudrost. Opraštati uvrede i ljubiti neprijatelje ne smatraju više kukavičlukom, već kršćanskom krepošću i junaštvom. A progone zbog Isusa smatraju velikim darom i posebnom milošću.

Pouskrсни događaji, međutim, pokazuju da su apostoli bili toliko zahvaćeni otajstvom Uskrsa da su pred Židovima, koji su im prijetili i progonili, izjavili: "Mi doista ne možemo ne govoriti ono što smo vidjeli i čuli!" Rasvijetljeni snagom odozgora i svjetlom Duha Svetoga, oni su shvatili što im je činiti. Dušom i srcem su prihvatili Kristov nalog: "Pođite po svem svijetu, navještajte Evanđelje svakom stvoru i krstite sve u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!" Tako radikalnu promjenu u njima izveo je Duh Sveti svojim prosvjetljenjem. To isto je učinio i poslije apostolâ kad je tolikim tisućama svjedoka, mučenika, djevica i priznavalaca ulio milost i hrabrost, svjetlo i snagu da svjedoče za Krista tijekom povijesti.

Duh Sveti naučava, posvećuje i upravlja

3. Sveti Augustin piše kako je Duh Sveti u Crkvi isto što i duša u tijelu. Njegovo se djelovanje u Crkvi očituje na način što naučava, posvećuje i upravlja Crkvom svojom, kako je Isus najavio i govorio. "Kad dođe on, Duh istine, uputit će vas u svu istinu" (Iv 16,13). "Tješitelj, Duh Sveti koga će Otac poslati u moje ime, poučit će vas svemu i napomenut će vam sve što sam vam ja rekao" (Iv 14, 26) Duh Sveti, dakle, ne priopćava neku novu nauku ili objavu. On samo upućuje Crkvu u pravo razumijevanje istina koje je ona primila od Gospodina. S tim uvjerenjem apostoli su na jeruzalemskom saboru govorili: "Svidjelo se Duhu Svetom i nama" (Dj 15, 28). Istu misao ponavljali su biskupi na saborima kroz stoljeća: "Duh Sveti i mi odlučismo". Duh Sveti djeluje u Crkvi i kao posvetitelj. On je ono počelo u Crkvi iz kojeg proizlazi život milosti i svetosti. Bez njegovog "daha" toliki blagoslovi, sakramentali i sakramenti bili bi mrtve forme i puste ceremonije. Nemoguće je shvatiti tolika djela svetosti i kreposti u Crkvi bez Duha Svetoga: silno mnoštvo djevica, mučenika, pokornika, svjedoka i naučitelja.

Dok je bio na zemlji Isus je bio njezin vidljivi poglavar. On je njom upravljao dok je na zemlji boravio. A nakon odlaska s ovoga svijeta on njom nevidljivo upravlja po svojim vidljivim namjensnicima, Papi i biskupima koji su s papom u zajedništvu. To je nevidljiva snaga koja Crkvu vodi iznutra. Duh Sveti je duša upravljanja koji podjeljuje svoju vlast i milost apostolskim nasljednicima u činu sakramenta ređenja.

4. Namjesnici Isusovi na ovoj zemlji nemaju ni vojske, ni policije. Ne plaše ljude ni zatvorima a ni represivnim mjerama. Sredstva upravljanja su sasvim duhovna: pouka, savjet, opomena. Koja bi to zemaljska država mogla funkcionirati kad bi ovisila samo o savjesti i dobroj volji svojih podložnika?! A u Crkvi već dvije tisuće godina vlada kakav takav red usprkos pokušaja udara izvana, ili pak pobuna iznutra. Zar se tu ne osjeća prst Božji i djelovanje Duha svetoga?!

Stoga, u prigodi njegovog sakramentalnog pohoda tijekom svetog obreda krizme molimo ponizna i zahvalna srca: "Dođi Duše presveti, sa neba nas posjeti, zrakom svoje milosti". Jer, "bez Božanstva Tvojega čovjek je bez ičega, tone sav u crnom zlu. Nečiste nas umivaj, suha srca zalivaj, vidaj rane ranjenim". Dođi, Duše Presveti, i obdari ovogodišnje krizmanike svojim darovima mudrosti, razuma, savjeta, jakosti, znanja, pobožnosti i straha Božjega. Ovom gradu i narodu, Crkvi i biskupiji potrebni su mladići i djevojke obogaćeni tvojim darovima. Izlij, Duše Sveti bujicu svojih milosti na sve nas koji smo već pomazani. I raspali naša srca svojim ognjem da gorimo i izgaramo tvojom ljubavlju! Nauči nas da shvatimo da je Bog sva naša radost i sreća, te da je samo u njemu naša sadašnjost i budućnost; i naša vječnost. Nauči nas da budemo potpuno Kristovi, potpuno Tvoji, potpuno Božji, po zagovoru i pod vodstvom Isusove i naše Majke Marije! Amen!

EZEKIJEL NAVJEŠĆUJE NOVO PROLJEĆE I NOVO STVARANJE

Homilija msgr. Ž. Puljića uz 730. godišnjica posvete katedrale sv. Stošije

1. "Po prastarom običaju Crkve, piše u Rimskom Pontifikalu, valja svečanim obredom posvetiti crkvu koja je namijenjena isključivo okupljanju Božjeg naroda i slavljenju svetih otajstava". Posvećeno pak mjesto ima svoju simboliku koja se očituje i u samoj terminologiji: Sveto ili posvećeno na hebrejskom se veli "kadoš", a znači nekoga ili nešto "izdvojiti" za posebnu svrhu. U Starom zavjetu, dok su Izraelci hodili kroz pustinju, postojao je šator sastanka koji je bio ne samo mjesto susreta Boga i čovjeka, nego i znak da Bog s njima putuje do ulaska u obećanu zemlju. Tada će sveti prostor 'prijeci' u jeruzalemski hram koji se u više navrata gradio i rušio. U Novom pak zavjetu mjesto susreta čovjeka s Bogom vezano je najprije uz osobu Isusa Krista u kojem se Božja riječ ušatorila među ljudima. No, da bi se u vremenu i prostoru moglo vidljivo slaviti euharistijsko slavlje i druge sakramente valjalo je odrediti prikladno mjesto i prostor za to. I taj prostori posvećivao se isključivo za slavljenje svetih otajstava, a nazivao se crkvom. Obred posvete toga prostora ima svoj protokol. Uz svečanu procesiju i službu čitanja, tu je i posvetna molitva nakon koje se svetim uljem pomazuje oltar koji postaje znamenom Krista, Pomazanika i Glave crkve. Istim uljem pomazuju se zidovi ili stupovi crkve, a to simbolizira jedinstvo Glave (oltar) i tijela Crkve (zidovi). Tamjan koji simbolizira Kristovu žrtvu i upaljene svijeće upućuju na to da je Krist "svjetlost na prosvjetljenje naroda" (Lk 2,32) te da njegovim sjajem odsijeva Crkva i po njoj svekolika ljudska obitelj. Sve je to učinjeno kao priprema za slavlje Euharistije, a to je glavni cilj zbog čega se i grade crkve i podižu oltari gdje će "vjernici slaviti vazmeni spomen Kristov i hraniti se na gozbi njegove riječi i tijela".

2. Čitanja koja smo slušali za ovu prigodu govore upravo o temi Božjeg hrama. U evanđelju Isus se ljuti što su trgovci ovaca i golubova pretvorili Božji Hram u špilju razbojničku, pa ih je potjerao, a njihove stolove isprevrtao. Pavao poručuje Korinćanima kako su oni Hram Duha Svetoga, pa neka se trude da taj hram bude uredan i svet. Prvo pak čitanje, na kojem ćemo se malo više zadržati, donosi Ezekijelovo viđenje novog hrama. Dan posvete jedne crkve važan je događaj pa se svake godine svečano i obilježava. I podsjeća na to kako je ljudsko djelo kao građevina predano "Bogu na uporabu". I tim svečanim činom postalo svetim prostorom u kojem se Bogu molimo i žrtve prinosimo. To je osobito važno imati na umu u ovoj godini koju smo posvetili euharistiji.

Ezekijelova knjiga omogućuje nam dokučiti prodornost i ljepotu alegorije i apokaliptičkih izri-

čaja. Ali i dramatičnost svega što je predvidio: Razaranje Jeruzalema (586) kad su prognanici prestravljeni mislili da su propale sve njihove nade. "Dom Jahvin, naime, postao je ruševina, zemlja opustošena, a narod raspršen na sve četiri strane svijeta. Upravo u tom razdoblju Bog poziva Ezekielu neka bude prorok utjehe, obećanja, nade i spasenja. I on počinje naviještati novi i vječni Jeruzalem u kojem će se opet nastaniti Slava Jahvina. Na povijesnoj prekretnici, kad Izrael zbog sužanjstva gubi svoju državu i svoje kraljevstvo, svoju samostalnost i svoj hram, ustaje prorok i "otvara svoja usta". On se obraća i govori izbjeglicama i izgnanicima o velikoj nadi i blistavoj budućnosti.

3. Negdašnji, dakle, prorok suda koji je opominjao i najavljivao rušenje hrama, sada postaje prorokom spasenja i navjestiteljem nade i bolje budućnosti. Na ruševinama Jeruzalema on naviješta novi početak, novo proljeće, novo stvaranje. On u viđenju gleda novi Jahvin Dom i mjeri kamen po kamen, te gleda zemlju nastanjenu, plodnu i bogatu. I vidi kako više nikada neće biti u ropstvu i raspršeni. U današnjem odlomku čuli smo da se ruka Jahvina spustila na proroka i postavila ga na veoma visoku goru: "U one dane odvede me anđeo k vratima Doma Gospodnjega gdje je voda izvirala iz Svetišća.. A duž potoka raslo svakovrsno voće čiji će plodovi biti za jelo, a lišće za lijekove". Ova se poglavlja iz Ezekijelove knjige uspoređuju često s utopističkim spisima, koji govore o idealnom društvu. Za Ezekielu, međutim, to nije neka neutemeljena utopija ili bezvrijedno maštanje. On gleda proročkim pogledom na ostvarenje onoga što viđenje sugerira. Jer, narod kojemu se on obraća živi u beznadnim okolnostima. Države nema, domovina je izgubljena, hram porušen, narod raspršen. Prorok, dakle, u vjeri vidi blistavu budućnost mesijanskog kraljevstva, te prepoznaje Božji spasiteljski naum i njegova djela.

Braćo i sestre, u Kristu. Mi koji se na misu okupljamo vjerujemo da se u euharistiji ostvaruje to mesijansko kraljevstvo. Euharistijski Krist je, naime, živi Bog među živim ljudima. Mesija i Spasitelj koji nas tijelom svojim liječi i hrani za život vječni. Zahvalni smo Bogu Ocu što je njegov Sin umro za nas. I sebe darovao nama za hranu i poputbinu. Nama putnicima koji poput Ezekijelovih sunarodnjaka proživljavamo životne opasnosti i tjeskobe, potrebna je neprolazna hrana. Jer, prolazi svijet i njegova slava. Gospodin je blizu. Mi vjerujemo da je svaka misna pretvorba predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska "jednog dana". Zbog toga svaki puta nakon podizanja molimo i pjevamo: Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo. Tvoje uskrsnuće slavimo. Tvoj slavni dolazak iščekujemo! Dođi Gospodine Isuse!

DRUŽITE SE S ISUSOM KOJI JE PRIJATELJ I OTKUPITELJ ČOVJEKA

Homilija mons. Želimira Puljića prigodom podijele sakramenta sv. Potvrde u Bibinju, 30. 5. 2015.

Dragi krizmanici,

1. U evanđeoskom odlomku čuli smo kako Isus veli da "onaj tko njega ljubi, čuvat će njegove zapovijedi". A prorok Ezekijel najavljuje kako će Gospodin dati ljudima novo srce i novi duh udahnuti u njih kako bi hodili po Božjim zakonima i vršili njegove naredbe". U jednom pak susretu s apostolom Petrom nakon njegove propovijedi počеше ljudi pitati: "Što nam je činiti". Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi.. I spasite se od naraštaja ovog opakog" (Dj 2, 36 – 41), govorio je apostol Petar. I ti se, dragi krizmaniče, ponekad zapitaš kako ljubiti Gospodina i čuvati njegove zapovijedi. I što činiti u ovo vaše mladenačko doba?! Mladost je, naime, doba traženja, nade, obećanja, entuzijazma, planova i ideala. Crkva o mladosti svoje djece razmišlja s vjerom i simpatijom. Jer, mladi su sposobni sanjati bolji i ljepši svijet. Oni su nada, pričuva, a u neku ruku i sigurnost boljeg sutra svakog kraja i naroda.

Vi ste dolazili na vjeronauk i pohađali neposrednu pripremu za krizmu kako bi pronašli odgovore na brojna pitanja koja vas muče. Vaši roditelji, učitelji, i vjeroučitelji upućivali su vas na Isusa, pravog prijatelja i jedinog otkupitelja čovjeka. Vaša mladenačka duša čezne za jasnoćom,

istinom i dobrotom. No, zbunjuju vas neke stvari koje oko sebe vidite, ili vas sablažnjava ponašanje odraslih. Tražite uzore koje bi oponašali i teško ih nalazite. Čeznete za izvorom sreće. A nje nikako na dohvata ruke. Stoga ste ponekad podložni malodušju. Mladost je doba kad su moguća zastranjenja, zabluda i zavođenja. Zato i poziva apostol Petar u svojoj propovijedi: "Obratite se i spasite od naraštaja ovog opakog" (usp. Dj 2, 40).

2. Dragi mladi prijatelju! Kad te muče problemi i zapanjeno stojiš pred tajnom života, upravi svoj pogled prema Kristu gdje ćeš naći značenje i smisao postojanja, kao i puninu ljudskog savršenstva. Jer, unatoč teškoćama i nejasnoćama u ovo naše vrijeme, ima razloga za nadu i optimizam. Ima, naime, ljudi koji se nesebično zalažu za izgradnju boljeg društva i sretnije budućnosti. Tu u prvom redu mislim na očeve i majke, koji se ne plaše života, već s ljubavlju i žrtvom prihvaćaju i odgajaju djecu koju im Bog dariva. Mislim i na učitelje i odgojitelje koji se samozatajno trude prenositi mladima, ne samo znanje, već i autentične ljudske i kršćanske vrijednosti dobrote, istinoljubivosti i požrtvornosti. Mislim i na brojne gospodarstvenike koji u teškim ekonomskim okolnostima otvaraju nova radna mjesta. Dobro bi bilo kad bi i djelatnici obavijesnih sredstava imali oka i sluha za takve buditelje nade, pa o tome više i češće pisali i govorili, a ne samo o šandalima i problemima.

Jesi li voljan priključiti se toj skupini "buditelja nade" i "čuvara Isusove riječi"? Jesi li spreman "pružati odgovor svakome tko te zapita za razloge nade koja je u tebi?!" (usp 1 Pt 3, 15). Osjećaš li želju stvarati i graditi "civilizacija ljubavi" o kojoj neumorno govori Ivan Pavao II. Jer, potrebni su nam ljudi koji će poštivati vrjednote, razumijevati teškoće, ljubiti život i usrećivati ljude. I ti se opravdano pitaš što sada konkretno možeš uraditi? Kako unositi malo više radosti i optimizma u sivu svagdašnjicu? I Isus želi o tomu i drugim pitanjima s tobom razgovarati, na valu tvojih mladenačkih traženja, nadanja i tjeskoba. On želi progovoriti tvome razumu, srcu, slobodi i savjesti. Otvori mu se i oslušuj njegove nagovore. Povjeri mu se i pitaj ga što te zanima i muči.

3. Razgovaraj o tome i sa svojim roditeljima. I pitaj ih gdje oni vide izvore tvoje sreće? Na što te potiču i upozoravaju? Od čega te čuvaju i zašto? Nemoj se stidjeti o tome popričati i sa svojim kumom. On će biti tvoja podrška, jer izabrao si ga s roditeljima i pokazao kako imaš povjerenja u njega. S pravom očekuješ da te voli, prati i upućuje "stazama pravim" i vodi na "vrutke životne" gdje će Gospodin okrijepiti dušu tvoju. Stoga poštuju svoje roditelje i sve koji ti dobro žele! Žalostno je i pomisliti kako još uvijek ima ideologija koje svojim takozvanim "naprednim učenjem" razaraju svetost obitelji, zagovaraju razvod i "slobodne brakove". Obitelj je božanska ustanova. Ona je put Crkve. Ti si preko obitelji došao na svijet. Roditelji su ti poklonili svu svoju ljubav. Poštuj ih i ljubi velikodušno i strpljivo. I doprinesi sa svoje strane da obiteljska kuća postane oazom mira i povjerenja.

Tebi će sutra biti povjerena izgradnja ovog mjesta i društva. Tvojim rukama i srcu bit će povjerena budućnost ovog kraja i naroda. Stoga se tvom uspjehu i napretku raduje Crkva i narod hrvatski. Raduje se ova župa sv. Roka i nadbiskupija zadarska. Nemoj, međutim, zaboraviti kako ih ima koji se tome ne raduju. Ne raduje se onaj "Zavodnik ljudskog roda" od početka kojega ćeš se danas odreći kod krsnih obećanja. On bi te najradije vidio među ovisnicima o drogi i alkoholu; među sektašima, upropaštena i zavedena. On kao "ričući lav obilazi tražeći koga da proždre. Oprite mu se čvrsti u vjeri" (1 Pt 5, 8-9). Nažalost, ima i ljudi koji se ne raduju tvojoj vjernosti Crkvi, niti tvom prijateljstvu s Isusom. Njih nikada nemoj svojim ponašanjem obradovati. Budi vjeran kućnim običajima, hrvatskoj vjerničkoj praksi koja se prepoznaje u onom ninskom geslu iz 1979. godine: "Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi svetu Misu". I budi ponosan na svoje katoličke i hrvatske korijene.

4. Dragi krizmanici! Danas posebice Bogu zahvaljujem za vaše prijateljstvo s Isusom. Izričem i svoju srdačnu čestitku vama, vašim roditeljima, kumovima, rodbini i prijateljima na ovom za

vas velikom danu kad će vas Duh Gospodnji pomazati i obdariti svojim darovima. Družite se s Isusom, jer on je jedini otkupitelj čovjeka. Nema pod nebom drugog imena dana ljudima po kojem se možemo spasiti, osim imena Isusa Krista (Dj 4,12). On ima odgovore i za vaše probleme i pitanja. On nosi ključeve povijesti.

Neka vas on uvijek blagosliva i čuva kako biste i vi njega trajno ljubili i čuvali njegove zapovijedi. Neka svoj pogled svrati na vas i mir vam donese kako biste hodili po Božjim zakonima i vršili njegove naredbe; te vi s novim srcem i novim duhom mogli biti mir i blagoslov svima koje budete susretali. Njegova su, naime, vremena i vjekovi. Njemu slava u vijeke vjekova. Amen!

LITURGIJSKA GLAZBA OBLIKUJE ZAJEDNICU I STVARA BLAGDANSKO OZRAČJE

Katedrala sv. Stošije: Nagovor mons. Želimira Puljića na meditativno glazbenoj večeri pred Presvetim

1. Sveto pjevanje sastavni dio svečane liturgije. Kad sudjelujemo u nekom svetom liturgijskom činu, osjećamo kako se "tamo u svetištu" nešto osobito zbiva. Pratimo pobožno svete čine, slušamo riječi i pjevamo, te pri tom sjedimo, klečimo ili stojimo. I plodonosno slavimo. A u sakralnom prostoru drugačije se ponašamo nego na ulici. Ne hoda se i ne razgovara kao na tržnici ili u gostionici. Poklicanjem do zemlje i naklonom glave odajemo počast oltaru i Kristu koji je nazočan u svetohraništu. Večeras dok se klanjamo euharistijskom Kristu u pokaznici na oltaru, duhom i srcem priključujemo se molitvi Crkve pa pobožno i sabrano govorimo: "O sveta gozbo na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove, duša se napunja milošću i daje nam se zalog buduće slave". Budući da su naši združeni zborovi upriličili uoči Tjelova ovu meditativnu večer, učinilo mi se prikladnim usmjeriti večeras našu pozornost prema svetoj glazbi koja je, kako piše u konstituciji SC "sastavni dio svake svečane liturgije" (br. 112), a "sveto pjevanje združeno s riječima tvori njezin potrebiti i sastavni dio". Liturgijsko pjevanje tako doprinosi rastu i očitovanju vjere, Božjoj slavi i posvećenju vjernika. A to i jest svrha svete glazbe.

Prije nekoliko godina čitao sam interesantnu studiju Aurelija Porfirija koja odgovara na pitanje "koje su to odlike liturgijske glazbe". Proučavajući crkvene dokumente o tom pitanju autor je došao do zaključka kako je liturgijska glazba obilježena s deset pridjeva koji počinju slovom "E". Zašto upravo to slovo? Porfirije veli kako je negdje pronašao da slovo "E" u semitskom mentalitetu označava čovjeka u stanju molitve. A to je čini mu se preuzeto iz egipatske mitologije. Porfirije je to posvojio pa je nabrojao deset pridjeva koji započinju sa slovom "E" a obilježavaju jednu od dimenzija liturgijske glazbe. On kaže da su to pridjevi: Ecclesiale, Eccellente, Eccedente, Estatica, Estetica, Espresso, Edificante, Elegante, Educante i Espandente. Po tim obilježjima možemo prepoznati radi li se o liturgijskoj glazbi ili kakvom drugom glazbenom obliku. Kad se napr. veli kako liturgijska glazba ima obilježje crkvenosti ("ecclesiale") na prvi mah se to čini sasvim u redu i razumljivo. Jer, pravi crkveni liturgičar zapravo dok stvara i izvodi liturgijsku glazbu "suosjeća s Crkvom" kako je pisao sveti Ignacije Lojolski. On polazi od činjenice kako nismo mi ti koji liturgiju stvaramo. Ona nam je darovana, a Crkva je garant njezinoga autentičnoga slavlja. No, baš u toj se stvari često lome koplja liturgičara. Problemi nastaju kad neki u ime "svoje kreativnosti" unose nešto ili pak tako modificiraju glazbu i liturgiju da ona ne može nositi obilježje "crkvenosti". Stoga je prava i glavna odlika liturgijske glazbe da je ona "ecclesiale", prožeta crkvenošću.

2. Spomenut ću još dva pridjeva kojim Porfirije obilježava liturgijsku glazbu, a to su "eccellente" i "eccedente". Prva riječ dolazi od latinskog "ex-cellere" što znači "ići naprijed, prema savršenstvu". Liturgijska glazba mora težiti prema boljemu, prema "savršenstvu" jer je u službi savršenog Oca koji je na nebesima. Druga riječ "eccedente" dolazi također od latinskog glagola "ex-cedere" što znači "izići", "prekoračiti". A to znači da liturgijska glazba nije "obična" koju svakog dana slušamo. Ona nju nadilazi i zato je "eccedente". O svakoj od spomenutih riječi napisane

su dvije do tri stranice. I bilo bi dobro kad bi to netko preveo jer to bi bio dobar "vade mecum" za svakog glazbenika, s posebice za voditelje zborova, skupina i pokreta koji glazbom uljepšavaju svete čine. Poznato je ono o svetom Augustinu koji je plakao dok je slušao liturgijsko pjevanje psalama. A Paul Claudel, glasoviti pjesnik i dramaturg, obratio se u pariškoj katedrali Notre-Dame kad je slušao hvalospjev "Veliča duša moja Gospodina". Možemo samo nagađati kolike je osobe dirnula sveta glazba, i kolike je poput Claudela ljepota liturgijske glazbe privukla k Bogu.

Veseli me stoga što su naši združeni zborovi u ovoj euharistijskoj godini htjeli dati svoj osobni obol euharistijskoj pobožnosti. Vaša je uloga u liturgijskim slavljinama vrlo važna, dragi pjevači i glazbenici. Trudite se stoga uvijek poboljšavati kvalitetu liturgijskog pjevanja. Vrjednujte veliku glazbenu tradiciju Crkve koja, kako veli spomenuta Konstitucija "u gregorijanskom pjevanju i u polifoniji ima svoj najuzvišeniji izražaj" (SC 116). Tri su temeljne sastavnice liturgijske glazbe: zvuk riječi, zvuk glazbala i zvučnost razumijevanja, koje ujedinjuje riječ, otajstvo i glazbu. Stoga je sveti Jeronim pisao kako treba "pjevati sapienter", a to znači "razumljivo u svim dimenzijama, ne samo intelektualno, nego i srcem" (F. K. Prašl). A sveti Bazilije tumači kako "vrsno pjeva onaj tko je tako pozoran na tekst kao što je osjetilo pozorno na okus" (Regula, 110), pa se u tom vidu govori o "glazbenom blagovanju Riječi". U duhu psalmiste koji to slikovito ovako opisuje: "Kako su slatke nepcu mome riječi tvoje, od meda su slađe ustima mojim" (Ps 119,103).

3. Liturgijsko slavlje oblikuje zajednicu i stvara blagdansko raspoloženje. Radost, molitva i zahvalnost nazočna je i u glazbenim uradcima kojima se očituje blagdansko raspoloženje zbog silnih djela koje nam učini Gospodin. Zato je pjevanje u liturgiji oduvijek bilo izvrstan način sudjelovanja naroda Božjeg u bogoslužju. Ono stvara unutarnju povezanost vjernika i izražava što srce osjeća, a riječi ne mogu izreći. Ono je na umjetnički način u službi božanskog nacrtu o kraljevstvu Božjem. A to je veličanstveni Božji plan s čovjekom i sa svijetom koji se u Kristu i po Duhu Svetom ostvaruje u povijesti. Dolazak Božjeg kraljevstva predstavlja najvišu čežnju i "utopiju ljudskog srca" (LG 1). "Glazbena baština Crkve blago je od neprocjenjive vrijednosti, a sveto pjevanje, združeno s riječima, tvori sastavni dio svečane liturgije". (SC 112) Stoga Sabor nalaže neka se "najvećom brigom čuva i promiče blago svete glazbe" (SC 114) koja je oduvijek u službi božanskog nacrtu o kraljevstvu Božjem i predstavlja najvišu čežnju i "utopiju ljudskog srca" (LG 1) koju samo glazba može dati naslutiti. To je kraljevstvo započelo Isusovim rođenjem, a završit će "jednog dana" u nebesima gdje "korovi anađela i arkandela pjevaju bez prestanka himan koji smo i mi maloprije pjevali: Svet, svet i Presvet".

U tom duhu apostol Pavao u zanosu kliče: "Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim, u nebesima, u Kristu. Tako: u njemu nas predodredi prije postanka svijeta da budemo sveti i neporočni pred njim" (Ef 1, 3-4). "I obznani nam Otajstvo svoje volje po dobrohotnom naumu svojem: Uglaviti u Kristu sve –na nebesima i na zemlji" (Ef 1, 9-10). To se otajstvo, braćo i sestre, i danas događa i ponavlja kada Crkva slavi euharistiju, jer euharistija izgrađuje Crkvu. Ona, dakle, nije proizvod povijesnog slučaja, nego izvorni Božji naum, Isusova zaručnica (Ef 5, 22-23), Tijelo Kristovo (Ef 1, 22; 4, 15-16), Božje zdanje komu je zaglavni kamen Krist, a u njezinim su temeljima ugrađeni apostoli i proroci (Ef 1, 20-21). Neka nas Uskrsnuli ispuni sve radošću i obdari duhovskim zanosom kako bismo svojim pjevanjem liturgijsko bogoslužje približili srcu današnjeg čovjeka. Jer, naša je budućnost započela i počiva u Isusu Kristu, nadi našoj. I trajat će sve dok ne završi u nebeskoj slavi gdje "korovi anađela i arkandela, prijestolja i gospodstva sa svom nebeskom vojskom pjevaju bez prestanka".

DRAGOST JE MOJA BITI SA SINOVIMA LJUDSKIM*Homilija nadbiskupa Želimira Puljića uz svetkovinu Tijelova*

1. Svetkovina Tijela i Krvi Kristove podsjeća nas na događaj kad je Isus rekao svojim učenicima da im svoje tijelo daje za hranu. I od tog trenutka ponavlja se isto kad svećenik izgovara riječi posvete: "Uzmite i jedite ovoje tijelo moje". Euharistija je tako čudo Božje nazočnosti među nama, kao hrana dušama našim. On nastavlja i danas liječiti bolesne, hraniti gladne, tješiti žalosne, obraćati grešnike i praštati grijeh. Mojsije u svom govoru određuje neka narod "ne zaboravlja Božja čudesa koja je izveo među njima". A kad je narod obećao "da će izvršiti i poslušati sve što je Gospodin rekao", Mojsije poškropi narod krvlju uz riječi "ovo je krv Saveza koji Gospodin s njima sklapa". Evanđelist Marko vodi nas u dvoranu u kojoj je Isus s apostolima blagovao svoju posljednju ovozemaljsku Pashu prije nego je krenuo prema Gori Maslinskoj. I odredio neka to čine njemu na spomen.

Crkva, dakle, slavi euharistiju po izričitoj želji i odredbi Isusa Krista. I to se ponavlja, evo, puna dva tisućljeća. Službenici Crkve prinose kruh i vino, izgovaraju Isusove riječi posvete, lome i blaguje njegovo tijelo, te s blagoslovom otpuštaju okupljeni narod. S dubokom vjerom u njegovu stvarnu nazočnost okuplja se zajednica oko stola Gospodnjeg, gdje pjeva i moli, sluša i razmatra o velikoj Tajni vjere koja izgrađuje Crkvu.

2. Kroz ovu liturgijsku godinu, kojoj smo dali euharistijsko obilježje, pokušavamo malo više upoznati značenje tog svetog obreda. Posebice tijekom euharistijskog klanjanja ovdje u katedrali. Uz tumačenje pojedinih dijelova svete Mise, sinoć smo s našim pjevačima razmišljali o ulozi liturgijske glazbe, koja "zdužena s riječima tvori važan sastavni dio liturgijskog slavlja" i doprinosi "rastu vjere, Božjoj slavi i posvećenju vjernika". A to i jest svrha svete glazbe. Poznato je ono o svetom Augustinu koji je plakao dok je slušao liturgijsko pjevanje psalama. A Paul Claudel, glasoviti pjesnik i dramaturg, obratio se u pariškoj katedrali Notre-Dame kad je slušao hvalospjev "Veliča duša moja Gospodina". Možemo samo nagađati kolike je osobe dirnula sveta glazba, i kolike je poput Claudela ljepota liturgijske glazbe privukla k Bogu.

Tko to ljude sabire iz više mjesta, različitih dobi, zanimanja i naobrazbe pa čini da budu jedno?! To je Duh Sveti koji ih po euharistiji okuplja oko Uskrsnuloga. A oni, sabrani oko stola Gospodnjeg, prepoznaju se kao braća i sestre koji imaju zajedničkog Oca. Krist je, dakle, među nama. Njegove su ruke pune darova i milosti. On je spreman svakog trenutka prosvijetliti nas, ojačati, blagosloviti, posvetiti, utješiti i pomoći. Stoga mu hrli svatko tko ga voli i tko ga treba, kako bi mu iznio svoje tegobe i probleme i preporučio Crkvu, obitelj i domovinu svoju. Tijelovo nas podsjeća na Isusovu posljednju Pashalnu večeru koju je -kako pišu evanđelisti- "vruće želio blagovati s njima".

3. Zbog toga večeras zahvaljujemo Isusu što je odlučio ovjekovječiti svoju nazočnost među nama, u znakovima kruha i vina. "O sveta Tajno na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove, duša se napunja milošću i daje nam se zalag buduće slave". Krist je po euharistiji u središtu kršćanske vjere i života. On je naša hrana i naša popudbina; živi Bog i Spasitelj koji nas svojim Tijelom liječi i hrani za život vječni. "Tko jede od ovoga kruha živjet će uvijek" (Iv 6, 51). Nama je u prolaznome svijetu potrebna upravo takva neprolazna hrana. U tom vidu važna je župna zajednica preko koje se čovjek utjelovljuje u Crkvu. Čovjek, naime, ne može biti beskućnikom. Potrebno mu je gnijezdo za dušu i za tijelo, za njega i za obitelj. Potreban mu je vjerski dom, domaća vjernička obitelj u kojoj skupa moli, pjeva i razmatra.

Braćo i sestre u Kristu! Hranimo se Božjom riječju i euharistijom! Družimo se s Isusom kako bi rasla naša svijest i odgovornost koju nam je Bog povjerio po krštenju. Hranimo se svetim Tijelom njegovim kako bismo mogli svjedočiti da je on jedini otkupitelj čovjeka. On ima odgovore i na naša brojna pitanja. Jer, njegova su vremena i vjekovi. Njemu slava u vijeke vjekova. Amen.

PRESVETO SRCE ISUSOVO*Homilija mons. Želimira Puljića*

1. Slavimo svetkovinu Srca Isusova u kojem prebiva sva punina božanstva. Dok vas štovatelje Božanskog Srca pozdravljam i želim da Isus ispuni vaše želje i nagradi vašu vjeru, pitam se što nam poručuje ova svetkovina? Što ona znači današnjem čovjeku? Zašto se uz ostale dane i Gospodnje blagdane štuje i Srce Isusovo? Iz medicine znamo da je srce vitalno središte ljudskog bića jer osigurava cirkulaciju krvi. U biblijskoj predaji srce simbolizira unutrašnjeg čovjeka, njegov afektivni život, sjedište inteligencije i mudrosti. Nekome uzeti srce znači učiniti da izgubi nadzor nad sobom. A nekome dati novo srce znači dati novi život: «Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću vas», piše prorok Ezekijel (36, 26). Budući da je srce «središte života, ono se izjednačuje i sa savješću, te simbolizira božansku prisutnost u čovjeku. Pjesnik to ovako opisuje: «Dobro te čujem suputniče stari, svjedoče tihih samotnih minuta. Kad sam sam sa sobom ti se u meni mičeš, ti često iz mene iza glasa vičeš». Srce je osovina i središte koje po krvi raznosi kisik i hranu u sve stanice tijela, izvršavajući tako svoju zadaću i svoje poslanje koje mu je Svevišnji u činu stvaranja odredio.

Čuli smo večeras dirljivu stranicu iz knjige proroka Ozeje u kojem Jahve veli kako je "iz Egipta dozvao Izraela i Efraima kao dijete učio hodati". I zaključuje kako "neće više gnjevan dolaziti iako je Izrael i nevjeran bio". I upravo prorok Ozeja, koji je okusio gorčinu napuštenosti, nevjere i izdaje, postaje prorokom Božje ljubavi i Božjega spasenja. On najprije opisuje Izraela koji se odmetnuo, pa se Jahve zbog toga razljutio. Prezreli su, naime, njegovu ljubav, te Baalu žrtvu prinosili i kadili kumirima. Iako je ta nevjernost bila kažnjena mačem i ognjem Asiraca koji su ih odveli u ropstvo, prorok najavljuje svjetliju budućnost. "Dolaze dani kada će Jahve "zamilovati Izraela" i ponovno reći "ti si narod moj!" (2, 25). Prorok Ozeja tako biva glasnikom Jahvine ljubavi koju je narod pogazio i prezreo. Ali, ona se nikada nije utrнула u Jahvinom srcu. Zato ga s pravom nazivaju prorokom ljubavi.

2. Ljubav Jahvina jača je od otpada, izdaje i nevjere Izraela. Ona ne dopušta da Efrajim, Izrael, bude uništen. To smo mogli osjetiti u večerašnjem odlomku u kojem prorok prepričava izljev milosrdne i nježne Jahvine ljubavi prema svome narodu: "Dok Izrael bijaše još dijete, ja ga ljubljah, iz Egipta dozvah sina svoga.. Ja sam Efrajima hodati učio, držeci ga za ruke njegove". Dok je za nas srce sijelo osjećajnosti, za stare semite ono je "središte života i djelovanja". Dakle, semit srcem misli, odlučuje i ljubi. Stoga prorok najavljuje kako će Jahve opet "progovoriti srcu ljudi" i započeti prekinuti dijalog. Stoga poziva: "Hajde, vratimo se Jahvi! On je razderao, on će nas iscijeliti. On koji je udarao, rane će poviti" (6, 1-2). Usprkos tragike i beznađa prorok gleda veliku budućnost u kojoj se "diže novi narod, a zemlja postaje "novi Izrael u kojem ljiljani cvjetaju i širi se ljepota i miris masline. Iz večerašnjeg kratko g odlomka proroka Ozeje osjećamo kako je njegov stil živahan i strastven, sažet i zgusnut. A on više čovjek osjećaja nego razumskog dokazivanja. Njegov potpuno predanje u Božje ruke nadahnuto je psalmom koji veli: "Ako se, Gospodine, grijeha budeš spominjao,tko će opstati? Al' u tebe je praštanje, da bi smo ti služili" (Ps 130, 3). U tom vidu njegova je knjiga velika pjesma Božjoj ljubavi, a on odgovoran i zauzet Jahvin suradnik koji izvršava povjerenu misiju i poslanje.

3. I mi kršćani imamo također svoju zadaću i poslanje u svijetu. Stari je pisac zabilježio da su kršćani u svijetu ono što je duša u tijelu. Danas bismo mogli parafrazirati ovu izreku pa reći, što je srce u tijelu, to su kršćani u svijetu. Po Božjoj zamisli i nakani čovjek je kruna svega stvorenja. Pozvan je uređivati svijet oko sebe. Nažalost, dogodila se inverzija toga reda. Dogodio se "nered" u ljudskom srcu i u njegovom okolišu. Tvorevina ljudskih ruku izmakla je čovjeku ispod kontrole i "ustala" protiv svog konstruktora. Postala je njegovim gospodarom, a on običnim brojem. Ostao je bez centra, bez hijerahije vrednota, bez čvrste uporišne točke. Nema strahopoštovanja

pred životom i Božjim zakonima upisanim u njegovo srce i savjest, pa se osjeća izgubljeno i nesigurno. Ima li nekoga tko bi mogao uprijeti prstom i pokazati na "ugaoni kamen" i središte svega?! Hoće li se naći u ovom vremenu nejasnoće i pomutnje odvažnih svjedoka koji će ljude na to upućivati. Na potezu su štovatelji svetih Tajna, navjestitelji Radosne vijesti, sljedbenici i štovatelji Presvetog Srca.

Upravo zato obraćamo se Srcu Isusovu, koje je "središte ljudskih srdaca" pa zanosno kličemo: HVALA ti Kriste, što si nam došao, utjelovio se i čovjekom postao kako bismo i mi mogli postati djecom Božjom. Hvala Ti što nas činiš dionicima svoje božanske naravi preko svetih sakramenata koje si nam ostavio kao našu popudbinu i hranu. Mi te SLAVIMO kao «kralja i središte ljudskih srdaca», u kojem je «sve blago mudrosti i znanja» i u kojem «prebiva sva punina božanstva». Ti si naš Put, Istina i Život. Ti si učitelj naš, pastir, liječnik i svećenik. Ti si «bogat za sve koji zazivaju tebe». Zazivamo te i častimo kao svoga Boga i Stvoritelja, Spasitelja i Otkupitelja. Mi ti se klanjamo i LJUBIMO te jer si «žarko ognjište ljubavi». Ti si utjelovljena ljubav Očeva, koji je «ocu vrlo omilio» i od kojeg «punine svi mi primismo».

4. Mi ti se danas posvećujemo, Presveto Srce Isusovo, i PREDAJEMO ti svoj um i srce, volju i sve naše moći. Predajemo ti svoju prošlost i sadašnjost. Povjeravamo Ti svoju budućnost, vrijeme i vječnost. Vodi kud hoćeš nas. Ovo razmišljanje o Božanskom Srcu, koje je «središte ljudskih srdaca», završavam prekrasnom pjesmom koju je sročila hrvatska duša dok je u zanosu pjevala:

"Isukrste Srcu Tvom, s nama naše se kune dom: Dušom tijelom vijek sam tvoj, za krst časni bijući boj!" "Slava Ti kralju, slava Ti Bože. Pred tobom sve je pepeo prah. Dokle smo tvoji tko nam što može, jer ti si nam snaga, ljubav i strah". Srce božansko Isusa moga, daj da sve više ljubim te ja! Amen!

MISA ZAHVALNICA ZA ZAVRŠENU AKADEMSKU GODINU KATEDRALI SV. STOŠIJE

Homilija mons. Želimira Puljića

1. U mjesecu lipnju svršava školska i vjeronaučna godina. Nastupaju ljetni praznici, odmori i opuštenost od studentskih obveza i dužnosti. Godina koja je pri kraju osjećamo pridonijela je našem intelektualnom rastu. A službeni završetak prilika je malo posvijestiti taj rast i potaknuti osjećaj zahvalnosti Bogu i svima: Roditeljima, odgojiteljima nastavnica, profesorima i drugom osoblju koji su utkali sebe u naš rast i napredak. A on je bio trajan, iako ponekad neprimjetan. Poput onog goruščinog zrna o kojem nam je Isus danas govorio. Običnim okom nema se što vidjeti u tom sjemenu. A ono ima u sebi takvu snagu da izraste veće od povrća pa na njegovim granama i ptice mogu praviti gnijezda. Isus uzima baš tu sliku kako bi nam pokazao nutarnju snagu kraljevstva Božjega, koje niče, nastaje i raste neprimjetno, ali i nezaustavljivo. Isus se rado služio slikama iz prirode, pa kraljevstvo nebesko uspoređivao sa sjemenjem koje se sije u zemlju. Sjetimo se prispodoba o sjemenu koje pada na različito područje pa samo jedno zrno niče i plod donosi. I druga su zrnja nikla, ali su brzo uginula. Pala su, naime, «na kmenito tlo», «kraj puta» i «u trnje», te u nepogodnim uvjetima i okolnostima nije bilo ni ploda, ni roda.

Slično se događa i s našim kršćanskim životom kada dijete nema dobrih uvjeta, niti duhovne dubine. Tamo se, naime, ne razgovora i ne razmišlja o ozbiljnim pitanjima, a kućni život odvija se bez molitve i bogoslužja. Jasno je da tako «plitka zemlja» svjetovnih i površnih stavova i nazora ne dopušta kršćanskoj i duhovnoj klici pupati i rasti. Trnje pak gdje je palo drugo sjeme predstavlja potrošački duh u kojem zamire vrlo brzo svijet duhovnih vrlina. A kad je sve podložno zaradi, interesu i užitku počinje umirati ljubav, a sebičnost hvata sve više maha. Mlade i djecu sve manje zanima tuđa bol i nevolja, pa se ne treba čuditi što se u takvom trnju klica kršćanske duhovnosti vrlo brzo uguši. Bogu hvala što je nešto zrnja palo i na «plodnu zemlju». Isus tumači kako su «plodna zemlja» oni koji plemenitim i dobrim srcem «slušaju Riječ, razumiju je i rod do-

nose». Takvi se trude produbljivati svoju vjeru i jedni drugima pomagati. Izbjegavaju teške riječi, uvrede, psovke i ogovaranja i zlobne kritike.

2. Vratimo za trenutak današnjoj usporedbi s gorušičnim zrnom koje nečujno raste. Isus nas želi poučiti strpljivosti jer suvremeni čovjek stalno je u nekoj žurbi. Toliko mu se žuri da ne čeka prirodni tijek, nego koristi mnoštvo umjetnih sredstava kako bi ubrzao rast žitarica i stoke. A uz to suvremena znanost mu pomaže da može genetski utjecati na biljke i životinje, pa i na samoga čovjeka. No, usprkos toga što mu je moguće, žitarice i stoka gube na kakvoći, jer to nije prirodno. Stoga se u zadnje vrijeme puno govori o hibridima i genetski modificiranoj hrani (GMO) koju se izbjegava, ne samo zbog ekologije, nego ponajprije zbog vlastitog zdravlja. Današnjom usporedbom o gorušičnom zrnu, koje je sćušno ali tiho i nečujno naraste, Isus je htio reći kako se takav rast događa i u duhovnom životu. I tu nema uspjeha "na brzinu". I ovdje vrijedi zakon postupnosti, laganog rasta i napretka.

Istina, nekad nam se čini kao da to previše lagano ide, pa bismo to radije ubrzali. Kao onaj tata koji je došao kateheti da ga uvjeri kako je njegov mali, koji nije redovito dolazio na vjeronauk, kadar sve u dva dana naučiti, ako treba. Samo nek se krizma sa svojim kolegama. Nije bilo druge, veli kateheta, nego mu odgovoriti: "Znate, gospodine, i Bogu je prema Sv. Pismu trebalo šest dana da stvori svijet. Kako ću onda ja za dva dana od vašeg nepripremljenog djeteta stvoriti spremljenog krizmanika?!" Shvatio je to otac i teška srca prihvatio ponudu da se mali priključi slijedećoj generaciji. I duhovni plodovi, naime, lagano rastu i sazrijevaju, kao uostalom sve u prirodi.

3. Međutim, čovjeku da naraste treba više vremena nego ičem drugom u prirodi. On najprije punih devet mjeseci klija pod srcem svoje majke. Nakon poroda započinje pravi posao oko njegova rasta, pa nakon osam godina odgoja nauči tek ono "osnovno". A onda će krenuti u srednju školu gdje nakon mature i postignutog "srednjeg znanja" ide kroz druge četiri ili pet godina steći stručno znanje. Po završetku studija obično se udaju i žene, stvaraju obitelj i djeca koja im donose radost i sreću. Taj je prirodni zakon koji je Bog usadio u čovjeka i odredio mu rast i postupni razvitak njegovoga duha. To je zakon postupnosti i rasta, ne samo u prirodi, nego i u ljudskom i duhovnom području. To je jednostavno zakon života. Tu nema uspjeha na "brzinu, preko noći. I tu vrijedi isti zakon postupnosti, polaganog rasta i napretka. Naučimo i iz toga, braćo i sestre, da se u životu, osobito duhovnom, napreduje postupno a ne na prečac. I da se u nebo stiže samo malim koracima uz pomoć Božje milosti.

Na kraju ove školske godine otkrivamo kako je ona bila puna događanja, kako na našem osobnom, tako i na ono obiteljskom, školskom i društvenom polju. Bilo je puno lijepih stvari koje ćemo pamtiti i nositi u svom srcu kao dragu uspomenu, pa o tomu s drugima rado razgovarati. Oni će, i uz one nemile događaja koje bismo najradije zaboravili, biti upisani u kroniku zbivanja koja su se dogodila tijekom školske godine. I postali su dio naše povijesti. Dok se večeras na kraju godine osvrćemo na to prijedeno razdoblje, osjećamo potrebu zahvaliti Bogu za sve što se zbilo, za sve što smo kao pojedinci i zajednica učinili i postigli. Posebice pak želimo ovom euharistijskom gozdom zahvaliti svima koji su u našem akademskom hodu i osobnom rastu bili blizu nas i pomogli nam koracati naprijed; postupno i zauzeto: Od naših roditelja, profesora i odgojitelja, do portira, čuvara i poštar. No, ovo je prigoda zamoliti Gospodina neka nam oprost i naše nemarnosti, propuste i pogreške koje smo počinili. Upravo onako kako to radimo na svakom početku euharistijskoga slavlja. Ovo je osobita prigoda uzdići svoja srca i pameti prema nebu i reći "Bogu hvala"! Zbog toga ćemo na koncu ove svete mise i zapjevati svečani "Te Deum laudamus": Tebi, Bogu Ocu u zajedništvu Svetoga Duha od sveg srca zahvaljujemo, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

SVEĆENIČKI DAN U SINJU*Homilija mons. Želimira Puljića*

1. U današnjem evanđeoskom odlomku čuli smo Isusove upute o molitvi i milostinji. Naime, nakon govora o blaženstvima evanđelist Matej donosi neke konkretne stvari iz života vjernika. Tako govori o srdžbi, preljubu, zakletvi i osveti, o ljubavi prema bližnjima, ali i prema neprijateljima. Isusova je želja i nakana da "njegovi" budu različiti od farizeja i carinika. Jer, oni su "sol zemlje i svjetlo svijeta". Zbog toga im i veli danas kad dijele milostinju neka ne trube kao licemjeri, nego neka to čine u skrovitosti. Isto pravilo vrijedi i za molitvu. I apostol Pavao piše Korinćanima o važnosti milostinje i darivanja. I dodaje kako Bog voli "veselog darovatelja". Zadržimo se trenutak na ovoj drugoj poslanici upućenoj zajednici kršćana u Korintu koja je Pavlu osobito draga jer je nastala kao Božji dar nakon razočaranja u Ateni. On je na nju ponosan i ona je "remek djelo" njegovoga apostolata (1 Kor 9, 2). Slikovito se izrazio da je ona njegovo preporučeno pismo koje mogu svi čitati (2 Kor 3, 2). Stoga se s pravom zaključuje da je to zajednica koju on ljubi očinskom ljubavlju.

Poslanica je uzbudljiva, potresna i vrlo osobna jer otkriva značaj i dubine Pavlove duše. Moglo bi se slobodno reći kako je ona "ispovijest" apostola Pavla, dnevnik njegove duše. Zašto je i odakle pisao ovu drugu poslanicu? Znamo, naime, da je prvu pisao sa svoga trećeg misijskog putovanja oko 54. godine iz Efeza. Ovu pak drugu je pisao također za vrijeme svoga trećeg misijskog putovanja, između 55. i 57. godine, negdje iz Makedonije. Njegov učenik Timotej, naime, stigao je iz Korinta i izvijestio Pavla kako njegovo prvo pismo nije polučilo željeni uspjeh. Stoga mu savjetovao neka osobno pođe u Korint, što on i učinio. No, kako nije postigao ono što je želio, Pavao šalje "poslanicu suza" koja je puna očinskih savjeta i strogih preporuka i zabrana.

2. Imajući u vidu brzi ritam života i hoda apostola Pavla, pitamo se kako su i gdje nastajale njegove poslanice? Za onu prvu koju je uputio Solunjanima, vele da je nastala u prašnjavoj radionici Akvile i Priscile, koji su poput Pavla, bili "šatoraši". Ne, oni iz Savske, nego oni koji su krpali mreže i pravili šatore. Ima i u tomu neke simbolike: Kao što se Utjelovljena Riječ rodila u štalici, tako je i pisana riječ Novog Zavjeta nicala u radionici bračnog para Akvile i Priscile koji su među radnicima imali Pavla. On je kod njih radio kako ne bi bio na teret narodu kojemu je propovijedao. Njihov dom i radnja zapravo bili su mjesto okupljanja vjernika, "domaća Crkva". I dok Djela apostolska pišu povijest širenja evanđelja, Pavao u poslanicama otkriva sebe, svoje planove, nabujale osjećaje, borbe i napetosti. U njima propituje i odgovara, kliče i plače, raduje se i pjeva. Njegovi spisi nisu teološki traktati, nastali za stolom, niti "umjetnička ili književna djela", nego prigodne riječi u obliku pisma u kojima poučava ili pak upozorava vjernike na teškoće i zablude.

U Starom Zavjetu nema nijedne knjige u obliku pisma. U Novom Zavjetu, osim evanđelja i Djela apostolskih, sve druge 22 knjige, napisane su u obliku poslanica. Vratimo se današnjoj poslanici Korinćanima kojoj Pavao po drugi put piše svoje pismo. Naime, tamo u Korintu kršćanska zajednica suočava se s poganskim mentalitetom. A na djelu su i uobičajene "bolesti metropole": strančarenje, suprotstavljanje, razdori i podjele. Pavao kao da je imao Hrvate pred sobom. No, on sve pokušava rješavati u svjetlu pashalnog misterija, spasenje koje je ostvareno u Kristovu križu. Zato poziva na slogu, pomirenje i posebice na radost, jer ona je obilježje Kristove Crkve. U poslanici prepoznavamo Pavlovo srce koje kuca snagom velike osobnosti. Istina, nekad je skoro nezamjetljivo, a drugi put se očituje silovitošću velike bujice; ovdje se pojavljuje blagošću tihog lahora i bezazlenošću goluba, a onamo smionošću nepobjedivog borca. "Kad god čitam ovu poslanicu, pisao je sveti Jeronim, čini mi se da ne slušam obične riječi, već pravu grmljavinu".

3. U poslanici Pavao izlaže nauk o križu, pomirenju, sudioništvu na mucu i uskrsnuću Kristovu. Govori o potrebi molitve i zahvaljivanja. Posebice je dragocjeno izvješće o sakupljanju milostinje kad opisuje njezina svojstva i obrazlaže svrhu. Neke su pojedinosti aktualne pa bi se moglo reći

da Pavao, kako ne bi došao u sukob sa "Zakonom o diskriminaciji", te zaštitio sirotinju koju se olako etiketira, u današnjem odlomku veli da nam je u tomu "uzor sam Krist, koji premda bogat, radi nas postade siromah, da se mi njegovim siromaštvom obogatimo" (2 Kor 8, 9). Kratko i jednostavno Pavao nam se u ovoj poslanici otkriva kao apostol i misionar, učitelj i pastir, mistik i čovjek akcije.

Preporučimo mu stoga naše župne zajednice i posebice nas same kako bismo i mi poput njega voljeli povjereno nam stado. Neka nas povremena razočaranja u ljude ne umore, već potaknu da s većim žarom i oduševljenjem radimo na njivi Gospodnjoj kako bi drugi mogli po njima otkrivati i prepoznavati "tragove našeg apostolata" (1 Kor 9, 2). A povjereni vjernici neka svjedoče i govore o našoj očinskoj ljubavi koju im pokazujemo. Jer, i mi ih poput svetoga Pavla smatramo "preporučenim pismom koje svi mogu čitati" (2 Kor 3, 2). Neka nam Gospa Sinjska, kojoj smo došli na hodočašće, kao Majka Kristova i majka nas svećenika, isprosi milost vjernosti, ustrajnosti i darivanja. Amen.

IVAN JE SVJEDOČIO ISTINU BEZ KOMPROMISA

Homilija mons. Želimira Puljića uz svetkovinu Rođenja Ivana Krstitelja na Relji u Zadru

1. Draga braćo i sestre, liturgija danas slavi svetkovinu Rođenja Ivana Krstitelja kojega je cijeli život bio usmjeren prema Mesiji, Isusu Kristu. Providnost mu je udijelila ulogu da bude njegov prethodnik, "glas" koji će navijestiti utjelovljenu Riječ i "pripravi put" put "Jaganjcu Božjem" koji oduzima grijehe svijeta. Čuli smo večeras odlomak iz Djela Apostolskih kako Pavao na svom prvom misijskom putovanju, u Antiohiji Pisidijskoj diže se nakon čitanja u sinagogi i tumači povijest spasenja: "Izraelci i vi svi koji se Boga bojite, čujte me.. Iz Davidova potomstva izvede Bog Spasitelja Isusa, a pred njegovim dolaskom Ivan je propovijedao obraćenje svemu narodu" (Dj 13, 25). To je taj Ivan čiji rođendan danas slavimo, a kojeg Luka opisuje u društvu njegovih roditelja Elizabete i Zaharije koji se radovahu neizmjereno jer im Gospodin iskaza obilnu dobrotu.

Podimo stoga za trenutak u dom ovo dvoje staraca kako bismo razumjeli otajstvo koje danas slavimo. Njih oboje živjeli su prema zapovijedima i odredbama Gospodnjim. Bili su "besprije-korni i savršeni predstavnici starozavjetnih pravednika". Nisu imali djece jer Elizabeta je bila nerotkinja i u poodmaklim godinama. No, u povijesti spasenja znamo kako je neplodnost bila često sastavni dio Božjeg spasenjskog plana. Nekoliko žena u povijesti SZ bile su nerotkinje, kao napr. Sara, žena Abrahamova, majka Samsonova i Ana majka Samuelova. Ali, Bog preko njihove neplodnosti ostvaruje svoje spasenjske zahvate, pa preko neplodnih majki rađaju se nosioci obećanja i proroci izraelskog naroda. Bog tako pokazuje kako svoj biološki opstanak i svoje spasenje Izrael treba zahvaliti samo Svemogućem Gospodinu koji je svoj narod vodio za ruku.

2. Otac Ivanov, Zaharija, bio je iz svećeničke loze, pa je mogao služiti u hramu. Za tu se službu izabiralo kockom, pa je ta čast mogla zapasti nekoga možda samo jednom u životu. Izabranik je ulazio u svetište kao zastupnik Božjeg naroda prinijeti kâd Gospodinu. Obred je nalagao da se pred žrtvenikom nakloni i moli. S njim je u taj čas molio i narod okupljen u predvorju hrama i u cijeloj zemlji. Možemo samo pretpostaviti kako je kucalo Zaharijino srce kad je tog znakovitog dana ušao do zastora koji je skrivao Svetinju nad svetinjama. On pred Božjim Pomirilištem, a u predvorju predstavnici Izraela, svećenici i leviti, domaći i došljaci. Zaharija moli za dolazak mesijanskog kraljevstva, kao i sav narod koji mu se u molitvi pridružio. A kad mu se u molitvi ukaza Božji glasnik, Zahariju strah spopade pa ga je anđeo tješio neka se ne boji, jer "uslišana mu je molitva. Njegova žena Elizabeta rodit će sina, pa neka mu nadjene ime Ivan. On će im biti radost i veselje, a njegovo rođenje mnoge će obradovati".

Poslušajmo još koju rečenicu kako anđeo najavljuje mesijansko kraljevstvo. A Ivana, glasnika toga kraljevstva opisuje kao onoga koji će "biti velik pred Gospodinom; ni vina ni drugog opoj-

nog pića neće piti. A mnoge će sinove Izraelove obratiti Bogu njihovu” (Lk 1,15—17). Ivan je, dakle, dijete milosti kao Izak, Samson, Samuel. On će biti ”glasnik i preteča” koji ima pripremiti put Gospodinu i ”obratiti srca otaca” (Mal 3,1.24). S Ivanom Krstiteljem, koji je prorok posljednjih vremenâ, zatvara se proroštvo Starog zavjeta, a otvara eshatološko doba, vrijeme Duha Svetoga. Njemu je kao preteči dodijeljen zadatak pripremiti narod na veliki mesijanski događaj, na dolazak Isusa iz Nazareta.

3. Luki zapravo dugujemo što imamo bogato izvješće o Ivanovom i Isusovom rođenju i prvim godinama života. Zbog toga je njegovo evanđelje ”najljepša knjiga”, ne samo s povijesnog ili književnog zrenika, nego i s onog teološkog. Pisac pokazuje osjećaj za psihološke i duševne pojave kojima prodire u dušu i dira srce. On vjerno prenosi što je vidio i čuo, te opisuje ”događaje koji se ispuniše među nama”. Ali, ne daje samo puko izvješće ili teološko promišljanje, već prenosi vjeru prve zajednice koja sve te događaje duboko proživljava i navješćuje u liturgiji. Nije onda čudno što Luka počinje evanđelje s liturgijom u hramu gdje ”Zaharija ulazi u Svetište prinijeti kâd” (Lk 1,8-10. Taj scenarij u Hramu veoma je znakovit i bogat. Pred kadionim žrtvenikom koji je obložen zlatom u svetom gradu Jeruzalemu, pred samim zastorom koji skriva Svetinju nad svetinjama, stoji svećenik Zaharija. I obavlja prvi i možda jedini put u svom životu najsvetiji čin svoje svećeničke službe. Vani, u predvorju Hrama mnoštvo stoji i skupa s njime moli. Luka, dakle, liturgijskim činom započinje svoje evanđeosko izvješće: ”Dok je Zaharija prinosio kad sve je ono mnoštvo naroda vani molilo”. Sličnim liturgijskim činom on također završava svoje evanđelje: ”Dok je Isus uzlazio na nebo i blagoslivljavao ih”, apostoli ”padoše ničice a onda puni radosti vratiše se u Jeruzalem ”te sve vrijeme u hramu blagoslivljahu Boga” (Lk 24,52-53).

Zato je liturgija bit Crkve. Jer, Crkva slavi euharistiju i od euharistije živi. Ona bez Krista i euharistije ne može. U liturgijskom slavlju Crkva radosno moli, razmišlja i pjeva o čudesnim Božjim djelima. Jer, Isus je svojim utjelovljenjem ušao u ljudsku povijest i učinio je svojom. A liturgija je to doživljeno opisala i opjevala. U tom kontekstu valja gledati i Ivana Krstitelja koji je svojim radom, propovijedanjem i molitvom ostavio vidljive tragove. Ni pred kim nije imao straha, niti su mu koljena klecala. Imao je jasna načela kojima je ostao vjeran do kraja. Nije popustio ni pred Herodom i njegovom prilježnicom Herodijadom. Bio je pravi granit značaj i karakter. Zato je Isusu bio drag pa ga je pohvalio kako se takav ”od žene rodio nije”. Svojom dosljednošću, žrtvom i smrću zaslužio je takve pohvale. Zbog toga je postao drag i našem čovjeku, a po sudbini blizak vjerniku Hrvat. Jer, puno je Ivanâ stradalo širom Lijepe Naše, samo zato što nisu htjeli pogaziti svoje vjere, zanijekati svoje korijene i odreći se kršćanskih načela. Ivan im je u tome bio i nadahnuće i zaštitnik pa su mogli neustrašivo ostati vjerni onomu što su od svojih primili. Gdje bismo, zapravo, danas bili da nije bilo naših hrabrih, neustrašivih i svjesnih očeva i majki?!

4. Iz povijesti znamo da je Katolička Crkva često morala polagati dva teška ispita i voditi dvije ozbiljne bitke: Jednu za goli život i opstanak s moćnicima ovoga svijeta koji su je htjeli učiniti svojom sluškinjom: od rimskih careva do boljševičkih i komunističkih komesara. Drugu bitku vodila je za očuvanje svetih tajna u svom krilu, s vlastitom djecom. Crkvu je, dakle, kroz stoljeća pogađalo unutarnje rastakanje i izvanjsko ugrožavanje. I dok se s jedne strane udaralo po njezinoj strukturi i obaralo na njezinu hijerarhiju, s druge strane kušalo se zanijekati njezin nadnaravni karakter i posvjetovnjačiti je. A zaboravljalo se da je ona ”glasnica vječnosti i nadzemaljske istine”, te navjestiteljica ”novoga neba i nove zemlje’.

Što nam onda u tom kontekstu mogu pomoći sveci koje u liturgiji slavimo?! Koja je njihova poruka današnjem čovjeku pred brojnim izazovima, zastrašivanjima i zavodnjima kojima su izloženi u ovom vremenu u kojem živimo?! I posebice što sveti Ivan Krstitelj može reći današnjim vjernicima?! Najprije valja konstatirati kako je štovanje svetaca tihi, ali radikalni otklon svih zavodjenja, progona i zastrašivanja. Ono je potvrda nadnaravnog, milosnog i evanđeo-

skom kršćanstvu koje su ispovijedali i prakticirali naši očevi kroz stoljeća. Oni su, naime, s vjekom prihvaćali i liturgijom proslavljali svete događaje iz Povijesti spasenja. Njima je sveta Misa i misna pretvorba bila predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska "jednog dana". Stoga i mi kao njihovi potomci danas, poput sv. Ivana vjerujemo Jaganjcu koji nam dolazi i oduzima grijehove svijeta. Pa, poput brojnih Božjih ugodnika molimo i pjevamo: Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo. Tvoje uskrsnuće slavimo. Tvoj slavni dolazak iščekujemo! Dođi Gospodine Isuse!

SVEĆENIČE, KRIST TE IZABRAO. ODVAŽI SE, RADI I MOLI!

Homilija nadbiskupa Želimira Puljića prigodom svećeničkog ređenja u katedrali sv. Stošije

1. U liturgijskom činu ređenja povezujemo se i sjedinjujemo s Kristom, koji je izvor našega svećeništva, te kao vječni Svećenik dopušta nam sudjelovati u tom otajstvu. Stoga, dok pribivamo tom svetom činu zahvalimo na toj nezasluženoj milosti i "daru odozgora". Pozivam vas razmišljati o tom daru kroz nekoliko latinskih izreka koje glasi: "Christus elegit te, gaude! Munus tuum grave, aude! Magna vinea, labora! Labor ne sit frustra, ora!" Na hrvatskom prijevodu to znači: Krist te izabrao, raduj se! Zadaća je teška, ne boj se! Vinograd je golem, zasuci rukave i radi! A da se ne razočaraš zbog posla, sklopi ruke i moli! Uz pomoć ovih izreka pokušajmo razmišljati o daru svećeništva. Najprije kao daru izabranja koja radost donosi: Christus elegit te, gaude! Raduj se jer te Krist izabrao!

Izabrao te da uprisutnjuješ nedokučiva otajstva i neistražive dubine ljudskom umu. Izabrao te jer po tebi želi obnavljati i ozdravljati pala stvorenja, eda bi se tvojim blagoslovom umanjilo zlo i nevolje u svijetu. Raduj se, brate, što će po tvojim riječima i činima Riječ Božja prebivati među nama! Gospodin te pozvao i odabrao; i ima neke svoje planove s tobom za ovo vrijeme i za ove ljude. Zbog toga, raduj se! Gaude! Radost je, naime, glavno obilježje kršćanstva! Papa Franjo je u tom vidu objavio pobudnicu "Radost evanđelja" u kojoj veli da je "kršćanin čovjek radosti, a ne žalosti", pa potiče "neka nam se ukrade radost evangelizacije" (EG 83). Evanđelje se, naime, "ne može prenositi po kršćanima koji nekad izgledaju kao u pogrebnoj povorci, a ne u slavlju Boga Svemogućega" (Pavao VI.). Kao uzor slavlja i radosti Papa govori o Isusovoj Majci Mariji koja je "uzrok naše radosti" (causa nostrae letitiae). Zašto? Zato što nam je donijela i rodila Isusa, najveću radost u povijesti. Neka Gospa ispuni i vaša srca radošću i nauči i vas "klicati Gospodinu radosnim i zahvalnim srcem za sve što vam je darovao. Dakle, raduj se jer te Krist izabrao! Christus elegit te, gaude!

2. Uz ovaj poziv na radost zbog toga što je Božje oko zapelo na tebi, čuli smo kako među ovim spomenutim izrekama ima i poticaj "ne boje se!" Zadaća je velika i teška, ali ne boj se! Munus tuum grave, aude! Svima nam je u ovoj prvostolnici bilo drago čuti poziv "Neka pristupi koji ima primiti red prezbitera!" I posebice nam je bilo drago čuti odziv koji je odjeknuo ovom katedralom: "Evo me!" U tom hrabrom iskoraku ovih mladića osjetili smo jeku Božjih poticaja koje je on kroz povijest upućivao svojim izabranicima i prorocima: "Ne boj se, Abrahame, krenuti tamo kamo te ja šaljem!" (Post 15, 1). "Ne boj se, Izraele, ja sam te otkupio. Imenom sam te zazvao: Ti si moj" (Iz 43, 1). "Ne boj se poruga ljudskih, ne plaši se uvreda" (Iz 51, 7) i "ne drži pred njima", veli Jahve Jeremiji (Jer 1,17).

Iste riječi poticaja i ohrabrenja Isus upućuje i vama danas, dragi ređenici! Ne bojte se zbog svoje slabosti kad vas Bog zove. Predajte se Božjoj Providnosti potpuno i bez pridržaja pa će vas ojačati i ohrabriti. Sve ćete moći u onome koji vas krijepi i jača. On računa s vama i preko vas želi ostvariti velike stvari u ovom svijetu. Oslušajte njegove poticaje i čuvajte se oholosti i samodostatnosti! A ako se nečega trebate plašiti, onda bojte se grijeha kako ne bi izgubili milost Božju! Dvije posljednje rečenice govore o velikom polju rada, o vinograd u kojem valja zasukati rukave, te u znoju i naporu kruh svagdanji zarađivati! Magna vinea, labora! A da se ne bi razočarali zbog velikog posla, valja ruke sklopiti i Bogu se pomoliti. Labor ne sit frustra, ora! Jer, svećenik je poput Krista čovjek molitve. U evanđelju pišu kako je Krist molio prije svakoga presudnog čina

svoga poslanja. Svoj javni život, koji je bio obilježen krštenjem, započeo je molitvom. Prije nego je izabrao apostole, noć je proveo u molitvi. A na Posljednjoj večeri moli za svoje učenike i preporučuje ih Ocu nebeskom. Prije same muke moli u Getsemanskom vrtu, a s križa upućuje svoje posljednje vapaje u molitvenom obliku i zagovoru. Moglo bi se reći kako je čitav Isusov život prožet molitvom. Pa i posljednji čin žrtve na križu, kako rekoh, dovršava molitvom. Zbog toga i oni, koje je Krist pozvao da budu dionici Njegove misije u svijetu, moraju se ugledati u Njega. Molitva im mora biti temelj i jamstvo njihova svetog djelovanja u svijetu.

3. Po Božjem promislu vama se, dragi ređenici, podjeljuje odgovorna i sveta zadaća sabirati, formirati, upućivati i odgajati vjerničku zajednicu ove partikularne Crkve Zadarske. Pred vama su odgovorni zadatci i veliki izazovi. Kako izgrađivati i obnavljati kod vjernika što je grijehom ranjeno ili ljudskim nemarom porušeno ili zakržljalo? Kako učiti ljude da prebole rane, uvrjede i poniženja koja su doživjeli, te odgajati njihova srca za mirotvorne zadatke i osjećaje?! Dok ovo slušate moguće je da vas obuzme strah pred tim zadatcima i pitanjima. Ali, ne bojte se. Niste sami. Onaj koji vas je pozvao još iz utrobe majke vaše, s vama je. Poput učenika iz Emausa i vi ga možete susresti i prepoznati po lomljenju kruha. Onog kruha koji život daje; koga posebice spominjemo i slavimo u ovoj Godini euharistije. Ovim svetim ređenjem u Godini euharistije vi postajete djeliteljima svetih tajna. I kad vas bude spopao umor i životna pitanja poslušajte jeku Isusovih riječi s njegovog oprostaja na Posljednjoj Večeri: “Bez mene ne možete ništa učiniti. Ja sam trs, vi loze. Ostanite u mojoj ljubavi!”

Dragi naši ređenici! Ujedinjeni s apostolima koji su slušali te Isusove riječi one svete večeri, mi okupljeni oko vas u ovoj prvostolnici molit ćemo Uskrsnuloga Gospodina neka vas ohrabri i pomogne da otkrijete blagodat molitve i veličinu poslanja i dara koji vam on danas daje. Kad sam vas prije sedam mjeseci redio za đakone, predao sam vam Kristovo evanđelje i rekao: ‘Nastoj vjerovati što čitaš, učiti što vjeruješ, te živjeti što druge učiš’. Danas ću vam predati darove što ih narod prinosi Bogu i upozoriti vas da ‘budete svjesni onoga što radite; da u djelo provedete što obavljate, te svoj život suobličujete otajstvu križa Gospodnjega’. Poželimo stoga našim ređenicima, don Ivici Bašiću, don Valteru Kotlaru i fra Leopoldu Mičiću neka budu trajno svjesni onoga što rade, te ostanu na visini zadataka koje im Crkva povjerava. Neka ih Duh Sveti obučee silom odozgora i obdari poniznošću srca, postojanošću duha i pouzdanjem u Boga. A kad se njih trojica budu prostrli na zemlju, mi ćemo u litanijama zazvati pomoć nebeske Crkve. Bit će to izraz naše nemoći, ali i žarki izraz usrdne molitve za ove Božje odabranike. Stoga vas pozivam da u sabranosti duha i s molitvom na usnama sudjelujemo kod svetog obreda ređenja. Ono je ne samo dar njima, nego i ovoj Nadbiskupiji, Redu, Crkvi i narodu. Molimo neka napreduju i rastu u onoj trostrukoj svećeničkoj ljubavi. I neka Gospodin do kraja izvede ono što je započeo na njihovom krštenju. Amen.

SVETKOVINA SVETIH APOSTOLA PETRA I PAVLA*Homilija mons. Želimira Puljića na Pločama u Zadru*

1. Dva su svijetla lika koje Crkva danas slavi i časti. To su prvak apostola Petar, koga je Isus odabrao, posebno odgajao i pripremao za svetu službu u Crkvi svojoj, te Pavao – apostol naroda, za kojeg je Uskrsnuli rekao da je njegova "izabrana posuda" koji će Isusovo ime pronijeti ondašnjim poznatim svijetom. Svečano Predslovlje o njima ovako govori: "Danas jednim blagdanom slavimo apostole Petra i Pavla. Petar je prvi u ispovijedanju vjere, a Pavao u tumačenju njezinih dubina. Petar je od vjernih Židova osnovao prvu Crkvu, a Pavao objavio njegovo ime poganima i postao učitelj naroda. Tako su svaki na svoj način okupili jednu Kristovu Crkvu, bratski osvojili mučenički vijenac i zajedničko štovanje vjernika".

Večerašnje Matejevo evanđelje donosi divan tekst Petrovog očitovanja vjere u Mesiju, Krista Pomazanika. A Djela apostolska izvješćuju o Petrovom tamnovanju upravo zbog navještaja vjere u Uskrslog Gospodina. U poslanici smo čuli radosnu poruku apostola Pavla njegovom dragom i vjernom učeniku Timoteju. Divan je Petar u ispovijedanju vjere. Divan je i Pavao u pripovijedanju svog vjerničkog iskustva: "Gospodin je stajao uza me, on me krijepio". I u jednom i u drugom slučaju osjeća se snaga Božje ruke.

2. Kad promatramo Isusa kao učitelja i odgojitelja, a Petra kao učenika i gojenca nalazimo dosta zanimljivih i dirljivih scena na stranicama Svetog Pisma. Tamo otkrivamo kako Krist postupava prema Šimunu, sinu Joninu, koga će nazvati Petrom -stijenom. Premda ga je znatiželja njegovog brata Andrije, koji ga je izvijestio da je susreo Mesiju, dovela u Isusovo društvo, pravi odgojni proces započeo je onog jutra kad se Petar poslije neuspjelog noćnog lova riba vratio na obalu umoran i razočaran. "Petre izvezi na pučinu!" "Učitelju, svu noć smo se trudili i ništa nismo ulovili. Ali, na tvoju riječ bacit ću mreže". I uhvatiše silno mnoštvo riba da se napuniše dvije lađe te umalo ne potonuše. Vidjevši to Petar pada do Isusovih nogu govoreći: "Idi od mene, Gospodine, grešan sam čovjek". U svoj skromnosti, iskrenosti i poniznosti Petar pada na koljena i priznaje svoju grešnost. Za to biva nagrađen. Ne boj se Petre. Odsada ćeš loviti ljude. Isus Petra odabire i obećava svoju pomoć i asistenciju.

Mogli bismo navoditi i druge slike iz njegovog života u kojima se vidi s jedne strane njegova slabost, a s druge Božja blizina i jakost. Mogli bismo nabrajati Petrove mane i nedostatke. Ali, Isus ne gleda na njegove slabosti i mane. Njega zanima Petrovo srce koje je puno ljubavi, iskrene, spontane, bez računice. Ljubav ga je dovela u Maslinski vrt i u Kaifino dvorište da bude barem iz prikrajka blizu Isusa. Ljubav ga je nagnala nakon izdaje da iziđe i gorko zaplače. To nije bilo kakav plač, već "gorki plač". Zahvaljujući Kristovoj školi on pobjeđuje sebe, pa ga Krist odabire, za njega posebice moli i prvenstvo mu daje: "Šimune, evo Sotona zaiska da vas prorešeta kao pšenicu. Ali, ja sam molio za tebe da ne malakše tvoja vjera. Pa kad sebi dođeš, učvrsti svoju braću"! (Lk 22, 31-32). Isus ga odabire i postavlja u temelje svoje Crkve koju ni vrata paklena neće nadvladati.

3. "A Pavao je objavio Kristovo ime poganima i postao učitelj naroda", veli današnje svečano predslovlje. Pavao je bio Židov iz Benjaminova plemena. Veliki mislilac, poznati propovjednik i zapažen pisac. Združio je u svom karakteru duh grčke filozofije, židovske intuicije i rimskog osvajača. Kao zaljubljenik Krista nije poznavao polovičnosti. Njegova misionarska putovanja obilježena su naporom i zanosom. Gdje god je dolazio palio je ljudska srca. A kad je govorio kao da je vatra vrcala. Gdje nije osobno stigao, trudio se da dođe njegova pisana riječ. Večeras smo čuli odlomak iz poslanica Timoteju koji je napisan iz posljednjeg sužanjstva i potkraj Pavlova života (između 65 i 67. godine).

Timotej je Pavlov privrženi učenik i vrijedan suradnik. Zaslužio je Pavlovo povjerenje pa ga je postavio efeškim biskupom. A budući da mladi biskup Timotej obavlja pastrisku dužnost u vrlo složenim i ozbiljnim vremenima, on mu daje upute i preporuke. S puno nježnosti i osobnog osje-

ćanja: "Raspiruj milosni dar koji je u tebi polaganjem mojih ruku.. Čuvaj dragocjeno povjereno blago". Na koncu poslanice Pavao zaklinje svog učenika Timoteja da bude trijezan i vjeran do kraja, da "propovijeda, kori, prijeti i opominje, bilo to zgodno ili nezgodno sa svom strpljivošću i blagošću" jer dolaze dani kada "ljudi neće podnositi zdrave nauke, nego će odvrćati uši od istine, a okretat će se bajkama". A onda ove prekrasne riječi rastanka i oproštaja: "Prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao.. Gospodin je stajao uza me. Njemu slava u vijeke vjekova".

4. Divan je Matejev opis Petrove ispovijedi kod Cezareje Filipove: "Ti si Krist, Pomazanik, Sin Boga života". Dirljivo je večerašnje Lukino izvješće o čudesnom Petrovom oslobođenju iz zatvora u Jeruzalemu, iako su ga čuvale četiri vojničke četverostraže. Prekrasne su Pavlove riječi upućene njegovom mladom učeniku Timoteju. One pokazuju svu ozbiljnost kršćanskog svjedočenja, ali i radost koja ispunja dušu na koncu života kad se s Pavlom može ponoviti: Dobar sam boj bio, vjeru sačuvao.

Blago onom ocu koji razumije ove riječi i živi po Pavlovim savjetima. Blago onoj majci koja upija Pavlove preporuke i prenosi ih na svoju djecu. Blago djeci koja imaju prigodu osjetiti u obiteljskom ognjištu tu duhovnu dimenziju u duši njihovih roditelja koji se trude čuvati milosni dar koji su primili na krštenju i na vjenčanju. Blago obitelji u kojoj se dnevno ponavlja ispovijed apostola Petra: Kriste, ti spasitelj naše obitelji, Ti si moj vođa, prijatelj i mesija. Poželio bih neka današnji roditelji, očevi i majke ponavljaju svaki dan: "Isuse, kamo ćemo poći?! Ti imaš riječi života vječnoga". A kad jednom postanu djed i baka i osjete poput Pavla kako je "prispjelo vrijeme odlaska" da mogu s ponosom i radošću ponoviti Pavlovu rečenicu: "Dobar sam boj bio, vjeru sačuvao"! Molit ćemo večeras na svetkovinu svetih apostolskih prvaka da nas čuvaju, nadahnjuju, brane i pomažu da budemo postojani u lomljenju kruha i ostanemo vjerni do kraja. Amen.

ODREDBE

Broj: 783/2015.

Zadar, 25. svibnja 2015.

Predmet: Svetkovina Presvetoga Tijela i Krvi Kristove - Tijelovo

Svim župnim uredima, upraviteljima crkava i svim redovničkim zajednicama u Zadru

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice i Kristovi vjernici,

U četvrtak, 4. lipnja 2015. godine, slavimo svetkovinu Presvetoga Tijela i Krvi Kristove - Tijelovo, svečanim euharistijskim slavljem u katedrali svete Stošije u 19 sati. Nakon svete Mise slijedi euharistijska procesija iz Katedrale, Širokom ulicom, Narodnim trgom, ulicom Elizabete Kotromanić do crkve svetog Šime. Sudjelovanjem u misnom slavlju i u procesiji, iskazujemo svoju živu vjeru u Isusa Krista, koji je Kruh života, nazočan u presvetoj Euharistiji. Procesija je stoga uvijek, javni iskaz vjere i zajedništva okupljene Crkve Božje te dolikuje da ona bude dostojanstvena i pobožna.

Pozivam na ovo slavlje sav Prezbiterij grada Zadra, redovnike obaju naših Samostana, sve redovničke zajednice u gradu Zadru, kao i vjernike svih gradskih župa, da svjedočki iskažemo svoju ljubav prema Kristu u otajstvu Euharistije.

Mole se vjernici, koji stanuju uz put kojim procesija ide, da ukrase i osvijetle prozore svojih stanova.

Svima pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 770/2015.

Zadar, 15. svibnja 2015.

Predmet: Proslava svetkovine Tijelova - poziv na dogovor

Draga braćo svećenici!

Ovime Vas pozivam na sastanak, koji će se održati, u srijedu, 20. svibnja 2015., u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru (velika dvorana), s početkom u 9.30 sati, u vezi organizacije proslave svetkovine Tijelova.

Na poseban način ovime pozivam sve župne zborove u Gradu na sudjelovanje u proslavi svetkovine Presvetog Tijela i Krvi Kristove. U prilogu Vam dostavljam raspored pjevanja za misno slavlje. Notni material može se naći u pdf formatu na stranici www.arscelebrandi.zadarskanadbiskupija.hr. Predviđena je zajednička proba zborova u ponedjeljak, 1. lipnja 2015. godine, u Katedrali, s početkom u 19.30 sati.

Uz iskreni pozdrav u Gospodinu,

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 769/2015.

Zadar, 15. svibnja 2015.

Predmet: Obljetnica posvete katedrale svete Stošije - srijeda, 27. svibnja 2015.

Draga braćo svećenici!

U srijedu, 27. svibnja ove godine, obljetnica je posvete zadarske prvostolnice - katedrale svete

ODREDBE

Stošije. Katedrala je posvećena 27. svibnja 1285. godine. Obljetnicu posvete Katedrale proslavit ćemo euharistijskim slavljem u Katedrali u 19.00 sati.

'Katedralna je crkva središte liturgijskog života jedne biskupije, te se na prikladne načine treba u vjerničke duše utiskivati ljubav i poštovanje prema katedralnoj crkvi. Tome osobito doprinosi godišnja proslava njezinog posvećenja, kao i hodočašća vjernika u katedralnu crkvu'. (usp. BISKUPSKI CEREMONIJAL, br. 44., 45.)

Pozivam sve vas svećenike, redovnike, redovnice i Kristove vjernike laike da svojom nazočnošću uzveličate ovo slavlje.

Svima pozdrav u Gospodinu.

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 801/2015.

Zadar, 1. lipnja 2015.

Predmet: Svećenički dan i svećeničko ređenje

1. Svećenički dan 17. lipnja 2015. - Sinj (Svetište Gospe Sinjske)

Prema programu koje je Povjerenstvo za permanentno obrazovanje svećenika i rekolekcije učinilo za ovu školsku 2014./2015. godinu predviđeno je da za 54. svećenički dan u mjesecu lipnju pođemo do Sinja. Predviđeni program za taj dan:

9,00 sati: polazak autobusom sa starog Autobusnog kolodvora i Autobusnog kolodvora u Zadru (gradski prijevoz). Nagovor o Apostolskoj postsinodalnoj pobudnici, upućenu biskupima, svećenicima, posvećenim osobama i vjernicima laicima 'Verbum Domini' - o Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve. 11,30: Sveta Misa (za koncelebraciju treba ponijeti liturgijsko ruho bijele boje). Riječ upravitelja Svetišta. Oko 13,00 predviđen je zajednički objed u Samostanu. Nakon ručka posjet muzeju Cetinske krajine i muzeju Sinjske alke. 17,00: Večernja u Gospinoj crkvi na sinjskoj tvrđavi (ne treba nositi Časoslov). 18,00: Povratak prema Zadru.

Budući da za odlazak u Sinj treba na vrijeme rezervirati autobus, mole se svećenici neka odmah popune priloženi listić i dostave Tajniku na Ordinarijat.

2. Svećeničko ređenje, 27. lipnja 2015. u Katedrali

U subotu, 27. lipnja 2015. u 10 sati bit će u našoj katedrali svećeničko ređenje dvojice naših đakona: don Ivica Bašića iz župe Gromiljak (BiH) i Valtera Kotlara iz župe Privlaka, te jednog člana Franjevačke provincije sv. Jeronima, fra Leopolda Mičića iz župe Uznesenja Bl. Djevice Marije na Dračevcu Zadarskom. Naši đakoni završili su teološki studij u Rijeci, obavili đakonski praktikum i položili đakonske ispite u Zagrebu gdje su s đakonima iz Zagrebačke metropolije pohađali predviđene predmete za đakonsku godinu.

Pozivam braću svećenike koji mogu priključiti se euharistijskom slavlju ređenja, a sve potičem pratite molitvom naše ređenike i s ljubavlju ih prihvatite kao članove prezbiterija naše Nadbiskupije.

I dok Bogu zahvaljujemo za dar njihovoga zvanja, molimo za naše ređenike, za njihov rast u vjeri i apostolskom žaru, da velikodušno i hrabro stave svoj život u službu Gospodinu.

Ovim ujedno molim braću svećenike neka u nedjelju, 21. lipnja 2015., na svim misama s narodom obavijeste vjernike o ovom događaju i potaknu ih sudjelovati na obredu svećeničkog ređenja. Nakon ređenja predviđeno je primanje u Nadbiskupskom sjemeništu.

Svima srdačan pozdrav i blagoslov od Gospodina,

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 817/2015.

Zadar, 2. lipnja 2015.

Predmet: Milostinja 'Petrov novčić'

Draga braćo svećenici!

Podsjećam Vas da je po odluci Hrvatske biskupske konferencije, u svim našim crkvama, milostinja 13. nedjelje kroz godinu, u nedjelju, 28. lipnja 2015., milostinja koju treba predati u Ekonomat s naznakom 'Petrov novčić'. Ovu kolektu je potrebno najaviti i potaknuti vjernike da u njoj sudjeluju.

Uz pozdrav i svako dobro,

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 818/2015.

Zadar, 2. lipnja 2015.

Predmet: Misna tablica

Svi dijecezanski svećenici, aktivni i umirovljeni, župni vikari i svećenici redovnici, dužni su predati Nadbiskupskom ekonomatu, do 10. srpnja 2015., popunjenu misnu tablicu za II. tromjesečje 2015. godine, kao i tablicu za I. tromjesečje ukoliko to još nisu učinili.

Uz pozdrav i svako dobro,

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 819/2015.

Zadar, 2. lipnja 2015.

Predmet: Duhovne vježbe 2015.

Draga braćo svećenici,

U 'Direktoriju za službu i život prezbitera' (vidi: KS-dokumenti br. 161. Zagreb 2013. str. 218), stoji kako 'dugo iskustvo Crkve pokazuje da su duhovne obnove i vježbe kao dani duhovne sabranosti prikladno i djelotvorno sredstvo za trajnu izgradnju klera' (br. 103). Zakonik pak kanonskog prava određuje neka klerici posvete 'dužnu pozornost duhovnoj sabranosti' (Kan 276. - § 2., 4.). U tom kontekstu Kongregacija nalaže biskupima neka upriliče 'mjesečnu jednodnevnu obnovu, te višednevne godišnje vježbe', tako da 'svaki svećenik ima mogućnost izabrati jedan od turnusa duhovnih vježbi'. U svakom slučaju 'potrebno je da dani sabranosti godišnjih duhovnih vježbi budu proživljeni kao vrijeme molitve, a ne poput nekog tečaja ili seminara koji pomažu ići ukorak s teološkom znanošću u pastoralnoj službi u sadašnjem vremenu' (Direktorij..., br. 103).

I ove će godine biti organizirane duhovne vježbe za svećenike Zadarske nadbiskupije. Predviđen je jedan turnus duhovnih vježbi koje će ove godine voditi mons. dr. Ratko Perić. Duhovne vježbe počinju u nedjelju, 23. kolovoza 2015. navečer u 20 sati, u kući za duhovne susrete u Mukinjama (Plitvička jezera). Duhovne vježbe završit će u srijedu, 26. kolovoza 2015. s ručkom.

Također, molim Vas da Ordinarijatu dostavite pismenu potvrdu, ukoliko ste u ovoj godini već obavili svoje svećeničke duhovne vježbe.

Uz pozdrav i svako dobro,

† Želimir Puljić, nadbiskup

ODREDBE

Broj: 820/2015.

Zadar, 2. lipnja 2015.

Predmet: Ljetni dopust u Ordinarijatu

Poštovana braćo svećenici!

Ovim Vas obavještavam da će osoblje uredâ u našem Nadbiskupskom ordinarijatu imati godišnji odmor od 13. srpnja do 7. kolovoza 2015.

U tom vremenu neće raditi redovite službe u Ordinarijatu. Zbog toga, ako bude hitnih slučajeva, obratite se voditeljima ureda mobitelom ili na kućne telefone.

Iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

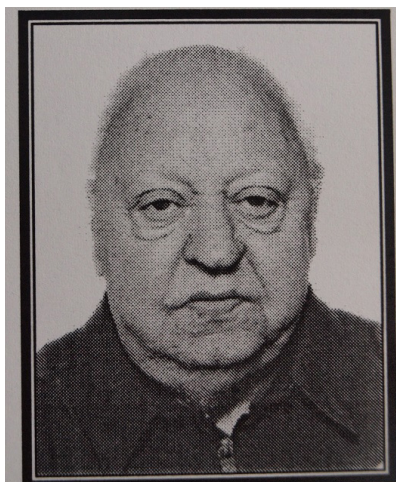
† Želimir Puljić, nadbiskup

IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Fra Bernard Rubinić, TOR imenovan je kapelanom sestara Benediktinki Svete Marije u Zadru (dekret imenovanja broj: 814/2015., od 1. lipnja 2015.)

NAŠI POKOJNI

PREMINUO DON MIHOVIL CUKAR, SVEĆENIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Svećenik Zadarske nadbiskupije don Mihovil Cukar, preminuo je u 82. godini života i 54. godini svećeništva u subotu 13. lipnja nakon duge i teške bolesti u Općoj bolnici Zadar, okrijepljen otajstvima vjere. Misu zadušnicu i pokop pokojnika u četvrtak 18. lipnja s početkom u 16,30 sati u Olibu predvodi zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Katamaran za Olib polazi iz Zadra u 14,00 sati, a povratak iz Oliba za Zadar je trajektom u 18,30 sati.

Don Mihovil je rođen u Olibu 28. rujna 1933. g., u drevnoj glagoljaškoj župi Uznesenja BDM koja je Zadarskoj nadbiskupiji dala najviše, 176 svećenika te zadarskog nadbiskupa Vinka Puljića. Don Mihovil je zaređen za svećenika u Zadru 29. lipnja 1961. g. Od 1961. g. bio je župnik u Škabrnji, Nadinu, Smilčiću, Polači i poslužitelj Tinja. Od 1969. g. je župnik Silbe i poslužitelj Premude. Od 1971. g. je župnik Pristega i poslužitelj Radošinovca. Župnik dugotočkih župa Luka, Žman i Rava bio je od 1981. g., a od 1985. g. župnik rodnog Oliba i Silbe. Od 1996.-1998. g. bio je dekan Silbanskog dekanata. Don Mihovil je bio u mirovini od 2008. g., kao župnik u miru živio je i pomogao u Olibu, a zadnjih pola godine živio je u Svećeničkom domu u Zadru.

NAŠI JUBILARCI

25. OBLJETNICA SVEĆENIČKOG REĐENJA

DON IGOR IKIĆ, rođen u Zadru 13. 8. 1964., zaređen za svećenika u Zadru 25. 3. 1990. Dosadašnje službe: 1990. Polača, Pristeg, Radošinovac, Benkovac, Korlat, Rašević; 1996. Biograd – Sv. Stošija, Biograd – Sv. Ivan; dekan Biogradskog dekanata; povjerenik za pastoral mladih Zadarske nadbiskupije; 1999. Zadar – Bl. Alojzije Stepinac; 2003. Obrovac, Jasenice i Medviđa i dekan Novigradskog dekanata; 2007. član Zbora savjetnika; 2008. - 2012. Pag i dekan Paškog dekanata; 2012. župnik Zadar – Puntamika; 2014. dekan dekanata Zadar-Zapad i pročelnik Povjerenstva za obitelj; 2014. Vikar za pastoral Zadarske nadbiskupije i član Svećeničkog vijeća.

DON JEROLIM dr. LENKIĆ, rođen u Bibinjama 30. 9. 1964., zaređen za svećenika u Zadru 16. 12. 1990. God. 2001. magistrirao i 2010. doktorirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Dosadašnje službe: 1991. kapelan Pakoštane, Vrana, Drage; 1991. župnik Slivnice, Radovina, Vinjerca; 1997. Turanj; 2001. Kali, Kukljica; 2001.-2002. profesor na VTKŠ-u u Zadru; 2005. Gorica-Raštane; 2009. župni vikar u Zadru-Stanovi; 2010. župnik Ljupča.

DON TOMISLAV SIKIRIĆ, rođen u Bibinjama 18. 8. 1965., zaređen za svećenika u Zadru 16. 12. 1990. Dosadašnje službe: 1991. kapelan Zadar – Bezgrešno začće BDM, Diklo i Kožino; 1991. župnik Škabrnje i Nadina; 1992. suradnik u Ordinarijatu; dušobrižnik prognanika u Zatonu, Sabunikama, Punta Skali i Piniji; 1999. Biograd – Sv. Stošija, Biograd – Sv. Ivan, dekan Biogradskog dekanata; 2007. Sukošan, Debeljak; 2011. član Svećeničkog vijeća; 2012. dekan dekanata Zadar-Istok; 2013. branitelj veze na Nadbiskupijskom sudu prvoga stupnja; 2014. Stanovi-Zadar.

DON MARIO SOLJAČIĆ, prof., rođen u Drenovcima 18. 2. 1964., zaređen za svećenika u Zadru 25. 3. 1990. God. 1994., diplomirao hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zadru. Dosadašnje službe: 1992. župnik Visočana; 1994. župnik Zadar – Kraljica Mira; 1998. župnik Zadar – Bl. Alojzije Stepinac; član Ekonomskog vijeća; 1999. župnik Zadar – Sv. Šime, Crno; voditelj vjeronauka za studente; 2003. Preko, Sutomišćica i dekan Ugljanskog dekanata, duhovnik Marijine legije u Nadbiskupiji; 2004. član Svećeničkog vijeća; 2008. Preko; 2010. član Ekonomskog vijeća; 2011. član Svećeničkog vijeća; 2013. Ugljan, Lukoran, dekan Ugljanskog dekanata, v.d službe dekana Silbanskog dekanata.

DON TIHOMIR VULIN, rođen u Šibeniku 4. 2. 1963., zaređen za svećenika u Zadru 25. 3. 1990. Dosadašnje službe: 1990. Gorica-Raštane, Tinj; 1996. Pašman, Neviđane, Mrljane; 2001. Vrsi, Poljica, Ninski Dračevac; 2011. župnik Vira.

50. OBLJETNICA SVEĆENIČKOG REĐENJA

MONS. ŠIME PERIĆ, rođen u Zadru 3. 9. 1940., zaređen za svećenika u Sutomišćici 29. 6. 1965. Dosadašnje službe: 1965. Silba, Premuda; 1968. Zadar-Uznesenje BDM; 1979. poslužitelj Kožina; 1985. Kali, Kukljica; 1986. dekan Ugljanskog dekanata; 1989. član Zbora savjetnika; 1992. Zadar - Bezgrešno začće BDM i poslužitelj Dikla i Kožina; 1996. povjerenik za pastoral obitelji Zadarske nadbiskupije; 2001. dekan dekanata Zadar-Zapad, član Zbora savjetnika; 2002. župnik-voditelj in solidum Zadar - Bezgrešno začće BDM, kapelan Njegove Svetosti; 2003. Zadar-Bl. Alojzija Stepinca (Bili Brig); 2006. duhovnik Marijine legije, Kurija Zadar-Istok; 2009. Zadar-Plovanija.

KRONIKA

SVIBANJ

01. 05. - PRVI PETAK – Euharistijsko klanjanje – u katedrali sv. Stošije održano je euharistijsko klanjanje koje je tradicionalno u Godini Euharistije predvodio o. Nadbiskup.

02. 05. – DEKANATSKI EUHARISTIJSKI KONGRESI– u našoj Nadbiskupiji održani su Euharistijski kongresi po dekanatima. U Ražancu – Ražanački dekanat, sv. Misu i procesiju s Presvetim Oltarskim Sakramentom predvodio je o. Nadbiskup u zajedništvu sa svećenicima dekanata.

03. 05. – KRIZMA U KARINU – o. Nadbiskup je predvodio sv. Misu u župi sv. Male Terezije od Djeteta Isusa u Karinu preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

08.05. – O. Nadbiskup se susreo s fra Josipom Blaževićem, provincijalom franjevac konventualaca sv. Jeronima.

09.05. – KRIZMA U BIOGRADU - o. Nadbiskup je predvodio sv. Misu u župi sv. Stošije u Biogradu n/m preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

10.05. – O. Nadbiskup je predslavio sv. Misu u župi sv. Martina u Dračevcu Ninskom preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde. Istoga dana popodne predvodio je sv. Misu i procesiju u župi Gospe Loretske u Arbanasima.

11. – 12. 05. – ZASJEDANJE IZ JUGOISTOČNE EUROPE – U Bratislavi je održano zasjedanje predsjednika biskupskih konferencija jugoistočne Europe na kojem je sudjelovao i naš Nadbiskup u svojstvu predsjednika HBK.

13.05. – SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA – U dvorani Nadbiskupskog sjemeništa “Zmajević” održana je mjesečna svećenička rekolekcija. Predavanje na temu “I rod vaš da ostane” održao je mons. Ratko Perić, biskupa mostarsko – duvanjski i apostolski administrator trebinjski. Na rekolekciji je sudjelovao i o. Nadbiskup.

14.05. – SVETKOVINA UZAŠAŠĆA – o. Nadbiskupa je predvodio sv. Misu i procesiju s kipom Gospe od Zečeva u župi sv. Anselama u Ninu.

15. 05. – U dvorani Nadbiskupskog ordinarijata održana je sjednica Ekonomskog vijeća kojoj je predsjedao Nadbiskup.

16.05. – KRIZMA U BENKOVCU – O. Nadbiskup je u župi Rođenja BDM u Benkovcu predvodio sv. Misu preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

17.05. – KRIZMA U PAGU - O. Nadbiskup je u župi Uznesenja BDM u Pagu predvodio sv. Misu preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

19.05. – ZAVRŠNICA KMNL – U župi sv. Roka u Bibinjama održana je završnica Katoličke malonogometne lige zadarske nadbiskupije na kojoj je sudjelovao i o. Nadbiskup.

20.05. – U dvorani Nadbiskupskog ordinarijata održana je sjednica Župnika grada Zadra u povodu proslave svetkovine Tijelova. Sjednici je predsjedao o. Nadbiskup.

23.05. – KRIZMA U PRIDRAGI – O. Nadbiskup je slavio sv. Misu u župi sv. Martina u Pridragi preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

24.05. – SVETKOVINA DUHOVA – Svečanu sv. Misu u katedrali sv. Stošije je predslavio o. Nadbiskup preko koje je podijelio sakrament sv. Potvrde krizmanicima župa s. Stošije, sv. Šime i sv. Šimuna i Jude Tadeja.

25.05. – O. Nadbiskup je sudjelovao na pretpremijeri filma “MAGNUM CRIMEN 1945.” u dvorani kina Cinestar u Branimir centru u Zagrebu, u povodu 70. obljetnice strašnih stradanja Hrvata u svibnju i lipnju 1945. poznatih kao Bleiburška tragedija hrvatskoga naroda.

26.05. – U Nadbiskupskoj palači o. Nadbiskup je primio ministra kulture gosp. Berislava Šipuća s pratnjom.

27.05. – OBLJETNICA POSVETE KATEDRALE – Svečano misno slavlje predslavio je o. Nadbi-

skup u zajedništvu sa svećenicima grada Zadra.

30.05. – KRIZMA U BIBINJAMA - O. Nadbiskup je slavio sv. Misu u župi sv. Roka u Bibinjama preko koje je podijelio sakramenat sv. Potvrde.

31.05. – O. Nadbiskup je u župi bl. Ivana Merza u Zagrebu krstio šesto dijete u obitelji Banović, a navečer je sudjelovao na sv. Misi u zagrebačkoj katedrali i procesiji o blagdanu Gospe od Kamenitih vrata.

LIPANJ

01.06. – O. Nadbiskup je sudjelovao na proslavi Dana Hrvatskog Katoličkog Sveučilišta u Zagrebu.

03.06. – KLANJANJE UOČI TJELOVA – U katedrali sv. Stošije upriličeno je klanjanje uoči svetkovine Tijelova na kojem je sudjelovao i o. Nadbiskup.

04.06. – SVETKOVINA TJELOVA – Na svetkovinu Tijelova svečanu sv. Misu u katedrali sv. Stošije i procesiju s Presvetim Oltarskim sakramentom Kalelargom do crkve sv. Šime predvodio je o. Nadbiskup u zajedništvu sa župnicima Grada.

06.06. – PAPA U SARAJEVU – O. Nadbiskup je sudjelovao na svečanoj sv. Misi s papom Franjom u Sarajevu na stadionu Koševo, te na susretu Pape sa duhovnim zvanjima u Katedrali.

08.06. – U Nadbiskupskoj palači o. Nadbiskup održao je tiskovna konferencija za medije u povodu Papinog pohoda Sarajevu. Istoga dana susreo se s Predsjednicom Republike Hrvatske na Pantovčaku. Navečer je u zgradi predsjedao sjednici Stalnog vijeća HBK.

09.06. – U zgradi HBK održan je susret biskupa i članove Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica. O. Nadbiskup je, kao predsjednik HBK, pozdravio okupljene i uputio prigodnu riječ. Navečer je na Svetom Duhu predslavio svečano misno slavlje u devetnici uoči blagdana sv. Ante.

12.06. – SVETKOVINA PRESVETOG SRCA ISUSOVA – u župi Presvetog Srca Isusova u Zadaru - Voštarnica o. Nadbiskup je predslavio svečano misno slavlje u zajedništvu s braćom svećenicima.

14.06. – KRIZMA U PERUŠIĆU – O. Nadbiskup je predslavio svečanu sv. Misu i podijelio sakrament potvrde u župi Uznesenja BDM u Perušiću. Uvečer u katedrali sv. Stošije predslavio je sv. Misu zahvalnicu na kraju Akademske godine.

17.06. – SVEĆENIČKI DAN – U Gospinom gradu Sinju održan je ovogodišnji 54. Svećenički dan zadarske nadbiskupije na kojem je sudjelovao i o. Nadbiskup.

20.06. – o. Nadbiskup je u župi sv. Anselma u Ninu slavio sakrament krštenja maloga Bože, sedmog djeteta u obitelji Pavlović.

21.06. – KRIZMA U RAŽANCU – o. Nadbiskup je predslavio sv. Misu i podijelio sakrament potvrde u župi Gospe od Ružarija u Ražancu.

24.06. – SVETKOVINA ROĐENJA SV. IVANA KRSTITELJA – u župi sv. Ivana u Zadaru - Relja o. Nadbiskup je predslavio sv. Misu.

25.06. – DAN DRŽAVNOSTI – Na Pantovčaku, u Uredu Predsjednice RH održano je svečano primanje povodom Dana Državnosti na kojemu je sudjelovao i o. Nadbiskup kao predsjednik HBK.

26.06. – U kapeli sv. Marka i Zadarskih zaštitnika u Nadbiskupskoj palači đakoni don Ivica Bašić, don Valter Kotlar i fra Leopold Mičić položili su pred Nadbiskupom zakletvu i ispovijed vjere.

27.06. – SVEĆENIČKO REĐENJE – u katedrali sv. Stošije o. Nadbiskup je podijelio sakrament sv. Reda trojici đakona don Ivici Bašiću, don Valteru Kotlaru i fra Leopoldu Mičiću.

29.06. – SVETKOVINA SV. PETRA I PAVLA – u župi svetog Petra na Pločana (Zadar), o. Nadbiskup je predvodio sv. Misu i svečanu procesiju.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE NADBISKUPIJE

TRIBINA: 'FEŠTA BL. JAKOVA ZADRANINA U BITETTU – POVEZNICA TALIJANSKOG I HRVATSKOG PUKA'

„Fešta bl. Jakova Zadrana u Bitettu – poveznica talijanskog i hrvatskog puka“ naziv je večeri duhovnosti ususret proslavi bl. Jakova Zadrana u ponedjeljak 27. travnja, a održana je u četvrtak 23. travnja u dvorani Matice hrvatske u Zadru. Događaj je priredio Miljenko Dujela, dugogodišnji novinar i redatelj talijanskih kuća RAI. Taj blaženik nedovoljno je poznat i vrednovan u Zadru i Hrvatskoj, a u Italiji gdje počiva njegovo neraspadnuto tijelo ima veliko poštovanje i čašćenje. Papa Klement XI. proglasio je Jakova Zadrannina blaženim 1700. g. Umirovljeni papa Benedikt XVI. potvrdio je 19. prosinca 2009. g. herojske kreposti bl. Jakovu Zadraniu. Dekretom Kongregacije za kauze svetaca priznalo se čudo, što je dio njegova postupka proglašenja svetim, uz prijavu 63 čuda po njegovom zagovoru.

Dujela je predstavio kontekst štovanja bl. Jakova u Italiji i temeljem dokumentarnog filma kojeg je snimio 2000. g. u Bitettu, povodom 600. obljetnice njegovog rođenja i 300. godišnjice proglašenja blaženikom. Bitetto je gradić s 13 000 stanovnika pokraj Barija, gdje je Jakov došao 1436. g. u 36. godini života. Tu je živio do starosti, umro je 27. travnja 1496. g. u 96. godini života. Sadašnji samostan u Bitettu gdje je Jakov postao redovnikom nosi naziv Bl. Jakov Zadrani.

Petnaest godina nakon njegove smrti, kada su franjevci izmještali grobnice u samostanu, Jakovljevo tijelo pronašli su neraspadnuto i sada takvo počiva u pokrajnoj lađi te samostanske crkve u Bitettu. To je bio dodatni znak potrebe za njegovim štovanjem. Zbog kreposnih djela služenja i čudesa koja su se u vezi s njim događala, puk ga je proglasio svetim za života i odmah nakon njegove smrti. „U samostanu u Bitettu, kada dođe samo i jedan Hrvat kao hodočasnik, misa se služi na hrvatskom jeziku, makar bilo i stotinu Talijana. Toliko poštuju

naš narod i našeg blaženika“ rekao je Dujela.

Jakov je rođen u Zadru 1400. g., u obitelji Leonarda i Blaženke Varindjec. Jakov Zadrani u dokumentima je zapisan kao Ilirski, Zadrani, Slaven, Dalmatinac. U kasnijoj literaturi prevladava 'da Bitetto', pa je poznat kao Giacomo Illirico da Bitetto. Povjesničar, blagopokojni fra Petar Runje i dr. don Pavao Kero, vikar za kulturu Zadarske nadbiskupije, potvrdili su temeljem arhiva zadarsko podrijetlo Jakova. To što je dugo nazivan Ilirikom i Slavenom doprinijelo je njegovom nedostatnom poznavanju u Crkvi zadarskoj. Jakov je kršten u crkvi Marije Velike čiji su ostaci sada pokraj zadarske tržnice na poluotoku. Kao laik boravio je u crkvi i samostanu sv. Frane u Zadru gdje je pomagao franjevcima u svakodnevicu; bio je sakristan, kuhar, vrtlar, vratar, kupio je milostinju, snabdjevao samostan potrebnim.

„Bl. Jakov je bio običan, 'mali' čovjek, kao svatko od nas, naizgled bez velikih darova, a iznimno je služio Crkvi i potrebnima. U tome je njegova veličina i uzor. Taj duhovni velikan nadživljuje vrijeme i prostor svog djelovanja kao redovnik žarke molitve, vrlo marljiv u svakodnevnim poslovima koje je sveto obavljao. Takve smo kreposti pozvani nasljedovati“ rekao je Dujela. Istaknuo je hodočašća vjernika Zadarske nadbiskupije u Bitetto pod vodstvom zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka 1989. g. i 2000. g., koji je rekao kako Hrvatsku i Italiju povezuju Jadransko more i povijest, a Bl. Jakov Zadrani je duhovna poveznica. U lip-

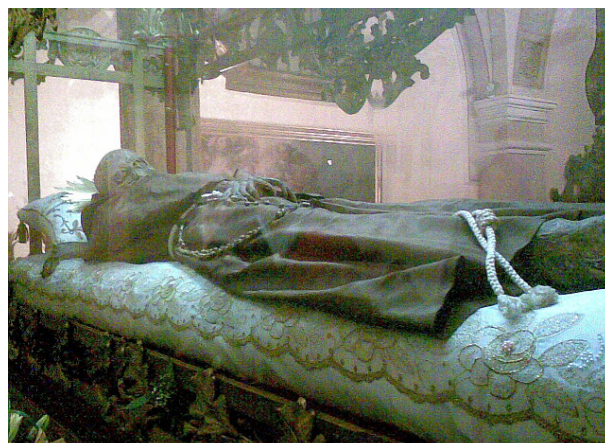
nju 1989. g. relikvija bl. Jakova je donesena u zadarski samostan sv. Frane i izložena na štovanje. Tom prigodom u homiliji mise koju je predvodio, nadbiskup Oblak je više puta rekao 'Oprosti nam, blaženi Jakove Zadraniu, što smo te zaboravili', moleći oprost što ga se dovoljno ne časti, što je zabilježeno i u nadbiskupijskom Vjesniku.

Dujela je opisao dolazak Jakova u Italiju. Jakov je pratio zamjenika provincijala na generalnom kapitulu Franjevačkog reda 1435. g. u Firenzi. Nakon kapitula poželio je ostati u Franjevačkoj provinciji sv. Nikole biskupa sa sjedištem u Bariju. God. 1437. Jakov je položio prve redovničke zavjete u samostanu u Bitettu. Bl. Jakov Zadraniin je i naziv glavne ulice koja vodi od tog samostana do katedrale sv. Mihovila arkanđela u Bitettu, a njenom dužinom od skoro kilometar i pol Jakov je svakoga dana išao u katedralu na misu. Koliko ga štuju potvrđuje da se na gradskom trgu u Bitettu nalazi velika slika blaženika, ispod koje na hrvatskom i talijanskom piše Beato Giacomo da Zara/Bl. Jakov Zadraniin. Bio je čovjek molitve, pobožan Kristovoj muc i Mariji, pokornik, pratila su ga čudesa i proroštva. Pomagao je djeci u nevolji, a za pošasti kuge u tom kraju 1482. g. iskazao je ljubav i požrtvornost prema zaraženima.

Uz njegov blagdan, u Bitettu bl. Jakova časte tjedan dana mnogim događajima. Budući da je bio kuhar, a subraća su svjedočila Jakovljevoj levitaciji za vrijeme jednog kuhanja boba, tih se dana u restoranima Bitetta kuhaju jela po Jakovljevom receptu. Na blagdan 27. travnja kao svog nebeskog zaštitnika puk ga slavi svečanim misama i velikom procesijom od sa-

mostana do katedrale, s njegovom relikvijom, prstom, koja se ostavi u katedrali do 1. svibnja. U tom tjednu održi se i srednjovjekovni sajam, kada stanovnici Bitetta obuku odjeću iz vremena bl. Jakova. Taj duhovni događaj je i velika turistička atrakcija. Dujela je opisao i povijesni događaj povezan s bl. Jakovom. Kada je bila urota knezova protiv napuljskog kralja, svim knezovima je odrubljena glava, a preživio je samo knez Andrea Matteo Acquaviva, jer je za njega kod kralja posredovao bl. Jakov. Također, kad je sin kneza Acquavive bio na samrti, bl. Jakov se molio za njega i ozdravio je. Prizor iz 1487. g., kad knez Acquaviva dolazi pred samostan u Bitetto i zahvaljuje Jakovu prikazujući mu svog ozdravljenog sina, u zahvalnosti za pomoć, vjernici Bitetta priređuju do danas. Skupina od dvjesto sudionika odjene se u odjeću onoga vremena i u nazočnosti mnogih posjetitelja uprizori te scene kneževe zahvale blaženiku pred samostanom. Za proslavu blagdana dođu i mnogi Talijani porijeklom iz regije Puglia koji žive u Americi, a privrženi su blaženiku. Relikvija se odnese i u New York i Toronto jer ga Pugliani u SAD-u i Kanadi žele počastiti te su mu tamo posvetili kapele. Dujela je podsjetio kako je Pino Bruno, reporter RAI-a koji je u Domovinskom ratu 1991. g. izvještavao iz Zadra, kad je čuo da ide u Zadar, otišao u samostan bl. Jakova u Bitettu pomoliti se blaženiku da ga sačuva, a po povratku mu je zahvalio za život. U Bitettu se u sklopu samostana nalazi i muzej bl. Jakova Zadraniina, ambulanta i samoposluga za potrebne koje nose njegovo ime. Prva crkva izvan Italije posvećena bl. Jakovu Zadraniinu je u Albaniji. U Italiji je niz crkvi njemu posvećenih, a i HKZ Göppingen u Njemačkoj nosi ime Jakova Zadraniina.

**EUHARISTIJSKI DEKANATSKI KONGRES
DEKANATA ZADAR – ZAPAD NA
BELAFUŽI**

„Nedjeljom slavimo euharistiju koja nas upućuje na onostranost, na drugi dio života. Mi smo sve utrpali u tjedan, pa smo i nedjelju ukrali Bogu. Ni to mu ne damo. I onda se pitamo gdje je nestao čovjek. Čovječe, sam sebe si pogazio. Pao si tako nisko, da ni samoga sebe ne poštuješ“ istaknuo je don Igor Ikić, nadbiskupijski vikar za pastoral i dekan Dekanata Zadar-Zapad u propovijedi svečanog misnog slavlja na euharistijskom dekanatskom kongresu dekanata Zadar-Zapad u subotu 2. svibnja u župnoj crkvi Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru. Svečano misno slavlje predvodio je generalni vikar i kancelar Zadarske nadbiskupije don Josip Lenkić a suslavili su svećenici iz devet župa toga dekanata kojem pripadaju: katedrala sv. Stošije, župa sv. Šime, Uznesenje BDM-Belafuža, Sv. Josip-Plovanija, Bezgrešno začéće-Puntamika, Srce Isusovo-Vošarnica, Sv. Šimun i Juda Tadej-Bokanjac, Gospa od Ružarija-Diklo i Sv. Mihovil ark.-Kožino.

Isusa su prepoznavali u lomljenju kruha, rekao je don Igor. „Kada su crkve prazne, znači da ljudi imaju važnijih poslova od susreta nedjeljom. Upravo je Isus htio vratiti i dati dostojanstvo čovjeku. Ne zaboravi, čovječe, tko si. Ostale dane u tjednu radi, ali taj jedan dan u tjednu Isus je htio pokazati: ‘Posvetite ga meni. Budite sa mnom toga dana’“ potaknuo je don Igor, istaknuvši da su naši pradjedovi imali čak i misno ruho koje se posebno čuvalo u ormarima za nedjelju. „I pripremali su se. Najljepše što su imali, spremalo se za nedjelju, blagdanske i nedjeljne ručkove. Najljepša odjeća se nosila, obilazilo se rodbinu, prijatelje, znance i one koji nam znače u životu. Sve smo to bacili pod noge. Ne pripemamo se za misu, ne vodimo računa kako ćemo se odjenuti, jedni druge ne posjećujemo niti dajemo važnost Bogu i nedjelji. Isus reče, ‘Ako nećete blagovati moje tijelo i piti moju krv, nećete imati života’. Možemo životariti kako god hoćemo, ali ćemo biti prazni iznutra“ upozorio je don Igor. Kada čovjek kaže ‘Je, velečasni, ali opet nešto fali’, to što fali je da

se mora vratiti sebi i svome Bogu. „Zato nam je Bog dao taj jedan dan. Sveta misa je događaj neba na zemlji“ poručio je don Igor, podsjetivši da se ne zaboravi kako je euharistija bila hrana milijunima kršćana prije nas. „Kada dođemo na misu, ne zaboravimo da je oko oltara prisutna i proslavljena, nebeska Crkva. Anđeli, sveti i svi kojima je lomljenje kruha i euharistija bila hrana. Kad smo kod hrane, dobro bi bilo zapitati se čime se ja to hranim? Kakvi sve sadržaji ulaze u moju nutrinu? Vodim li računa o tome što čitam, gledam, ja i članovi moje obitelji? Što je moja hrana? Onda se čudimo što su naši gradovi puni izgladnjelih mrtvaca koji hodaju ulicama jer nemaju života u sebi. Isus je rekao ‘Ja sam put, istina i život’. Ako si ubio Boga u sebi, u svojoj vlastitoj savjesti, u tebi nema života, jer nema Boga. U mrtvoj savjesti nema života i Boga“ upozorio je don Igor.

Loše u svijetu se događa jer je čovjek pogazio vrednote i ne sluša nutarnje poticaje. „Kako možeš mirno spavati, a tvom susjedu koji kod tebe rinta nisi dao plaću? To ne rade neki drugi ljudi, nego to rade kršćani. Tko je opljačkao našu domovinu – Hrvati katolici, kršćani. Nisu neki drugi. To znači da je nama neminovno potrebna moralna i duhovna obnova. Bez toga se nećemo pomaknuti. Možemo pričati o krizama i programima koliko i kako god hoćemo. Ali ako se naš narod ne vrati praksi da hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi misu, nećemo se pomaknuti“ istaknuo je don Igor, upozorivši kako je i hrvatski narod pregazila sila novca i ljude je zaludila da su nisko pali. „Vrati se, čovječe, natrag. Obuci se. Sjeti se svoga dostojanstva, da ti je Bog otac. Taj jedan

dan na svetoj misi, posveti njemu. Iz tog zajedništva nedjeljom oko oltara, proizlazi drugo zajedništvo. Zato smo novi narod, nakon uskrsnuća. Taj mir i zajedništvo s mise prenosimo u obiteljski život, za obiteljski stol. Što smo od toga učinili? Ljudi jedan s drugim ne pričaju. Zajedno se ne ruča. Isus je htio, dvije elementarne stvari, kruh i vino, da čovjek to s nekim podijeli. Da muž ne jede u jednom uglu, žena u drugom, sin u trećem, nevjesta u četvrtom. Gozba s oltara iz crkve trebala bi se nastaviti u obitelji koja je Crkva u malom“ poručio je don Igor. Potaknuo je vjernike da kroz tjedan razmišljaju o onome što su sa sobom ponijeli iz crkve. „Kako dolazimo na misu? Tiskamo knjige, kazekizme i brošure. Naši djedovi su bili siromašniji knjigama i informatikom, ali su bili bogatiji duhom. Jer su se spremali na misu. Jesmo li na nedjeljni susret došli poslušati neki koncert, da umirimo savjest da smo bili u crkvi? Jesi li doista bio u misi, jesi li sebe u nju unio“ potaknuo je don Igor, istaknuvši da osoba treba moliti Duha Svetoga da čuje Božju poruku, od čega će živjeti. No, ljudi jedno drugoga ne slušaju, tako se događa i da se misa ne sluša. „Isus je rekao da on živi po Ocu i da ćemo tako i mi živjeti po njemu. Jesmo li svjesni tog svog dostojanstva? Jesmo li svjesni koliko smo Bogu važni, kad je hio s nama ostati prisutan u prilikama kruha i vina? Zamislimo koliko je njegova ljubav dosjetljiva“ naglasio je don Igor. Potaknuo je i na dolično ponašanje u crkvi: „U crkvi je prisutan Bog. To je njegovo ime. On je Prisutni! Trebao bi biti prisutan ne samo u svetohraništima, nego prisutni Bog u mojoj nutрини“.

Upozorio je kako svećenici nekad moraju opominjati kako se ponašati u crkvi. „U starom židovskom hramu, na udaljenosti za tri nogometna igališta nije se smjelo pričati od svetišta na svetištima. A kod nas“ upitao je don Igor, sa žalošću ustvrdivši kako neka ponašanja pokazuju da čovjek ne poštuje Boga, sakramente ni drugog čovjeka. „Kako pristupamo svetoj pričesti, ispovijedamo li se? Ostavljam li prostor Bogu u svojoj obitelji ili možda ja bogujem, sebe sam stavio na ključnu poziciju? Može li se uz mene rasti? Molimo jedni za druge, da zai-

sta otkrijemo ljepotu Božje prisutnosti među nama“ poručio je don Igor. Potaknuo je vjernike da odu pred svetohranište, na klanjanje, pomole se pred Bogom u tajnosti.

„Ako hoćemo imati život u sebi, potrebno je čistiti nutarnje svetište, susretati se sa sobom, da bih se mogao susresti i s Bogom. Molimo za Zadarsku nadbiskupiju, za hrvatski narod i sav svijet, da bude svjestan te veličine i dostojanstva koje mu je Bog dao. A to je da je Bog htio ostati s nama u sve dane do svršetka svijeta. Vratimo dostojanstvo nedjelji, vratimo jedni drugima dostojanstvo! Poštujmo nedjelju, ne zaboravimo misu. Nema važnijeg posla, po čemu smo prepoznatljivi. Bez nedjelje i mise, kršćani ništa nemaju. To je okosnica, srž kršćanskog žviljenja. Tko ne dolazi na nedjeljne mise, ne računa na živog Krista u svojoj svakodnevicu i životu“ zaključio je don Igor Ikić. Nakon mise, vjernici su se uputili u euharistijsku procesiju ulicama Belafuže, zaustavivši se na četiri mjesta gdje je navješteno evanđelje, a don Josip Lenkić bi blagoslovio puk s Presvetim. Za vrijeme procesije, svećenici i puk, djevojčice u bijelim haljinama s cvijećem i ministranti, pjevali su tijelovske pjesme. Svečana pobožnost zaključena je molitvom u župnoj crkvi na Belafuži i blagoslovom puka s Presvetim oltarskim sakramentom.

EUHARISTIJSKI DEKANATSKI KONGRES U RAŽANCU I JOŠ DVA DEKANATA

Koncelebrirano misno slavlje u župnoj crkvi Gospe od Ružarija u Ražancu u subotu 2. svibnja, kada su se okupili puk i svećenici iz osam župa Ražanačkog dekanata, predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Potaknuo je vjernike da budu istinski štovatelji Presvetog sakramenta, jer je euharistijski Krist središte obiteljskog i kršćanskog života. „Više nego ikada moramo se posvetiti našim obiteljima jer one su Crkve u malom. U obitelji se rađa vjera i život, Bog preko obitelji čini svoju Crkvu. To su dvije svete i božanske institucije koje hrani Isus“ rekao je mons. Puljić, podsjetivši na geslo hrvatskih biskupa s proslave Branimirove godine u Ninu 1979. g.: ‘Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi misu’. „To je naš put i naš spas. Hranimo se Božjom riječju i euharistijom. Zbog toga su događaji kao što je euharistijski kongres glasni i jasni poziv da se hranimo Božjom riječju i euharistijom, zbog Krista koji je istinsko svjetlo naroda, jedini spasitelj i jedini otkupitelj čovječanstva“ istaknuo je mons. Puljić.

Euharistijski Krist nije neki simbol, slika ili relikvija koju se časti, nego živi Bog među ljudima, Mesija i Spasitelj koji ljude liječi svojim tijelom i hrani za vječni život. „Zahvalni smo Bogu Ocu što je njegov Sin umro za nas. No, nije dovoljno što postoji lijek protiv bolesti. Treba popiti lijek, ako hoćemo ozdraviti. Slično je s euharistijom. Krist je umro i uskrsnuo da nas spasi. Ali ta Kristova žrtva mora postati dio mene kako bih bio spašen. Ona se nalazi u misi na otajstven način. To je ona žrtva s križa koja nam se daje kao poputbina na putovanju. Nama putnicima u prolaznom svijetu potrebna

je neprolazna hrana“ poručio je mons. Puljić. Podsjetio je kako je povodom pedesete obljetnice otvorenja Drugog vatikanskog sabora, uz proglas Godine vjere, umirovljeni papa Benedikt XVI. poželio da u tom razdoblju vjernici otkrivaju sadržaj vjere koju ispovijedaju, osobito euharistiju kao vrhunac djelovanja Crkve i vrelo iz kojeg struji sva njena snaga.

„Crkva u koju smo ušli sakramentom krštenja nije utemeljena na mitskom događaju, nego je ukorijenjena u osobi Isusa Krista, utjelovljenog Bogočovjeka iz Nazareta. Zato je poslanje Crkve drugačije od civilnih zajednica. Crkva kao otajstvo nadilazi granice kulture, prostora i vremena. Ona je zajednica vjere božanskog porijekla, božanska i ljudska stvarnost kojoj je glava Krist, a Duh Sveti život i duša. Rode na je u krvi na križu i kao produljeno Isusovo utjelovljenje nastavlja živjeti među ljudima u vremenu i prostoru. Na Duhove je počela rasti i razvija se kroz stoljeća do naših dana. To se otajstvo jedino vjerom može shvatiti i objaviti“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da Crkva nije proizvod povijesnog slučaja, nego izvorni Božji naum, Isusova zaručnica, Tijelo Kristovo. U Crkvi je netaknuta i nepromjenjiva njena vjera u Kristovu stvarnu prisutnost u euharistiji i vršenje spomen čina u vjernosti onome što je primila od Gospodina.

Nakon mise, nadbiskup Puljić je kroz Ražanac predvodio procesiju s Presvetim te je blagoslovio puk sa župnicima na četiri zaustavna mjesta nakon navještaja Božje riječi. Uz domaćine iz Ražanca, u tom su dekanatu župe Ljubač, Radovin, Seline, Slivnica, Starigrad-Paklenica, Tribanj-Krušćica i Vinjerac.

Svečano misno slavlje u župnoj crkvi sv. An-

selma u Ninu na dekanatskom euharistijskom kongresu Ninskog dekanata u subotu 2. svibnja predvodio je mons. dr. Pavao Kero, nadbiskupijski vikar za kulturu i župnik Dračevca Ninskog. Nakon mise održano je klanjanje pred Presvetim i molitva za duhovna zvanja. Predvođeni svojim svećenicima, u Nin su, uz domaćine s ninskim deaknom i župnikom don Božom Barišićem, hodočastili župljani iz Zatonna, Privlake, Petrcana, Vrsi, Poljica, Dračevca Ninskog i Vira. Pozdravnu riječ uputio je dekan Ninskog.

Svečano misno slavlje dekanatskog euharistijskog kongresa Zemuničkog dekanata u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Škabrnji predvodio je don Damir Juričin, župnik Poličnika. Uz domaćine, u Škabrnji su se okupili svećenici i vjernici iz župa Zemunik, Galovac, Briševo, Murvica, Gorica-Raštane, Poličnik, Suhovare i Visočane. Pozdravnu riječ uputio je dekan don Zdenko Dundović. Misi je prethodila molitva krunice i kateheza o euharistiji, a nakon mise procesija s Presvetim.

EUHARISTIJSKI DEKANATSKI KONGRES DEKANATA ZADAR-ISTOK NA SMILJEVCU

Svečano misno slavlje euharistijskog dekanatskog kongresa dekanata Zadar-Istok u župnoj crkvi sv. Ante Padovanskog na Smiljevcu u Zadru u subotu 2. svibnja predvodio je dr. don Ivan Bodrožić, predavač na KBF-u u Zagrebu.

„Bog nam želi darovati sebe i svoj božanski život, ali dao nam je toliko prostora da uvažava i naše darove i sposobnosti, uvažava i naše ljudsko postignuće u slobodi. Bog ne želi nasilno ulaziti u naš život, nego slobodno, da ga mi slobodno primimo. Učinimo taj korak u činu slobode – otvorimo svoje srce prema nebu, kako bi on mogao svojom božanskom snagom ući unutra, kako bi nas mogao dotaknuti, očistiti, zacijeliti, a po euharistiji i nahraniti“ potaknuo je uvodno dr. Bodrožić, čija je tema propovijedi bila ‘Obdareni Božjim životom’.

“Mi smo društvo nezasićena srca, nezasićene duše i neiživljenih ljudi. Koliko je samo praznih i gladnih, a ne nedostaje im kruha. Koliko se ne znaju zasititi, ne znaju blagovati život“ upozorio je don Ivan, dodavši kako smo do savršenstva razvili poslovne, zabavne sadržaje i tehnologiju, ali život nam ipak curi iz ruke. „Razdajemo se, mučimo i trošimo do iznemoglosti, ali nema pravih plodova od toga. Živimo u vremenu tolikih proturječja. Živimo u vremenu materijalne pretilosti, a opet smo gladni. Toliko težimo, govorimo o stjecanju, a opet nemamo i u krizi smo. Mučimo se za kruh i o kruhu govorimo, a opet smo gladni. Jedemo i sitimo se, ali nema pravog zadovoljstva. Ne zasićujemo svoju pravu glad, što god jeli. Imamo u izobilju vina i opojnih pića, toliko mladih što u krhkoj mladenačkoj dobi imaju prigodu za objest, uslijed čega se opijaju i orgijaju, ali ne mogu utažiti žeđ za pravim životom“ upozorio je don Ivan, istaknuvši da se to događa zato što živimo, ali ne za život vječni.

„Hranimo se, ali samo za zemlju, ne za nebo. Pijemo, ali ne krv života, nego trošimo svoju krv na nešto što život nije. Često jedni drugima ‘pijemo krv’, umjesto da hranimo i pojimo jedni druge i jamčimo život svojim životom. Zato je među nas došao živi Bog, kako bi nas nahranio svojim tijelom i krvlju i obogatio nas pravim životom, vječnim i neprolaznim. Ostavio nam je sebe kako bismo imali za čim težiti. Kako bismo žudjeli za pravim vrijednostima, u njih svoj život uložili, za njih se založili. Živi Bog nam nudi svoje tijelo kao kruh života da bismo se hranili tim čistim kruhom“ poručio je don Ivan.

Vjernici trebaju svijetu posvjedočiti i čovjeku pokazati da oni koji žive od euharistije, od uskrslog Krista, ne mogu živjeti površno ni bezbožno. „Ne mogu živjeti nemarno i lijeno u odnosu na vječne vrijednosti i duhovne potrebe. Dosta je pljesnivog kruha sa smetlišta ovog svijeta u kojem tonemo u blato. Neophodno je da kršćani žarko žive žudeći za kruhom života, da svoje životne snage kanaliziraju prema tom kruhu, živom Bogu koji se za nas utjelovio i ostaje pod prilikama kruha i vina. Neophodno je da žudimo za stvarnim životom koji nam Bog daruje po tijelu i krvi svoga Sina. Tada život može ići drugim tijekom, umjesto da se troši živeći za ono što nije kruh i što pravi kruh ne daje“ poručio je don Ivan.

Upozorio je kako je postalo ugodno i popularno da u obiteljima nema mrvica za djecu, za novi život, ali ima psećih kolačića i dovoljno obilja za kućne ljubimce. „Lako dopustimo da nas drugi zavedu, uvedu u mlakost vjere i života s Bogom te ne uviđamo da smo od gospodara života postali gospodari životinja. Gospodarimo kućnim ljubimcima ili se bavimo onim što je u nama životinjsko i nisko, pa nismo gospodari, nego robovi istih, jer smo podređeni onim što je najniže u čovjeku“ upozorio je propovjednik.

Euharistijski kongres je i trenutak obnove crkvenog zajedništva i crkvene svijesti, rekao je don Ivan. „Obilje Božjeg života za kojim žedamo daruje nam se u Crkvi i po Crkvi. Daruje se u zajedništvu vjernika u kojem se lomi i naviješta Božja riječ, u kojem se lomi euharistijski kruh, događa se u zajednici u kojoj se slavi uskrslog Gospodina“ rekao je don Ivan.

To je misno slavlje i prigoda da se vjernik preispita zašto toliki naponi ostaju bez ploda. Ljudi žele obilje života i njegove blagodati, žele biti gospodari života i njime upravljati. „Međutim, kako bi se želje ostvarile na pravi način, potrebno je znati pravi postupak. Često se događa da želimo jedno, a dogodi se drugo. Umjesto upravitelja života, postajemo marionete kojima se drugi poigravaju. Umjesto obilja, ostaju nam mrvice. Umjesto bujnosti života, pustoš.

Umjesto gospodara, postajemo lutke i pijuni u rukama onih koji se poigravaju našim sudbinama. Čudimo se kako smo u gubitku, manjku. Postajemo masa koju drugi oblikuju, predgajaju, kojima drugi stvaraju potrebe, uvjetuju život, navike, zanimanja i hobije. Umjesto da imamo obilje života, u mnoge se uvukla pustoš ili su ostale mrvice, umjesto obilnog kolača koji mnogi zamišljaju“ upozorio je don Ivan.

Čovjek želi biti gospodar života, a dopušta drugima da oblikuje njegov um, mentalitet, uvjerenja i stavove. Čovjek onemogućuje Bogu pristup u svoj život, da bude Otac, vođa, učitelj.

„Ne možemo dopustiti da nam društvo daje GMO hranu. Ali, prije svega, ne možemo dopustiti da nam daje duhovnu GMO hranu, dok nadohvat ruke imamo autentičnu hranu života vječnoga. Ne možemo dopustiti da nas društvo genetski modificira, nego smo mi kao djeca Božja pozvani preobražavati društvo. To možemo ako se hranimo s Očeva stola i ako živimo kao istinska djeca Božja. Stvoreni za njega, ne možemo dopustiti da nas pretvore u tupe, apatične ljude koji ne žele živjeti pravim životom, nego mi moramo svijetu udahnjivati pravi život“ poručio je don Ivan, istaknuvši da euharistija otvara vidike. Žar za tom hranom života nas obnavlja i daje novi pogled.

„Obnovimo se tim najsvetijim darom iz Očeve ruke. Ne dopustimo svijetu da nam uzima život. Stvoreni smo da bismo imali život u sebi, a to ne možemo bez Boga. On daje moć života po svom svetom životu. Zato možemo biti gospodari svog života, ostvariti njegov smisao i

**EUHARISTIJSKI DEKANATSKI KONGRES
U BIOGRADU N/M**

doći do vječnosti – ako želimo za Bogom i ako ga blagujemo čistim srcem“ rekao je don Ivan, poželjevi da slavlje euharistije bude mjesto i prigoda kada oblikujemo svoje stavove temeljem Božje riječi. „Usvajajmo istine i vrijednosti kojima nas živi Bog uči na euharistijskom susretu, za stolom njegove obitelji. Neka nam nedjelja ne bude samo dan nerada i ljenčarenja, nego dan kad prekidamo s nedjelima, radi kojeg se obraćamo od grijeha i čistimo od slabosti. Neka to bude sveti Dan Gospodnji kad sebe i obitelji posvećujemo živome Bogu i Bogom živim. Prihvatimo dar euharistije kao iskaz ljubavi i života koji struji od njega. Oblikujmo po njemu sebe i obitelji“ potaknuo je don Ivan.

Bog nas nije pozvao da se hranimo samo ljudskom, tjelesnom hranom, nego da blagujemo kruh nakon kojeg se više ne umire. „Nije nas pozvao da živimo u pustoši duše i života, nego nas je pozvao na život da bi nas obdario božanskom puninom. On nam je darovao ljudski život kako bi nas obasuo svojim božanskim. Stvorio nas je sposobnima primiti njegove darove kako bi nas obdario nebeskim darom. Prihvatimo taj dar života, dar kruha nebeskog koji s neba silazi. Hranimo se euharistijom, živimo od nje i za nju, kako bismo je blagovali i u vječnosti, za stolom Očevim, na gozbi Jaganječvoj i gozbi života vječnog kojoj je predokus to zemaljsko blagovanje“ potaknuo je don Ivan, poželjevi da živi Isus u euharistiji u nama zapali žar novog života, žar prema duhovnim dobrima i vrijednostima, prema pravoj hrani i vječnom životu. Nakon mise održano je klanjanje pred Presvetim.

Don Tomislav Sikirić, dekan dekanata Zadar–Istok, istaknuo je kako prilozi vjernika s te mise idu za gradnju župne crkve bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu u Zadru, za gradnju pastoralnog centra u prvoj župi u Hrvatskoj posvećenoj Stepincu. Uz domaćine sa Smiljevca, na misi su bili župnici i vjernici iz župa tog dekanata: Arbanasi, Bili Brig, Relja, Stanovi, Bibinje, Crno, Ploče i Dračevac Zadarski.

Svečano misno slavlje na dekanatskom euharistijskom kongresu u župnoj crkvi sv. Stošijeu Biogradu n/m u nedjelju 3. svibnja predvodio je mons. dr. Juraj Batelja, postulador kauze za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca. Izražavajući radost zbog skorog proglašenja svetim kardinala Stepinca, koji je upravo iz otajstva euharistije branio živote ugroženih i nezaštićenih, u propovijedi je govorio o odnosu bl. Stepinca prema tom otajstvu. Istaknuo je niz Alojzijevih misli koje je izricao u prigodama euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji, npr. da je misna žrtva sažetak Isusova života na zemlji, da za ljudski rod ima nade sve dok se na zemlji služi misa kojom čovjek prinosi Bogu za otkup svojih grijeha te da su euharistijski kongresi škola za navještaj i usvajanje vjerskih istina, osobito o stvarnoj Kristovoj prisutnosti u euharistiji. „Stepinac je u teškim vremenima, uz nerazumijevanje iznutra i protivštine izvana, u Zagrebačkoj nadbiskupiji pripremao sedamnaest euharistijskih kongresa. Ponekad nije imao potpore ni od najbližih, a državni režim se bojavao katoličkih vjerskih manifestacija jer su učvršćivale nacionalno osvješćivanje. Ali on nije odustajao. Smatrao je da su ti kongresi najbolji lijek protiv vjerničke osrednjosti i malodušnosti“ rekao je mons. Batelja, istaknuvši misao Alojzija kako je euharistija sakrament nepotkupljive Kristove ljubavi koji nam on daje za okrepu i spasenje i kojeg je Isus izrezao iz svog srca.

Nauk o euharistiji Stepinac je pretvarao u živu vjeru uočljivu u njegovoj pripremi i zahvali za misu te svakodnevno. „Proživljeno slavljenje mise produbljivalo je njegovu vjeru, ali je i druge poticalo na euharistijski život. Jedan njegov ministrant svjedoči: Svaki put me se duboko dojmilo i uzdizalo me kako je on pobožno slavio misu. Mislio sam da je on posve svet čovjek kad posjeduje takvu snažnu vjeru u euharistiju. Njemu zahvaljujem svoje svećeničko zvanje. On bijaše za mene ideal svećeništva. Bio sam njegov ministrant i želio sam ostvariti iste svećeničke ideale koji su u njegovoj osobi

bili tako rječiti i privlačni“ prenio je mons. Batelja. U propovijedi na euharistijskom kongresu u Samoboru 13. lipnja 1938. g. Stepinac je rekao: „Isus u svetoj euharistiji naša je najjača obrana, nesavladiva snaga, utjeha i radost u nevoljama života“.

„Blaženi Alojzije se stalno propitkivao kako Crkvi dati novu živahnost, kako evanđelje može postati novo vino za današnjeg čovjeka. Pomanjkanje navještaja evanđelja pogubno je za vjeru. Alojzijevo prianjanje uz euharistiju potvrđuje i njegov zapis kao mladog svećenika 1931. g. kolegama u Rim: ‘Ima li raja na zemlji, to ga svećenik i vjernik nalaze u žrtvi svete mise’“ rekao je mons. Batelja, potaknuvši vjernike da se okoriste tim predragocjenim darom koji nam je Krist zaslužio na križu. Stepinac je rekao kako su u tom daru obilni izvori milosti kao na nijednom drugom mjestu. Zato ga vjernici trebaju uzimati da se nahrane milostima potrebnima za spasenje. U propovijedi na euharistijskom kongresu u Virovitici 14. srpnja 1934. g. Stepinac je rekao da se tim kongresima želi ojačati vjera i onih koji nisu dovoljno jaki. Tada je istaknuo: „Postoje tri vrste takvih ljudi. Prvi se stide javno ispovijediti vjeru, jer se boje rujanja. Druga vrsta plašljivaca javno ne ispovijeda vjeru jer se boji za svoju egzistenciju. Treća vrsta ljudi su tako ogreznuli u grijesima, da ništa ne vide osim svojih strasti i zlih navika. Euharistijski kongresi idu za tim i da te ljude pridignu. Kad vide javnu vjersku manifestaciju, možda će i njihovo srce taknuti Božja milost“. Mons. Batelja je podsjetio kako je Stepinac odbio savjet liječnika dr. Riesnera da nabavi televizijski prijemnik riječima: „To nije

istina da bi mi toliko dobro došao. Imam Isusa u tabernakulu! Što mi još onda ovdje treba?“.

Euharistijski kongresi u Hrvata zaživjeli su poslije Prvog svjetskog rata, rekao je mons. Batelja. Prvi euharistijski kongres u Crkvi u Hrvata proslavljen je 18. i 19. kolovoza 1923. g. „Ta vjerna okupljanja doprinosila su okristovljenju Božjeg naroda. Toj obnovi u Kristu bl. Alojzije dao je snažni zamah koji i danas može liječiti bezbožnu ideologiju i materijalistički način života. Bl. Alojzije je euharistiju poimao kao vezu ljubavi među vjernicima, ali i među narodima, jer je ona dar Božje ljubavi za sve narode. Pozivajući vjernike na euharistijski kongres u Budimpešti 1938. g., Stepinac je poručio da po blagovanju Isusova tijela u svetoj pričesti postajemo krvni srodnici, najprije s Kristom, a zatim i među sobom. Isto tijelo Bogočovjeka sve nas hrani i ista krv Bogočovjeka struji našim žilama“ istaknuo je mons. Batelja, izražavajući priznanje bogatoj duhovnoj baštini euharistijskih kongresa u hrvatskoj domovini i narodu koja je iznjedrila i bl. Stepinca. „Kao u Stepinčevo vrijeme, i danas se osjeća potreba euharistijskih kongresa. Pred zbiljom da činitelji javnog mnijenja pokušavaju, otvoreno i prikriveno, isključiti kršćanski svjetonazor iz javnog života, proglašavajući kršćanstvo nesuvremenim i društveno beznačajnim, treba se vratiti izvoru kršćanstva, a to je Krist sa svojom istinom i milošću“ istaknuo je mons. Batelja u Biogradu gdje je od 1059. g. bilo sjedište biskupa Teodozija I.

Propovijednik je rekao kako nije bio uzaludan naziv ‘Alba Maritima’ – bijeli Biograd. „Tu je bijela hostija, Isus u presvetoj hostiji, hranio Božji narod i sačuvao ga. Ta čestica posvećenog, božanskog kruha vjernike trajno povezuje uz žrtvu na oltaru u kojoj se Krist pod prilikama kruha i vina neprestano prinosi Ocu. Iz tog otajstva nastaje novi Božji vinograd, novozavjetni narod Božji, Crkva koju se gradi molitvama i žrtvama“ poručio je mons. Batelja, dodavši da su po toj božanskoj čestici vjernici mladice urasle u trs, Krista, sačuvale životni sok o katoličkoj samosvijesti i hrvatskoj samobitnosti, upisivali su se i u bratovštine Presve-

tog Sakramenta i Presvetog Tila i Karvi Kristove. „Vinograd je objekt čovjekova rada. Njegov plod ovisi o ritmu godišnjih doba i naših žuljeva da bi dozrio plodom. Ne smijemo ostati nepomični pred radošću nedjeljne mise, kad vinograd Gospodnji, župna zajednica, pribire snagu za rast, cvat i plod“ istaknuo je mons. Batelja u biogradskoj crkvi sv. Stošije gdje je i bl. Alojzije slavio misu 13. listopada 1938. g., na povratku s oporavka u Supetru. U želji da euharistijski kongres ražari u ljudima vjernost Ljubavi koja ne vara, nego posvećuje u istini, mons. Batelja je sa žalošću ustvrdio kako se i danas onemogućuje znanstveno istraživanje povijesnih činjenica po kojima je bl. Alojzije bio svjedok kršćanske savjesti, a ne pobornik nehumanog političkog sustava. Propovijed je zaključio Stepinčevim riječima na euharistijskom kongresu u Karlovcu 28. lipnja 1936. g.: „Kriste u Presvetom Sakramentu, ti si Bog. Nema te sile na ovom svijetu koja bi nas bila kadra pokolebati u tom našem vjerovanju“.

Nakon mise, ulicama Biograda uslijedila je procesija s Presvetim, sa župnicima i pukom Biogradskog dekanata s brojnim crkvenim barjaci-ma. Mnogi vjernici bili su u narodnoj nošnji iz Biograda, Polače i Vrane. Uz te župe, dekanatu pripadaju i Sv. Filip i Jakov, Tinj, Turanj, Pakoštane, Drage i Vrgada.

U nedjelju 3. svibnja održana su još dva dekanatska euharistijska kongresa. Za Paški dekanat misno slavlje u svetištu Gospe od Staroga grada u Pagu predvodio je don Zdenko Milić, dekan Paškog dekanata. Propovijedao je o. Josip Galić, župnik Kolana. Taj dekanat čine župe

Pag, Barbat, Kolan, Povljana, Dinjiška i Vlačići. Misi je prethodila kateheza 'Obitelj i euharistija' don Zorana Topalovića.

Za Pašmanski, Ugljanski i Silbanski dekanat, svečano misno slavlje u župnoj crkvi Gospe od Ružarija u Preku, potom i procesiju s Presvetim, predvodio je don Mario Soljačić, dekan Ugljanskog dekanata. Ugljanski dekanat čine župe Preko, Sutomišćica, Kali, Kukljica, Ugljan i Lukoran, Pašmanski župe Pašman, Nevidane, Dobropoljana, Banj, Ždrelac, Tkon, a Silbanski župe Silba, Premuda, Molat, Brgulje, Zapuntel, Ist i Olib.

„HRVATSKI SVESTRANI ZNANSTVENIK KRUNO KRSTIĆ“ – IZLAGANJE U ARBANASIMA

Izlaganje „Hrvatski svestrani znanstvenik Kruno Krstić – uz 110. obljetnicu rođenja“ održao je prof. dr. Josip Lisac u utorak 5. svibnja u dvorani Gradske knjižnice u Arbanasima u Zadru u sklopu obilježavanja Dana Gospe Loretske susret proslavi tradicionalnog župnog blagdana 'Arbanaško čudo'. Tribinu je organiziralo Društvo zadarskih Arbanasa, koje promiče velika-ne svoga rodnog kraja, poput Krune Krstića, istaknutog hrvatskog leksikografa, lingviste, filozofa, psihologa, književnika, prevoditelja i povjesničara. „Kao lingvist, Krstić je osobito važan po tekstovima o hrvatskom jeziku koje je pisao od 1940. do 1944. g. Nakon Drugog svjetskog rata takav rad nije bio moguć, što je velika šteta za Krstića i hrvatsko jezikoslovlje“ rekao je dr. Lisac, istaknuvši da u prvom antologijskom jezikoslovnom tekstu, članku 'Hrvatski književni jezik', Krstić zastupa domoljubni stav, ali nikad nije bio ekstreman. „U to se doba hrvatski otpor agresivnoj srbizaciji već dobro organizirao. Bio je važan časopis 'Hrvatski jezik', knjiga Petra Guberine i Krune Krstića 'Razlike između hrvatskoga i srpskoga književnog jezika' (Zagreb, 1940.), nagrađena 1941. g. najvećom književnom nagradom. Krstić je dobro razlikovao književni jezik od narodnog govora. Zalagao se za uklanjanje srpskog jezičnog nanosa i tuđica“ rekao je dr. Lisac. Ta je knjiga u svom drugom izdanju objavljena u Mainzu

1977. g. „Kad je 1952. g. službenik Jugoslavenskog leksikografskog zavoda Mile Joka u tisku napao Krležu da oko sebe okuplja narodne neprijatelje, a među njih je ubrojio i Krstića, Krleža je odrješito odgovorio: ‘Borba’ svakodnevno objavljuje svoje hrvatsko izdanje po uputama ovih ‘Razlika’. Krstić i ostali napadnuti ostali su na svojim radnim mjestima“ rekao je dr. Lisac. Kao leksikograf, Krstić je bio jedan od najuglednijih autora i redaktora u zagrebačkom Leksikografskom zavodu. Suradivao je i u Hrvatskoj enciklopediji, Pomorskoj enciklopediji, u Enciklopediji Jugoslavije objavio je tekstove ‘Humanizam kod Južnih Slavena’, ‘Latinitet kod Južnih Slavena’, ‘Latinica u Hrvata’, mnoge druge tekstove u raznim enciklopedijama, npr. ‘Estetika’ u Enciklopediji likovnih umjetnosti. Pripremao je i rječnik hrvatskog jezika, ali je to zaustavljeno nakon političkih događaja krajem 1971. g. Na Krležinu inicijativu izrade Hrvatskog biografskog leksikona, Krstić je sastavio elaborat 1973.-1974. g. Kao filozofski pisac, Krstić je filozofski promišljao jezik u cjelini i u kontekstu nacionalnih kultura; osobito je važan članak ‘Filozofija i jezik’, objavljen u Benešićevu ‘Vijencu’ 1944. g., prije nego je jezična filozofija utemeljena u svjetskim razmjerima. Uoči osnutka zagrebačkog Instituta za filozofiju (1967.) Krstić je sastavio istraživački program povijesti hrvatske filozofije. Povijesni pregled filozofije u Hrvatskoj dao je i u zagrebačkom zborniku ‘Naša domovina’, 1943. g.

Vrijedne radove Krstić ima i u zbornicima ‘Naša domovina’ te ‘Znanje i radost’ u Drugom svjetskom ratu. „U svemu je bio hrvatski preteča sociolingvistike i zaslužni teoretičar standardnog jezika. Rodnim Arbanasima Krstić se odužio Rječnikom govora zadarskih Arbanasa, (Zadar, 1987.)“ rekao je dr. Lisac. Krstić je pisao i o Marku Maruliću, a 1964. g. u svom je radu dokazao da je Marulić prvi u svijetu uporabio termin psihologija. „Taj je prilog objavljen i na engleskom jeziku. Krstić je 1941. g. prvi ustvrdio da su najprije Dubrovčani, a zatim Kačić, izvršili odlučan utjecaj u stvaranju hrvatskog književnog jezika. Nasuprot misli da mišljenje uvjetuje jezik, Krstić je držao da jezik uvjetuje mišljenje“ istaknuo je dr. Lisac. U članku ‘Hr-

vatsko jezično zakonodavstvo’ Krstić u ‘Hrvatskom narodu’ 30. travnja 1941. g. najavljuje hrvatsku slovniciu, hrvatski rječnik i hrvatski pravopis. Krstić je počeo objavljivati 1921. g. u ‘Hrvatskoj prosvjeti’. Poezija mu je prevedena na češki i slovački. Autor je mnogih beletrističkih djela, a kao kritičara istaknut je njegov članak ‘Konstitutivni elementi lirike’ u ‘Hrvatskoj prosvjeti’ 1933. g., uvrštavan i u literaturu na poslijediplomskim studijima. Krstić je preveo po jednu knjigu s njemačkog, engleskog, francuskog i talijanskog jezika.

Kruno Krstić (13. studenog 1905., Arbanasi – 6. prosinca 1987., Zagreb) umro je kratko nakon što je nekadašnji sekretar partijske organizacije Jugoslavenskog leksikografskog zavoda u Zagrebu Božidar Feldbauer grubo oklevetao Krstića poslavši svoj dopis na više adresa. „Optužbe su Krstića jako uzrujale, primio je isprike od odgovornih u ustanovi u kojoj je dugo radio, ali to nije pomoglo. Preminuo je u dubokoj starosti, ali pogodile su ga optužbe kako je promotor ustaške ideologije. Imao je dokaze da nikad nije pripadao ustaškom pokretu, ali ga ni to nije spasilo od teških optužbi“ rekao je dr. Lisac. Osnovnu školu završio je u Otoku kod Sinja, gdje mu se rodio brat Stanko, istaknuti medicinski stručnjak, a tu je njegov otac radio kao učitelj. Njegov otac je bio prijatelj don Ive Prodana i suradnik u borbi za hrvatstvo Dalmacije; za vrijeme ‘obznane’ i ostalih provala jugoterora bio je tajnik ‘Hrvatskog Sokola’, zatvaran i progonjen zbog hrvatstva. Gimnaziju je polazio u Sinju, diplomirao je u Zadru 1926. g. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1930. g. filozofiju, psihologiju i

talijanski, francuski i latinski 1934. g. Doktorirao je 1937. g. disertacijom "Psihologija i njen predmet (perspektivna polimorfnost predmeta psihologije)". „Izvanredno je iskoristio specijalizacije u Parizu 1937. i 1938.-1939. g., gdje je upotpunio poznavanje filozofije, psihologije i lingvistike“ rekao je dr. Lisac.

Krstić je bio gimnazijski profesor u Zagrebu, Sisku i Osijeku, profesor Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu, prosvjetni referent u Odjelu za prosvjetu Banovine Hrvatske (1940.-1941.), lektor u Hrvatskom državnom uredu za jezik (1941.-1943.) i asistent u Psihologijskom zavodu Filozofskog fakulteta u Zagrebu (1945.). Krajem 1945. g. bio je određen za vješanje u Zagrebu, ali ga je spasio Ivo Bogdan, jedan od utemeljitelja lista 'Hrvatski narod', koji je stasao pod vodstvom fra Bonifacija Perovića, istaknutog Arbanasa. Krstić je bio suurednik kulturne rubrike 'Hrvatskog naroda'. Kazneni postupak protiv Krstića obustavljen je 1947. g. kad je oslobođen krivnje zbog djelovanja u Drugom svjetskom ratu. Radio je u Državnom arhivu u Zadru (1950.-1951.), a od 1951. do umirovljenja 1975. g. u Leksikografskom zavodu u Zagrebu, od 1953. g. kao redaktor. „I u lošim uvjetima stvorio je vrlo mnogo. Zadivljuje njegova elegancija u pisanju, erudicija, razina teoretske misli i duboko poznavanje materinskog jezika“ zaključio je dr. Lisac, potaknuvši prisutne na ponos da su Arbanasi darovali Hrvatskoj takvog eruditu i osvještenog domoljuba u teškim vremenima.

'HAGIOTERAPIJA – PUT OTKRIVANJA DOSTOJANSTVA LJUDSKE OSOBE'

Predavanje 'Hagioterapija – put otkrivanja dostojanstva ljudske osobe' u dvorani samostana sv. Frane u Zadru u četvrtak 7. svibnja održala je prof. Ana Perišić, voditeljica Centra za hagioterapiju u Splitu, teologinja i nastavnica koja je radila i u sustavu socijalne skrbi i prosvjeti. Hagioterapija je istraživanje i terapijski pristup s duhovno-antropološke razine prema čovjeku patniku. Čovjek vrijedi već time što postoji, te je Perišić istaknula originalnost i neponovljivost ljudske osobe. Na to je čovjek

pozvan odgovoriti. „Ako je čovjeka stvorila apsolutna ljubav, je li ikad upitna njegova vrijednost? Isus Krist je umro za čovjeka. To znači da je čovjek toliko vrijedan. Da bi se dar razvijao, treba prihvatiti da si voljen. Prihvatiti sebe kao ljubljeno i darovano biće. Prihvatiti mogućnost svog razvoja, svoje dostojanstvo i Stvoriteljevu zamisao s čovjekovim životom“ rekla je Perišić, dodavši da je neispravno misliti kako prihvatiti moralni zakon znači odricanje od radosti života. Tkivo čovjekovog bića su vrednote. Važno je slijediti prirodno-moralni zakon, zakonitost o bezuvjetnoj Božjoj ljubavi te imati svijest o tome tko sam i od koga jesam.

„Svjesnost je bitna kategorija čovjekova duha. Čovjek jest zadan, ali hoće li se ostvariti, ovisi o pojedincu. Ostvarujući svoje talente, čovjek stvara preduvjete i za ostvarenje talenata druge osobe s kojom surađuje“ rekla je Perišić, potaknuvši prisutne da prepoznaju sebe kao vrednotu, drugoga pored sebe i ostvaruju temeljnu Božju zamisao koju Bog ima s osobom. „Hagioterapija se bavi i frustracijom zbog neostvarenog talenta i životnog poslanja, otkriva na kojoj razini je čovjek ranjen. Važno je ozdraviti odnose povjerenja s osobama koje su nas povrijedile.

Antropos znači čovjek, onaj koji gleda prema gore. Važno je vratiti se na istinu o svojoj temeljnoj vrijednosti. Onaj tko uvijek hoće u nečemu biti prvi, nema svijest o vlastitoj vrijednosti. Temeljni problem je u poimanju vrijednosti sebe i u vrednovanju drugoga. Lijek koji pobjeđuje je najprije u nama“ rekla je Perišić, istaknuvši značaj da osoba prepozna svoj

originalni, darovani život. Bog je sve stvorio radi čovjeka. Hagioterapija potiče formaciju osobe, rad na sebi, da se prepozna gdje osoba griješi. Govorila je i o ranjenoj savjesti, kad se osoba ne ostvaruje u svojoj darovanosti.

„Kad osoba nije ono tko bi trebala biti, to nadoknađuje na drugim razinama. Patnja je sastavni dio čovjeka i ne smije biti sama sebi svrhom. Čovjek je u razvoju i patnju treba gledati u kontekstu razvoja. Ima još puno ranjivosti koje čovjek treba savladati. Ljudsko srce je kao kamen koje patnja produbljuje da može zahvatiti radost života. Teške situacije su nekad potrebne za izgradnju osobe“ poručila je Perišić.

U osvrtu na izloženo, prof. Marija Obad je rekla da je svoje zaključno predavanje studentima pred odlazak u mirovinu održala o temi 'Učiteljski poziv u svijetu duhovnosti'. Uočila je kako studentima za vrijeme studija nedostaje razina govora o čovjekovom duhu i duši. „Odlaze na katedre i u život, a ne poznaju sebe, pa se ne zalažu ni za drugoga. Služeći drugima čovjek izgrađuje sebe. Ja sam shvatila da je moj poziv služenje“ rekla je prof. Obad.

SVETKOVINA GOSPE LORETSKE U ARBANASIMA U ZADRU

Koncelebrirano večernje misno slavlje na blagdan Gospe Loretske u istoimenoj salezijanskoj župi u Arbanasima u Zadru u nedjelju 10. svibnja predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. U Godini euharistije u Zadarskoj nadbiskupiji, u propovijedi je povezo osobnost Marije i Kristov dar euharistije. Potaknuo je vjernike da u duhu pođu na prve sastanke Crkve u Jeruzalemu gdje je među vjernicima bila nazočna i Marija.

„Svjetlom vjere naslućujemo što Mariji znači euharistijski susret s proslavljenim Sinom. Marija je znala da je Isus pravi Mesija i Bogočovjek te da je euharistija tijelo od njezina tijela i krv od njezine krvi. Marija se sjećala kako ga je u svom krilu nosila, rodila i hranila. Kako je euharistija nastavak otkupljenja i spomen-čin žrtve na Golgoti, nitko nije mogao biti bliže toj

žrtvi od Marije koja ga je na Golgoti prikazala kao žrtvu za spasenje svijeta” rekao je mons. Puljić, dodavši kako je trenutak pričesti prigoda sjetiti se i križnog puta kojeg je Gospa prošla sa svojim Sinom supateći s njim kao mati. To trpljenje nije uzaludno, jer se Kristovo spasenje i otkupiteljska ljubav razlijevaju cijelim svijetom.

Nadbiskup je poželio da se Gospina ljubav s Kristovom razlijeva do kraja zemlje i vjekova, jer Krist podržava novi život kojeg je on zaslužio i otvorio ljudima. „Isus je Majci Mariji za života bio pred očima, a nakon njegova uskrsnuća u srcu; onda malen u rastu, a sada proslavljen u nebeskoj slavi. Neka i nama koji častimo njenog Sina u misi i euharistijskog pobožnosti, Marija pomogne osjetiti ljepotu Kristove veličine u sjaju njegove uskrsne pobjede koja je postala zalogom i našeg uskrsnuća. Marija je pomagala prvoj zajednici kršćana da budu jednodušno postojani u molitvi” rekao je mons. Puljić, poželjevši da Gospa stvara potrebno zajedništvo vjere, molitve i djelotvorne ljubavi, kojih nema bez euharistije kao poputbine na zemaljskom putovanju.

Nadbiskup Puljić je podsjetio kako su prije pola stoljeća biskupi na Drugom Vatikanskom saboru napisali da Marija kao Majka Božja materinskom ljubavlju brine za braću svoga Sina koji putuju i nalaze se u tjeskobama. Zato se naziva odvjeticom, pomoćnicom, posrednicom i zagovornicom. „To nam govori i svečanost Loretske Gospe koja se u Arbanasima časti od polovice 18. st. kad je veliki nadbiskup Vicko Zmajević dao izgraditi Gospinu crkvu i

posvetio je Gospi Loretskoj. Pobožnost prema Gospi pokazuje kako je Marija s Isusom trajno nazočna u Crkvi. Pred tom velikom tajnom pribijamo svoja koljena i molimo“ rekao je mons. Puljić, podsjetivši da su u Hrvatskoj Gospi Loretskoj posvećene i crkve na Trsatu, Kuna Peleška i Primošten.

Nadbiskup je istaknuo i ulogu Marije kao žene prema apostolu Pavlu, koji sintagmom ‘od žene bi rođen’ želi naglasiti daje Sin Božji doista postao čovjekom. „Luka opisuje Isusovo djetinjstvo u kojem vidljivo mjesto zauzima Marija od koje se rađa Isus. To je ‘povijesna novost’ gdje u spasenju sudjeluje žena koja rađa Mesiju. To je vrhunac Božjeg zahvata“ rekao je nadbiskup, dodavši da Luku nazivaju Marijinim slikarom jer pridaje veliku važnost Marijinoj ulozi i o njoj najviše piše. Opisuje je kao zamilovanu i netaknutu djevicu, majku Sina Božjeg, zaručnicu Duha Svetog, poslušnu službenicu Gospodnju, uzornu vjernicu i slušateljicu, majku boli i blagoslovljenu među ženama.

„Lukino je evanđelje osobito i po tome što paralelno uz Isusa pripovijeda o navještenju i rođenju Ivana Krstitelja. Dok je Zaharija ‘kaznjen’ zbog svoje nevjere pa će zanijemiti, Marija je nagrađena zbog svoje vjere i pristanka na Božju ponudu pa će ispjevati hvalospjev ‘Velika duša moja Gospodina’, što smo svi pozvani činiti – vjerovati, hvaliti i slaviti Gospodina“ zaključio je mons. Puljić.

Nakon mise, nadbiskup je u zajedništvu s mnogim svećenicima predvodio procesiju kroz taj gradski predio s čudotvornim Gospinim ki-

pom. Svetkovina Gospe Loretske, u puku zvana ‘Arbanaško čudo’, od jutarnjih misa tijekom dana tradicionalno okuplja brojne vjernike iz cijele Zadarske nadbiskupije koji se utječu za govoru Gospe Loretske. Dvije prijepodneve mise predvodio je don Ivan Stojanović, župnik župe ‘Marije Pomoćnice’ sa zagrebačke Knežije.

NIN: ZAVJETNA SVETKOVINA GOSPE OD ZEČEVA

„Potrebna nam je terapija pohoda i susreta – drugih nama i nas drugima“ poručio je generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Josip Lenkić u propovijedi svečanog misnog slavlja koje je predvodio na zavjetnu svetkovinu Gospe od Zečeva u ponedjeljak 11. svibnja u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu.

U najstarijem marijanskom svetištu zadarske nadbiskupije koje će sljedeće godine, kako je najavio don Božo Barišić ninski župnik i dekan, proslaviti petsto godina od Gospina ukazanja pastirci Jeleni Grubišić kod otočića Zečevo u ninskoj uvali, mons. Lenkić je govorio o vrijednosti i značenju pohoda, susreta i susretanja u životu.

„Pohodi i susreti unose radost, oslobađaju od osamljenosti, stvaraju zajedništvo, otvaraju nova obzorja, potiču, ohrabruju, nadahnjuju. Jednostavno, susreti nam život znače“ poručio je mons. Lenkić, dodavši kako je i Elizabeta, osjetivši snagu Marijina pozdrava, klicala od radosti, a dionik te njene radosti bilo je i dijete koje je nosila pod srcem.

„Ni Marija u pohod ne dolazi sama. U svom krilu nosi utjelovljenog Boga koji budi radost kod Elizabete i njenog djeteta. Elizabetina radost nalazi odjek i u Marijinoj radosti. Istinska radost rađa se zbog radosti drugoga. Samo u radosti preobraženog srca dodiruje se nebo i zemlja, susreću se Bog i čovjek, čovjek i njegov bližnji. Radost iskrenog susreta tako je duboka da nam često nedostaju prave riječi. Umjesto riječi, teku suze radosnice. Stoga Mariju s pravom zazivamo ‘Uzročice naše radosti’“ poručio je mons. Lenkić.

Istaknuo je kako nam Marija, naša majka i odgojiteljica, svojim pohodom i danas želi reći: ‘Ne zaboravite susrete! Oni su izvor života, radosti i nade. Radost susreta preobražava nas i našu zemaljsku stvarnost. Ne zaboravite ih u obitelji i društvu. Ne zaboravite susrete, jer susreti život znače’.

„Majčinska je to važna poruka u dane kad nemamo vremena jedni za druge, nervozni smo, opterećeni brigama i poteškoćama, sa sve manje potreba za razgovorima. Ako smo postali neosjetljivi na uvrede i potrebe drugih, ako smo bezdušni i hladna srca... Sjetimo se naših rodbinskih i susjedskih odnosa. Često zbog svađa i sukoba ne prelazimo prag njihova doma niti se pozdravljamo“ upozorio je mons. Lenkić.

Marija danas i nama dolazi ususret. „Pozdravlja i sve nas osobno pita: ‘Kako si?’ Nije to formalno i površno pitanje – već majčinsko, blisko i toplo. Pita okom i srcem, želi vidjeti i čuti glasove radosti i nade, tjeskobe i žalosti svoje

djece. Pita nas ona koja nas je pod križem primila i rodila, i sada svoje nebesko majčinstvo još dublje veže uz nas, svoje sinove i kćeri. ‘Kako si?’, pita nas ona, učenica i učiteljica vjere, u čijem je srcu i domu boravila Riječ Božja – Isus Krist, začetnik i dovršitelj naše vjere, po kome smo kršćani.

Pita nas majka koja zna da je ljudski život poput putovanja na uzburkanom moru, nije uvijek lako izdržati. Puno je oluja, tama, noći, izazova, pitanja, ponuda, patnji, nepravdi, rana na duši i tijelu. U moru poteškoća voda zna doći do grla. U životnim ugroženostima svi tražimo svjetlo i usmjerenje“ rekao je mons. Lenkić, upitavši, gdje ćemo naći Krista, ako ne pred Majkom. Ona je svjedokinja prošlosti i znak budućnosti.

„Majčino pitanje ‘Kako si?’ nije uobičajeno pitanje trenutka, već zahvaća dublje i šire. Odnosi se na zdravlje, zaposlenje, primanja, ali i zdravlje duše, odnose u braku, obitelji i na radnom mjestu. Majčinskom brigom i toplinom to se pitanje pretvara u svijest dostojanstva sinovstva, rađanja i ohrabrenja novog čovjeka u nama. Svojim milosrdnim pogledom Gospa od Zečeva želi nas potaknuti da molitva bude prisutnija u našem životu“ rekao je mons. Lenkić. To znači nedjeljom sudjelovati na euharistiji, pristupati sakramentu pomirenja i pružati ruku pomirenja drugima, biti otvoren životu, odgovoran u životnim poslanjima, solidaran s potrebnima.

Propovijednik je potaknuo vjernike da zahvale Bogu na daru vjere u kojoj se prepoznaje da je u našem životu prisutan živi Bog. „Došli smo noseći sa sobom drage ljude, bolesne članove obitelji, poznanike, zavjete i prošnje. Gledajući nju kako sluša i prihvaća, i sami smo upućeni na slušanje, da ne zaboravimo svoje bližnje, njihov glas i potrebe. Došli smo moliti mir i dar Božjeg milosrđa. Svatko od nas, zagledan u nju, pita se i gleda onkraj njezina lika. Jer njezin pogled kao da se osvrće baš na nas; znamo da nas njene oči vide“ rekao je mons. Lenkić, istaknuvši da je vjera životni hod s Bogom i bližnjima.

„U daru vremena kršćani su pozvani otkriti bogatstvo i ljepotu zajedništva u vjeri. Svakome je potrebno iskustvo sv. Augustina, koji je otkrivši ljubav Božju i blago vjere priznao: ‘Kasno sam te uzljubio, ljepotu tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom.’ Blagdan Gospe od Zečeva, učenice i učiteljice vjere, pruža nam upravo tu mogućnost spoznaje“ poručio je mons. Lenkić. Marija, koja ulazi u Elizabetinu kuću, pohađa i naš dom i domovinu.

„Nismo od svijeta, ali smo za svijet. Kao vjervjesnici Radosne vijesti, koliko smo prisutni u društvenoj stvarnosti? Krist nas posla biti sol zemlje i svjetlo svijeta. Nema nas i odsutni smo kada samo kritiziramo stanje i druge optužujemo stojeći sa strane. Nema nas ako smo razočarani, površni i ravnodušni. Od svih znanstveno-tehničkih otkrića, važnih za život čovjeka i svijeta, najpotrebnije je otkriće i bogatstvo Božje ljubavi u Isusu – posvjedočiti ga u stvarnosti osobnog života, društva i domovine“ istaknuo je mons. Lenkić. Podsjetio je i na velebnu proslavu Branimirove godine u Ninu, usmjerenu na obnovu obitelji.

„Po molitvi i misi Bog nam daje svoju pomoć. Takvi susreti nas preobražavaju i usmjeravaju jedne prema drugima. Iz susreta s Bogom idimo ususret čovjeku“ potaknuo je mons. Lenkić. Zahvalio je Gospi za to hodočasničko zajedništvo i zamolio je da pomogne da domovi budu kolijevke života, „da bi hrvatskom tijelu, osobito kršćani, odgovornošću i solidarnošću, dali i dušu“. „Gospe od Zečeva, usmjeri naše ponekad umorne korake i nesigurne poglede

slavi Krista uskrsloga. Daj da život na tlu Lijepe naše bude obogaćen srdačnim susretima života. Neka nam otvaraju nove horizonte i nadahnjuju humanije odnose“ zaključio je mons. Lenkić.

Nakon mise, generalni vikar je sa subraćom svećenicima predvodio procesiju središtem Nina s kipom Gospe od Zečeva, za vrijeme koje je brojni puk pjevao marijanske pjesme.

Večernje misno slavlje i procesiju kroz grad predvodio je mons. Joso Kokić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar, kao izaslanik zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića koji nije predvodio slavlje u Ninu, kako to tradicionalno čine zadarski nadbiskupi, zbog sudjelovanja na zasjedanju Vijeća Europskih biskupskih konferencija (CCEE) u Bratislavi kao predsjednik HBK.

„Mi kršćani, baštinici Evandjelja, koje je Radosna vijest, znamo li se radovati? Kažu podaci da nas je 88 posto kršćana u Hrvatskoj. Gdje nam je ta radost? Zašto smo pretvorili hrvatsku zemlju u zemlju bez smijeha, u meridijan pesimizma i domovinu svakidašnjih jadikovki? Molimo našu zagovornicu Gospu od Zečeva da nam pomogne da se opet vratimo na pravi put radosti, jer bez takvog puta nema bolje budućnosti“ rekao je mons. Kokić.

Cijelog dana svetište u Ninu pohodilo je tisuće vjernika iz cijele nadbiskupije, a navečer i KUD-ovi iz Zadarske županije koji su u narodnim nošnjama nakon večernje mise predstavili svoju folklornu baštinu. Mnogi su od ranog jutra hodočastili i pješice iz Zadra, utječući se za govoru Gospe od Zečeva, „majke nježne i jake, naše suputnice na stazama života koja uvodi u ljepotu i bogatstvo života u vjeri“, kako glasio dio posvetne molitve Gospi od Zečeva.

BLAGDAN SV. LEOPOLDA BOGDANA MANDIĆA U ZADRU

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića, drugog proglašenog hrvatskog sveca, svečano je proslavljen u utorak 12. svibnja u crkvi Gospe od Zdravlja u Zadru gdje je tri godine djelovao i čiji je rektor bio sv. Leopold (1897.-1900.). Uz tu crkvu nekad se nalazio kapucinski samostan čiji je Mandić bio poglavar, a srušen je u Drugom svjetskom ratu. Zbog svečeva djelovanja u crkvi Gospe od Zdravlja kojoj se za života osobito utjecao, zadarski nadbiskup Marijan Oblak tu je crkvu 1978. g. proglasio svetištem sv. Leopolda koje ima i svečev relikvijar, a ispred velike oltarne slike Mandića, počastili su ga vjernici na kraju tri slavljene blagdanske mise.

„Hvala svecu Leopoldu na vjeri i ljubavi, na njegovom bogoljublju i domoljublju. Hvala mu što nas je divno predstavio u ovome svijetu. Mnogi prepoznaje u njemu Isusa Krista, dobrog pastira“ rekao je u propovijedi večernjeg misnog slavlja koje je predvodio u crkvi Gospe od Zdravlja don Josip Radojica Pinčić, župnik katedrale sv. Stošije koja brine o toj crkvi u središtu grada na zadarskom poluotoku.

Od pedeset i dvije godine svoje ispovjedničke službe, Leopold je četrdeset godina služio Bogu i ljudima ispovijedajući u Padovi, na velikom glasu svetosti stajući uz bok sv. Anti Padovanskom u obilasku hodočasnika svijeta ta dva svetišta u Padovi, rekao je don Josip.

„Neki su ga optuživali da je previše popustljiv i blag pri slavljenju sakramenta pomirenja. ‘Nisam ja blag i dobar, Bog je blag i milosrdan. Bog je jedini dobar, a mi smo svi pozvani, živeti tu ljubav, biti jedni drugima dobri i da znamo jedni drugima opraštati grijeh’, govorio je Leopold. To je odlika dobrog pastira koji i u tom pogledu polaže svoj život za ovce svoje“ rekao je don Josip, istaknuvši da je Leopold bio jednostavan, skroman, ponizan i strpljiv.

Poželio je da sv. Leopold potakne vjernike da se rado i često ispovijedaju. „Da kroz sakrament

ispovijedi pokušamo razumjeti kako je ispovjed srce duhovnosti svakog vjernika. Kao što srce u sredini našeg organizma nečujno kuca i radi za sve, za cijelo naše tijelo, tako i taj sakrament, koji se nečujno odvija u skrovitom mjestu ispovijedaonice, po kojem nam Bog ponovno vraća krsnu milost, čini da uvijek iznova postajemo Božji sinovi i kćeri“ istaknuo je don Josip. Taj svetac tješi i ohrabruje, ne samo dok je živio i ispovijedao, nego i sad na njegovom grobu mnogi pronalaze milosne odgovore za svoj život.

„U vrtlogu izgubljenosti i otuđenosti današnjice, mnogi kod sv. Leopolda traže moćni zagovor i prepoznaju da put koji on nudi, usmjeruje čovjeka Isusu Kristu koji je pozvao umorne i opterećene da dođu njemu, on će ih odmoriti“ rekao je don Josip. Istaknuo je kako je to veliki svetac duhom, iako malen tjelesnim rastom. „Bio je prepoznatljiv i po svom niskom rastu. Obično takvi ljudi trpe zbog kompleksa manje vrijednosti, ako se ne pomire s tim i ne prihvate svoje stanje. Mnogi to teško prihvaćaju. No, Leopold je to prihvatio i Bog ga je učinio svecem i visokim uzorom svima. Čovjek nije u stasu. Čovjek je u duhu. One koji su болоvali od takvog kompleksa, Leopold je znao utješiti, pomoći im, pokazati da je svatko pred Bogom velik i da je svaki čovjek pozvan biti svetištem Božje. To je on na poseban način činio kroz evangelizaciju u ispovijedaonici“ rekao je don Josip.

Predstavio je životpis sv. Leopolda, najmlađeg od dvanaestero djece Petra Antuna i Dragice rođ. Carević, kojeg je svako jutro otac pratio

na misu i svetu pričest. Don Josip je istaknuo kako je sv. Leopold 1917. g. odbio uzeti talijansko državljanstvo; često je govorio da krv nije voda, zbog čega je bio potjeran i u zatvor na jug Italije. „Svoje rodoljublje nije zatajio, a radio je na zbližavanju kršćana Istoka i Zapada. Rekao je i da će svaka duša koja bude tražila njegovu službu biti njegov Istok” rekao je don Josip.

Podsjetio je i na Leopoldovo proroštvo da će kapucinski samostan u Padovi u Drugom svjetskom ratu biti razoren bombama, što se i dogodilo. Jedino je ostala netaknutom ćelija gdje je sv. Leopold ispovijedao do dvanaest sati dnevno i gdje su nebrojene duše primale Božje milosti po susretu s Leopoldom koji je govorio da su Božja obećanja vezana uz naše molitve.

NIN: SVETKOVINA UZAŠAŠĆA GOSPODINOVA

„U našem životu, radu i odgoju riječi molim, hvala i oprost previše su zanemarene. Kao da smo zaboravili njihovu upotrebu. Ne znamo ih izgovoriti ili nemamo hrabrosti njima se služiti“ poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi svečanog misnog slavlja koje je na svetkovinu Uzašašća Gospodinova u četvrtak 14. svibnja predvodio u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu. Tim je slavljem ujedno završena proslava ninske zavjetne svetkovine Gospe od Zečeva, te je nadbiskup nakon mise predvodio i procesiju s čudotvornim Gospinim kipom.

Tragom zaziva u Gospinim litanijama ‘Kraljice obitelji, moli za nas’, a ususret redovitoj sinodi biskupa o ulozi obitelji u Crkvi i svijetu, mons. Puljić je u propovijedi govorio o obitelji u vidu izgradnje njenih nutarnjih veza. Podsjetio je kako je papa Franjo rekao da ulazna vrata za dobar život i mir u obitelji čine riječi molim, hvala i oprost.

„Te riječi sadrže veliku snagu čuvanja kuće usred nevolja i kušnji. Njihov izostanak pomalo otvara pukotine koje mogu dovesti do urušavanja zgrade obitelji. Te riječi promatramo

kao znakove dobrog odgoja. One to i jesu, ali odgoja koji pomaže da rastemo, napredujemo u svetosti“ rekao je mons. Puljić, dodavši da važnost dobrog odgoja potvrđuje i misao velikog biskupa Franje Saleškog – dobar odgoj je pola svetosti.

„On je utemeljen na ljubavi prema dobru i poštivanju drugoga. Obitelj živi od takve osjetljive i tankočutne ljubavi. Što su naši odnosi prisniji i dublji, to se više zahtijeva poštivanje slobode i čekanja da drugi otvori vrata svoga srca“ rekao je mons. Puljić, podsjetivši na Isusove riječi iz Knjige Otkrivenja: ‘Evo, na vratima stojim i kucam; poslušaj li tko glas moj i otvori mi vrata, unići ću k njemu i večerati s njim i on sa mnom’.

„Ako je Bog tako strpljiv s nama, koliko mi trebamo biti strpljivi jedni s drugima, da otvorimo vrata pažnje onima s kojima živimo. Ako Gospodin traži dopuštenje da uđe, kako nećemo mi, prije nego nešto učinimo u obitelji, tražiti isto. ‘Mogu li, mama, to uraditi, hoćeš li se, tata, naljutiti, ako... Kako su to lijepe riječi, koje roditeljima daju do znanja da su važni, a djeci ulijevaju povjerenje koje otvara vrata razumijevanja. To je jezik učtivosti i dobrog odgoja pun ljubavi, poštovanja i toliko je potreban i koristan za zdravo funkcioniranje obitelji“ poručio je mons. Puljić. Istaknuvši da odgojena osoba traži dopuštenje, kaže ‘hvala’ i ispriča se ako pogriješi, nadbiskup je protumačio te stvarnosti.

Riječ ‘hvala’ je važna za život zajednice, društva i obitelji. „Nažalost, ponekad se uljudnost i sposobnost zahvaljivanja promatraju kao znak slabosti ili pobuđuju nepovjerenje, pa se stječe dojam da bi takve manire nezahvalnosti bile znak emancipacije. Treba se boriti protiv te tendencije. Roditelji i odgojitelji moraju biti nepopustljivi kad je riječ o odgoju za zahvaljivanje. Kad se u obiteljskom životu zanemari ta vrlina, izgubit će se i u životu društva. Zahvalnost je za vjernike u srcu vjere. I euharistija, na grčkom, znači zahvaliti. Kršćanin koji ne zna zahvaliti pokazuje kako zaboravlja Božji jezik. To je loše“ upozorio je mons. Puljić, podsjetivši

kako je Isus upitao, kad je ozdravio desetoricu gubavaca, a samo jedan se vratio zahvaliti, gdje su ostali; nije mu bilo svejedno zbog devetorice. „Zahvalnost je biljka koja raste u plemenitom srcu i osjeća osobitu Božju milost, kad može na zahvalnost uzvratiti zahvalom. To je svijet plemenite duše“ rekao je nadbiskup.

U tropletu obiteljskih odnosa, istaknuo je i značaj riječi ‘oprosti’. Kad nje nema, nastaju pukotine koje s vremenom prerastu u duboke procjepe. „Nije bez temelja što u molitvi Očenaša, u kojem je sažeto bitno za život, nalazimo izraz: ‘Otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim!’ Kad priznamo da smo pogriješili i da smo spremni vratiti ono što smo drugome uskratili, a često uskratimo poštivanje, iskrenost, ljubav, tada postajemo vrijedni oprostjenja, pažnje. U kući u kojoj se ne traži oprostjenje, zrak počinje biti zagušljiv a vode ustajale. Tolike povrede i razdori u obitelji počinju kad se izgubi dragocjena riječ ‘Oprosti mi’. Jasno je da život donosi napetosti, probleme, povišene riječi i svađe. Usprkos tome, pravi kršćanin neće dopustiti da mu prođe dan, a da se ne pomiri, da neki znak, pruži ruku. Problemi nastaju kad se to protegne i na sljedeći dan, tjedan. Onda se zašuti, živi se u mrtvilu

nekomuniciranja“ upozorio je mons. Puljić. U nastojanju za pomirenjem, papa Franjo kaže da nije nužno pasti na koljena i moliti oprostjenje. „Dovoljne su male geste koje vraćaju povjerenje i sklad u obitelji. Dovoljno je ljubazno pogledati onoga koga smo uvrijedili, pomilovati ga, pružiti znak kojim će osjetiti da nije svejedno što se nešto urušilo u odnosu. Osobito treba smoći snage, hrabrosti i odvažnosti pa reći ‘Oprosti, molim te’“ rekao je nadbiskup Puljić, poželjevši da Gospa od Zečeva pomogne vratiti to trojstvo obiteljskog odgoja i sreće u naša srca i domove.

Svetkovina Uzašašća osobito svečano slavi se u Ninu, i u spomen na svetkovinu Uzašašća Gospodnjeg 879. g., kada je papa Ivan VIII. služio misu u Rimu i poslao pismo hrvatskom knezu Branimiru, blagoslovivši Branimira koji je stolovao u Ninu, sav hrvatski narod i hrvatsku zemlju. U Ninu su u dvorskoj kancelariji 879. g. uz tu svetkovinu zaprimljena tri pisma koja je papa Ivan VIII. uputio Hrvatima i među najvažnijim su dokumentima državotvorne povijesti Hrvata.

Tri pisma su bila upućena: hrvatskom vladaru Branimiru, ninskom biskupu Teodoziju te svim svećenicima i hrvatskom narodu. U njima papa ističe vjernost Hrvata Bogu i Petrovom nasljedniku na Svetoj Stolici te sve blagoslivlja. Taj čin se smatra i prvim međunarodnim priznanjem suverenosti hrvatske države.

„Prije Uzašašća Isus je apostolima dao zadatke i poslanje. Isus moli da ostanemo u njegovoj ljubavi, povezani s njim i sve ćemo tada moći učiniti. Euharistija je znak naše povezanosti i želje da ostanemo u Kristu i s njime trajno povezani, i naša zahvala Kristu koji je rekao da će poslati Duha da nas prati i bude s nama u sve dane do svršetka svijeta“ poručio je nadbiskup Puljić.

SVETKOVINA DUHOVA U KATEDRALI SV. STOŠIJE U ZADRU

Svetkovina Duhova proslavljena je u katedrali sv. Stošije u Zadru svečanim misnim slavljem koje je u nedjelju 24. svibnja predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Podsjetivši na riječi sv. Augustina da je Duh Sveti u Crkvi isto što i duša u tijelu, nadbiskup je rekao da se djelovanje Duha Svetog u Crkvi očituje tako što naučava, posvećuje i upravlja Crkvom, kako je Isus i najavio: „Kad dođe on, Duh istine, uputit će vas u svu istinu. Tješitelj, Duh Sveti koga će Otac poslati u moje ime, poučit će vas svemu i napomenut će vam sve što sam vam ja rekao“.

„Duh Sveti ne priopćava neku novu nauku ili objavu. On upućuje Crkvu u pravo razumijevanje istina koje je primila od Gospodina. S tim uvjerenjem apostoli su na jeruzalemskom saboru govorili: ‘Svidjelo se Duhu Svetom i nama’. Istu misao ponavljali su biskupi na saborima kroz stoljeća: ‘Duh Sveti i mi odlučismo’“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da Duh Sveti djeluje i kao posvetitelj. „On je počelo u

Crkvi iz kojeg proizlazi život milosti i svetosti. Bez njegovog daha toliki blagoslovi, sakramentali i sakramenti bili bi mrtve forme i puste ceremonije. Nemoguće je shvatiti tolika djela svetosti i kreposti u Crkvi bez Duha Svetoga: silno mnoštvo djevica, mučenika, pokornika, svjedoka i naučitelja“ rekao je mons. Puljić.

Dok je bio na zemlji, Isus je bio vidljivi poglavar Crkve koji je njom upravljao. Nakon odlaska s ovog svijeta, on njom nevidljivo upravlja po svojim vidljivim namjesnicima, papi i biskupima, s papom u zajedništvu. „To je nevidljiva snaga koja Crkvu vodi iznutra. Duh Sveti je duša upravljanja koji podjeljuje svoju vlast i milost apostolskim nasljednicima u sakramentu ređenja. Isusovi namjesnici na ovoj zemlji nemaju vojske ni policije. Ne plaše ljude zatvorima ni represivnim mjerama. Sredstva upravljanja su sasvim duhovna: pouka, savjet, opomena. Koja bi to zemaljska država mogla funkcionirati, kad bi ovisila samo o savjesti i dobroj volji svojih podložnika?! A u Crkvi već dvije tisuće godina vlada kakav takav red, usprkos pokušaja udara izvana ili pobuna iznutra. Zar se tu ne osjeća prst Božji i djelovanje Duha Svetoga“ istaknuo je mons. Puljić.

Također, djelovanje Duha Svetoga u čovjeku najbolje se može opipljivo osjetiti kod apostola koji su u Isusovo društvo došli s vlastitim nakanama i predrasudama, rekao je nadbiskup. „Tri godine su slušali njegove pouke, ali su uvijek na svoju mislili. On im propovijeda o poniznosti i sam daje primjer, a oni se svađaju tko će biti prvi i ugledniji u kraljevstvu nebeskom. On im najavljuje kako će poći u Jeruzalem i da mu valja puno trpjeti, a Petar ga odvraća: ‘Daleko to od tebe, Gospodine’. On im govori da treba opraštati uvrede, ne vraćati zlo za zlo nego ljubiti i neprijatelje, a oni ‘nisu razumjeli što im je govorio’. No, ti su se ljudi promijenili nakon silaska Duha Svetoga. Ne prepiru se tko će biti prvi. Samozataja i križ nisu više ludost, već životna mudrost. Opraštati uvrede i ljubiti neprijatelje ne smatraju više kukavičlukom, nego kršćanskom krepošću i junaštvom, a progone zbog Isusa smatraju velikim darom i posebnom milošću“ naglasio je mons. Puljić.

Pouskrсни događaji pokazuju da su apostoli bili toliko zahvaćeni otajstvom Uskrsa da su pred Židovima koji su im prijetili i progonili, izjavili: 'Mi doista ne možemo ne govoriti ono što smo vidjeli i čuli!' „Rasvijetljeni snagom odozgor i svjetlom Duha Svetoga, oni su shvatili što im je činiti. Dušom i srcem su prihvatili Kristov nalog: 'Pođite po svem svijetu, navještajte Evanđelje svakom stvoru i krstite sve u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!' Tako radikalnu promjenu u njima izveo je Duh Sveti svojim prosvjetljenjem. To isto je učinio i poslije apostola kad je tolikim tisućama svjedoka, mučenika, djevica i priznavalaca ulio milost i hrabrost, svjetlo i snagu da svjedoče za Krista tijekom povijesti“ rekao je mons. Puljić. Dolazak i objava Duha Svetoga bila je pridržana za mesijansko doba iz kojeg su opisana očitovanja Duha za vrijeme Isusovog zemaljskog života i u pouskrsnom razdoblju prije Uzašašća.

Nadbiskup je podsjetio da se prvi put Duh Sveti pokazao u obliku goluba kod Isusovog krštenja na Jordanu. Tada se otvorilo nebo, nad Isusa je sišao Duh Sveti u obliku goluba, a Otac je rekao: "Ovo je Sin moj ljubljani; u njemu mi je sva milina!" Drugi put Duh Sveti se objavio na Gori preobraženja u sjajnom oblaku kada je Isus trojici apostola otkrio dio svoje slave. Taj je oblak naznačio da će Duh Sveti rasvijetljivati naše pameti i nadahnjivati duše. Treći i najsvečaniji čin očitovanja Duha Svetoga zbilo se deset dana nakon uzašašća, na dan Pedesetnice. Na taj događaj Isus je već pripremio apostole, što je evanđelist Luka opisao u Djelima apostolskim: 'Kad je napokon došao Dan Pedesetnice.. eto, iznenada šuma s neba kao kad se digne silan vjetar'.

Za vrijeme mise, zadarski nadbiskup je podijelio sakrament svete potvrde krizmanicima katedralne župe sv. Stošije, župe sv. Šime i Sv. Šimuna i Jude Tadeja s Bokanjca. Istaknuvši da nas je Otac stvorio, njegov Sin otkupio, a Duh Sveti posvetio, nadbiskup je potaknuo prisutne da zahvale Bogu Ocu što je poslao svoga Sina, Riječ Istine i Duha posvetitelja da ljudima objavi tajnu života. Poželio je da Presveti Duh obdari krizmanike milostima, jer narod i Crkva trebaju mladiće i djevojke obogaćene njegovim darovima.

ZLATNA HARFA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Zlatna harfa, smotra dječjih župnih zborova Zadarske nadbiskupije, održana je u subotu 23. svibnja u crkvi sv. Marije u Zadru kod benediktinki. Nastupili su dječji župni zborovi iz Benkovca, pod vodstvom s. Leopoldine Đurić, Nina (s. Krešimira Zanki), Paga (Antony Buljanović), Zemunika (s. Vladislava Terzić) te zadarskih gradskih župa Ploče (Lucija Stipčević), Plovanija (Nataša Pirc) i Puntamika (s. Marija Beroš). Susret je počeo svečanim misnim slavljem koje je predvodio mr. don Gašpar Dodić, predstojnik nadbiskupijskog Katehetskog ureda koji je i animirao sudionike za vrijeme nastupa. Raspjevanu djecu pohodio je i zadarski nadbiskup Želimir Puljić koji je uoči svetkovine Duhova poželio da ih Duh Sveti ispuni svojim darovima i radošću te da i dalje anđeoskim glasovima proslavljaju Gospodina pjesmom. Tema ovogodišnje Harfe je 'Posvećeni život – Radujte se', te je don Gašpar u homiliji predstavio ciljeve Godine posvećenog života, govoreći o poruci ljudi posvećenog života koju šalju u sadašnjem vremenu. Prema odluci pape Franje, Godina Posvećenog života (30. studenoga 2014. – 2. veljače 2016.) započinje o obljetnici objavljivanja Konstitucije 'Lumen gentium', a završava o pedesetoj obljetnici objavljivanja koncilskog dekreta 'Perfectae caritatis' o obnovi posvećenog života, u nastojanju za evanđeoskim savjetima kao znakom nebeskog kraljevstva. „Među ljudima je nestalo radosti, podijeljeni su i otuđeni, postali su individualisti. Stoga su vrijedne kvalitete koje su temelj

ljudima posvećenog života: radost i zajedništvo. Pozvani smo pokazati da je Bog moćan, može ispuniti naše srce i učiniti nas sretnim. Zajedništvo hrani našu radost u služenju Crkvi, obiteljima i mladima, starima i bolesnicima“ rekao je don Gašpar. Kriza kroz koju prolazi društvo dotiče i posvećeni život, no ona se ne smije shvatiti ‘kao predooblje smrti’, nego kao prigoda za duboki rast, u sigurnosti da posvećeni život nikada neće nestati iz Crkve, istaknuo je don Gašpar, dodavši da je poziv milost, a posvećeni život Božji dar koji se treba izmoliti i otvorenim srcem prihvatiti.

Tragom poticaja pape Franje da se vjernici okupljaju oko osoba posvećenog života, da se s njima raduju i dijele njihove poteškoće, i Zlatna harfa je održana u prostoru redovničkih zajednica u Zadarskoj nadbiskupiji. „Zlatna harfa je način za susret s Bogom i prati sadašnji trenutak života Crkve. Harfa je glazbeni časoslov Crkve, lijepi pjevni doprinos Godini posvećenog života, kad djeca radosnim i raspjevanim srcem uzvraćaju radost svojim voditeljicama i njihovim suradnicima“ istaknuo je don Gašpar, potaknuvši djecu da osluškuju što im Duh Sveti govori. Predstojnik Dodić zahvalio je koludricama s opaticom Anastazijom Čizmin na domaćinstvu. Benediktinke sv. Marije su najstarija samostanska redovnička zajednica u Hrvatskoj i druga najstarija ženska benediktinska zajednica u svijetu. Zahvalio je i roditeljima koji podržavaju djecu i šalju ih na probe. Time se djeca odgajaju za lijepo ponašanje i druženje u radosti, uljepšavajući liturgijska slavlja pjevanjem u župama. Čestitao je redovnicama Godinu posvećenog života, izrazivši im priznanje, kao i voditeljima laičma zborova koji aktivno sudjeluju u župama,

za trud kojeg ulažu u radu s djecom. Prvi dio Zlatne harfe Zadarske nadbiskupije održan je u subotu 16. svibnja u crkvi sv. Duje franjevačkog samostana u Kraju na otoku Pašmanu. Tada su nastupili dječji zborovi iz Bibinja, s voditeljicom s. Svjetlanom Parađ, Biograda (s. Anka Špralja) te zadarskih gradskih župa Arbanaša (s. Ivka Piplović), Relje (s. Agneta Đerek), Smiljevca (s. Antonela Malenica) i Voštarnice (s. Kristijana Ajduković).

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA, ‘I rod vaš da ostane’ – Mons. dr. RATKO PERIĆ

Svećenička rekolekcija zadarskog prezbitarija održana je u srijedu 13. svibnja u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa ‘Zmajević’ u Zadru. U Godini euharistije, o temi ‘I rod vaš da ostane’ govorio je mons. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup, koji je svoje izlaganje naslovio ‘Rodni ili nerodni (Iv 15, 1-17) – U službi Krista euharistijskoga’. „Euharistija je identitet. Otac nebeski svoju ljubv prenosi na čovječanstvo u svome Sinu. Taj Sin je prasakrament Očeve ljubavi nama. Ostavio je Crkvu da Crkva bude sakrament Krista, kao što je Krist sakrament Oca“ rekao je mons. Perić, dodavši da u Crkvi, koja čovjeka stalno prati od povića do pokoja, ima sedam velikih rijeka milosti: krštenje, ispovijed, pričest, krizma, sveti red i ženidba.

Tumačeći prisporobu o trsu i lozi, biskup je rekao da loza raste i rađa samo ako je trs ili panj dobar i zreo, snažan i soćan. Isus je trs, a mi smo trske. Otac je vinogradar, a vinograd je Kristovo Tijelo, Crkva. Čovjek je mladica koju treba obrađivati. „Čišćenje radi više roda. Trs na sebi ima brojne mladice ili loze. Narav je tih mladica da rastu i donose rod. Ali, ako se na vrijeme ne obrežu, brzo će se razrasti i roda neće donijeti. Zato mudri vinogadar svaku obrezuje u pravo vrijeme, da više roda doneše“ rekao je mons. Perić, upozorivši da se često osjetimo lozama koje bi željele uzrasti u naravi, ali bez milosna roda. „Otac zahvaća u našu narav različitim križevima, čisti, mi plaćemo – jer boli, ali samo ćemo tako donijeti rod. Zna Otac što radi. Tko ne rodi, taj se izrodi. Oni koji su pozvani u savršeni stalez, tjelesno ne

rađaju samo stoga što su određeni da donesu više roda. Otac nas želi u punini milosti, a ne u naravnom rodu naravna lišća, a bez plemenita roda“ rekao je biskup.

U procesu čišćenja, riječ je lijek, rekao je mons. Perić. Riječi čiste, njima se opraštaju grijesi, po njima nastaje novi svijet. „Riječ je snaga i moć. Zar to toliko puta ne osjetimo u duhovnim vježbama, osobito kad nas drugi izravno upozori, ‘sasiječē’, kada nam oprosti. Najbolji način čišćenja jest: prava riječ u pravi čas, na pravom mjestu, pravoj osobi: prijekor, pohvala“ rekao je mons. Perić. Istaknuvši da onaj tko crpi snagu i sok iz Trsa, mora donijeti roda, biskup je rekao: „Ali, ništa ne može ni Trs bez mladice, jer Trs ne rađa roda. Zato nas Isus poziva da ostanemo s njime, i da on ostane s nama. Jedni drugima smo potrebni. Isus nas podsjeća da smo mi loze s dvostrukim rezultatom: bilo da rađamo ako smo u njemu, ili da ne rađamo ako smo od njega otkinuti“. Upozorio je kako postoje i oni koji su se osušili, jer nisu ostali u Kristu. Netko je proigrao i milost zvanja, nije lako biti kršćanin. Nekad nam se učini da ne možemo nikakav rod donijeti, no po molitvi kroz nas prostruji sok i eto roda. Kristov plod i rod se očituje u propovijedanju, ispovijedanju, odgovornosti za druge, skrbi, rješavanju svakodnevnih problema, služenju drugima. „Bog od nas želi da budemo pravi vinograd s obilnim rodом. A mi smo kadri ostati vinjaga, bez roda. Loza nije samo slika, nego stvarnost. Nije alegorija, nego teologija. Kao što se Krist poslužio čudom u Kafarnaumu kad je nahranio tisuće običnim kruhom, da time predznači vječni Kruh koji će on dati ljudima, tako je i slika o Trsu i lozi poslužila da naznači vino koje će se pretvoriti u Krv Kristovu. Ako pijemo te krvi, imat ćemo života u sebi“ rekao je mons. Perić.

Također je istaknuo da Krist svoju ljubav stavlja pod zapovijed. “Zato što je ljubav teška, nimalo laka. Glavni dokaz ljubavi je žrtva, poslušnost. Nije riječ o simpatiji, ta ljubav ne ide iz strasti, nego iz svijesti, savjesti, potrebe da trebam biti svakome na usluzi, pomoći, raspolaganju“ rekao je mons. Perić. Istaknuo je kako

je ljubav uzvratna, a milosrđe nije. Milosrđe je besplatno, jer Krist nas hoće osloboditi od grijeha, sprijateljiti se s čovjekom, da spasi cjelinu osobe u duši i tijelu. ‘Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas’ – Bog izabire, ne ja. Njegova je inicijativa. Otac daje, on je izvor, to se ne smije zaboraviti“ rekao je mons. Perić i naglasio kako Isusovu radost više puta ne osjećamo, jer tražimo svjetovne radosti, trenutačna rješenja.

Mons. Perić je spomenuo i uputu ‘Sakrament Otkupljenja’ iz 2004. g. Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, o tome čega se treba pridržavati i što izbjegavati u euharistiji. To je šesta uputa u četrdeset godina koje je izdala Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata. U Rimu je 2005. g. održana XI. generalna Biskupska sinoda o temi ‘Euharistija – izvor i vrhunac života i poslanja Crkve’. Sinodu je kao završetak Godine euharistije sazvao sv. Ivan Pavao II., a pratio je umirovljeni papa Benedikt XVI., koji je 2007. g. objavio postsinodalnu pobudnicu ‘Sacramentum caritatis’. Papa u njoj sabire zaključke sinodalnih otaca koji su u listopadu 2005. g. razmatrali temu euharistije. Prvi dio pobudnice govori o euharistiji kao otajstvu koje valja vjerovati, drugi o euharistiji koju valja slaviti, a treći o euharistiji koju valja živjeti. „Svećenik bi se trebao karakterizirati po tome koliko ima poštovanja prema euharistijskom Isusu. Imamo onoliko poštovanja prema Isusu, koliko imamo vremena za Isusa, u klanjanju, molitvi, pohodu, misi, časoslovu. Koliko se zaustavi za oltarom, u ispovjedaonici. Ne mistično u tabernakulu, nego stvarno da ga se vidi, kako bismo se drugačije i ponašali“ rekao je mons. Perić.

Biskup je govorio i o pravilima za svetu liturgiju. „Vjernici imaju pravo od crkvenog autoriteta očekivati jasne liturgijske propise i upute, jer sveta misa nikad se ne smije tretirati kao da je privatno vlasništvo svećenika ili zajednice u kojoj se to otajstvo slavi. Biskup je u biskupiji ravatelj, promicatelj i čuvar svetih otajstava. Njegova je zadaća uredovati, poticati, upravljati, ako treba i prekoravati, da se održi liturgijsko, sakramentalno vidljivo crkveno jedinstvo među članovima biskupije i s cijelom Crkvom“ rekao je mons. Perić. Biskup ne treba dozvoliti zlouporabu liturgijskih propisa glede naučavanja i slavlja sakramenata. „Svećenik ima veliku odgovornost u euharistijskom slavlju, jer im ređenjem pripada pravo in persona Christi – u osobi Kristovoj – predvoditi, predsjedati. Svećenik treba slaviti sa strahopoštovanjem i doličnom pobožnošću“ rekao je mons. Perić. Govorio je i o svetoj pričesti, liturgijskom posuđu, čuvanju presvete euharistije i njenom štovanju izvan mise te raznim okolnostima i normama s obzirom na misu i presvetu euharistiju.

Izlaganju biskupa Perića prethodila je meditativna molitva krunice u sjemenišnoj kapeli koju je predvodio don Dario Matak, župnik Privlake.

MISNO SLAVLJE NA 730. GODIŠNJICU POSVETE ZADARSKE KATEDRALE SV. STOŠIJE

Na 730. godišnjicu posvete katedrale sv. Stošije u Zadru (27. svibnja 1285. – 27. svibnja 2015.), u srijedu 27. svibnja svečano misno slavlje u zadarskoj prvostolnici predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Prema uputi Biskupskog ceremonijala, da je katedralna crkva središte liturgijskog života biskupije te se na prikladne načine u vjernike treba utiskivati poštovanje prema katedrali, nadbiskup je istaknuo da tome doprinosi i godišnja proslava njenog posvećenja te hodočašća vjernika u katedralu. Crkva je namijenjena okupljanju Božjeg naroda i slavljenju svetih otajstava, a posvećeno mjesto ima svoju simboliku koja se očituje i u terminologiji, rekao je mons. Puljić.

„Sveto ili posvećeno na hebrejskom se kaže kadoš, a znači nekoga ili nešto ‘izdvojiti’ za posebnu svrhu. U Starom zavjetu, dok su Izraelci hodili kroz pustinju, postojao je šator sastanka koji je bio mjesto susreta Boga i čovjeka, ali i znak da Bog s njima putuje do ulaska u obećanu zemlju. Tada će sveti prostor ‘prijeci’ u jeruzalemski hram koji se u više navrata gradio i rušio“ rekao je nadbiskup. U Novom zavjetu mjesto susreta čovjeka s Bogom vezano je najprije uz osobu Isusa Krista u kojem se Božja riječ ušatorila među ljudima. „Da bi se u vremenu i prostoru moglo vidljivo slaviti euharistijsko slavlje i druge sakramente, trebalo je odrediti prikladno mjesto za to. Taj prostor posvećivao se za slavljenje svetih otajstava, a nazivao se crkvom“ rekao je mons. Puljić. Predstavio je i obred posvete crkve. Uz svečanu procesiju i službu čitanja, nakon posvetne molitve svetim uljem se pomazuje oltar koji postaje znamen Krista Pomazanika i Glave Crkve. Istim uljem pomazuju se zidovi ili stupovi crkve, što simbolizira jedinstvo Glave (oltar) i tijela Crkve (zidovi). Tamjan koji simbolizira Kristovu žrtvu i upaljene svijeće upućuju na to da je Krist svjetlost na prosvjetljenje naroda te da Crkva odsjeva njegovim sjajem. „Sve to je učinjeno kao priprema za slavlje euharistije, a to je glavni cilj zbog čega se grade crkve i podižu oltari gdje se vjernici hrane na gozbi njegove riječi i tijela“ rekao je nadbiskup Puljić.

I navještena čitanja govore o temi Božjeg hra-

ma. U evanđelju se Isus ljuti što su trgovci pretvorili Božji hram u špilju razbojničku, pa je njihove stolove isprevrtao. Pavao poručuje Korinćanima da su oni hram Duha Svetoga, pa neka se trude da taj hram bude uredan i svet. Prvo čitanje donosi Ezekijelovo viđenje

novog hrama. „Dan posvete crkve važan je događaj koji se svake godine svečano obilježava. Podsjeća na to da je ljudsko djelo kao građevina predano Bogu na uporabu i tim svečanim činom postaje svetim prostorom u kojem se Bogu molimo i prinosimo žrtve“ rekao je mons. Puljić.

U Ezekijelovoj knjizi vidi se dramatičnost svega što je predvidio: razaranje Jeruzalema (586) kad su prognanici mislili da su propale sve njihove nade. Dom Jahvin postao je je ruševina, zemlja opustošena, narod raspršen svijetom. „Upravo u tom razdoblju Bog poziva Ezekijela neka bude prorok utjehe, obećanja i spasenja. On počinje naviještati novi i vječni Jeruzalem u kojem će se opet nastaniti slava Jahvina. Na povijesnoj prekretnici, kad Izrael zbog sužanjstva gubi svoju državu i svoje kraljevstvo, svoju samostalnost i svoj hram, ustaje prorok. Govori izgnanicima o velikoj nadi i blistavoj budućnosti. Nekadašnji prorok suda koji je opominjao i najavljavao rušenje hrama, sad postaje prorok spasenja i navjestitelj bolje budućnosti. Na ruševinama Jeruzalema navješta novi početak, novo stvaranje. U viđenju gleda novi dom Jahvin i zemlju nastanjenu, plodnu i bogatu“ rekao je nadbiskup. Iako narod kojem se prorok obraća živi u beznadnim okolnostima, nema države, domovina je izgubljena, hram porušen, narod raspršen, Ezekijel u vjeri vidi blistavu budućnost mesijanskog kraljevstva te prepoznaje Božji spasiteljski naum i njegova djela, zaključio je mons. Puljić.

Katedrala sv. Stošije, trobrodna romanička građevina, najveća je crkva u Dalmaciji izgrađena u 12. i 13. st. na temeljima starije iz 9. i 11. st., podignute na mjestu starokršćanske bazilike iz 4. st. God. 1202. Zadar su razorili Mlečani te je obnova katedrale koja je tada stradala trajala cijelo 13. st., a 1285. g. posvetio je nadbiskup Lovro Periandar. Ispod povišenog prezbiterija nalazi se kriptična iz 12. st. Sakristija/ kapela sv. Barbare među najstarijim je dijelom katedrale, u njoj je podni mozaik iz prve polovice 5. st. Neoromanički zvonik građen je u 15. i 19. st., 1894. g. dovršen je po nacrtu poznatog engleskog arhitekta Thomasa Graham Jacksona.

NADBISKUP PULJIĆ KRSTIO ŠESTO DIJETE OBITELJI BANOVIĆ U ŽUPI ŠPANSKO

Na svetkovinu Presvetog Trojstva, u nedjelju 31. svibnja, zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije Želimir Puljić u župi bl. Ivana Merza u Zagrebu – Špansko krstio je Luku, šesto dijete, šestog sina u obitelji Ivane i Mladena Banović. Nadbiskup, koji je rodbinski vezan s obitelji, izrazio je radost što će Luka krštenjem postati novi član Crkve i svoje župne zajednice, te ga krstio u ime Oca i Sina i Duha Svetoga kako je Isus naredio i svojim apostolima te je okupljenoj zajednici posvijestio da su u krštenju svi sjedinjeni s trojedinim Bogom.

Na kraju slavlja upravitelj župe Darko Bručić Pavuk je malom Luki i roditeljima uručio prigodni dar u ime Zagrebačke nadbiskupije. Nadbiskupu Puljiću, u znak zahvale za ovaj pohod župi i podijeljen sakrament krštenja malom Luki, vlč. Darko poklonio je pet svezaka sabranih djela bl. Ivana Merza, zaštitnika župe.

Obitelj Banović taj dan imala je dvostruko slavlje, osim krštenja Luke njihov sin Mihael primio je sakrament prve pričesti. Ivana i Mladen uz tromjesečnog Luku imaju Antu (12,5 god.), Mihaela (9 god.), Stjepana (7 god.), Iliju (5 god.) i Petra (1,5 god.).

HUMANITARNA AKCIJA ZA POMOĆ MISIJI CENACOLA U LIBERIJI

Humanitarna akcija za pomoć misiji zajednice Cenacolo u Liberiji – bratovštini sv. Giuseppina Bakhita, održana je u nedjelju 31. svibnja u sljedećim župama Zadarske nadbiskupije: katedrali sv. Stošije, gradskim župama sv. Šime, Srce Isusovo – Voštarnica, sv. Ante Padovanski – Smiljevac, Uznesenja BDM – Belafuža, Gospa Loretska – Arbanasi, Bl. Alojzije Stepinac – Bili Brig, sv. Šimun i Juda Tadej – Bokanjac, crkva sv. Frane u Zadru te Biogradu, Benkovcu i Pagu, kao i u Šibeniku i Vodicama. Dozvolom župnika ispred crkava postavljeni su štandovi na kojima su bili prigodni artikli i keramički suveniri s afričkim motivom koje su izradili šticićenici Cenacola, a vjernici i ljudi dobre volje su ih kupovali po prigodnoj cijeni. Prihod od prodaje namijenjen je za misiju u Liberiji. Na štandovima je bila postavljena i kutija za donacije.

Misija u afričkoj zemlji Liberija je najmlađa misija Cenacola gdje su članovi zajednice 2011. g. počeli služiti djeci pod zaštitom sv. Giuseppine Bakhite (1869.-1947.), sudanske redovnice koja je živjela u Italiji, a svetom je 2000. g. proglasio sv. Ivan Pavao II. Misija u Liberiji zadnjih godinu dana proživjela je teško razdoblje u opasnosti od zarazne i smrtonosne bolesti ebrole koja se u epidemijским razmjerima proširila u toj zemlji. „Ponosni smo na naše misionare koji su u toj teškoj situaciji ostali uz djecu i nisu ih napustili radost i misionarski entuzijazam. Prošli su brojne nelagodnosti. U želji da im iskažemo bratsku podršku, organizirali smo akciju“ rekla je Silvija Spano, odgovorni roditelj za Cenacolo regije Zadar, Biograd i Šibenik.

Nakon epidemije ebrole veliki broj djece doveden je u Cenacolo jer su ostali bez roditelja. Spano je predstavila i sadržaj pisma koje su članovi Cenacola, Irena i Fabrizio, mladi braćni par koji vodi tamošnju misijsku kuću, poslali iz Liberije. Zahvaljuju na podršci i ljubavi kojom ih prate dobročinitelji i spominju sastanak s odgovornim osobama iz caritasa, Liječnicima

bez granica, redovnicom Barbarom i nacionalnim katoličkim koordinatorom za zdravstvo. Na njihovo pitanje jesu li voljni prihvatiti siročad, Irena i Fabrizio stavili su se na raspolaganje.

„Puno ljudi koje znamo pali su kao žrtve te opake bolesti. Mi smo skoro godinu dana u polu-izolaciji, izlazimo samo kad je najpotrebnije. No lokalno stanovništvo jako cijeni činjenicu što smo ostali unatoč proglašenom izvanrednom stanju. Sad kad je opasnost jenjala, već neko vrijeme nije zabilježen novi slučaj, počeli smo ponovno ići u selo i mještani su počeli dolaziti kod nas. To je veliki pomak naprijed i svi smo sretni zbog toga. Još uvijek vlada izvanredno stanje, no vjerujemo da je najgore prošlo. Trebat će puno vremena da se saniraju posljedice i poboljša zdravstveno stanje u ovoj siromašnoj zemlji, koju smo toliko zavoljeli radi njene jednostavnosti, gostoljubivosti i spontane radosti koja i dalje vlada, unatoč svim problemima“ poručuju Irena i Fabrizio.

Spano je istaknula da misije Cenacola u brizi za djecu surađuju sa socijalnim djelatnicima i državnim institucijama. Neka djeca se posvajaju, a neka se vraćaju u svoje obnovljene obitelji. I misionari Cenacola posvajaju napuštenu djecu. „Ponosni smo na naše misionare koji u toj teškoj situaciji nisu napustili povjerenu djecu. Ostali su uz njih, iako su obitelji i roditelji htjeli da se djeca vrate kućama zbog smrtonosne ebrole. Radost i misionarski entuzijazam nisu ih napustili. Svi su odlučili ne razočarati tu djecu, iako su i sami nekad bili razočarani svijetom odraslih. Predali su svoje živote za Krista i njegovu ljubav koja sve pobjeđuje“ rekla je Spa-

no. Prvi misionar Cenacola bio je mladić Nikola koji je poželio da Zajednica počne prihvaćati djecu s ulice. Pridružile su mu se redovnice od Uskrsnuća zajednice Cenacolo, svećenici i Bogu posvećene osobe u toj zajednici. Spano je prenijela poruku s. Elvire kako je Božja ljubav te ljude toliko promijeila da su napustili svoju sigurnost te su hrabro krenuli pomagati drugima noseći darove svojih misionarskih srca.

Kuća bratovštine u Liberiji nalazi se u blizini glavnog grada Monroville. Objekt su izgradile španjolske redovnice, ali je potom napušten zbog rata, poslije su ga misionari Cenacola obnovili. Ističu veliko materijalno siromaštvo, ali i veliko bogatstvo međusobnog dijeljenja i ljepotu jednostavnog i veselog života. „Liberijski narod nas je prihvatio s puno poštovanja i pun dobrote, jer smo postali siromašni među siromašnima. Tražeći pomoć i savjete od njih, puno toga smo naučili. Nakon prve godine privikavanja na nove uvjete i uređenje kuće, stiglo je prvih desetero djece bez roditelja. Njihov dolazak dao je novi izgled kući: igre, predstave, pjesme, škola, maleni poslovi, sve u afričkom stilu. Afrika nas je prihvatila i mi smo prihvatili nju. U međuvremenu se pojavila i ebola koja je bitno utjecala na svakodnevicu. No mi smo svi dobro i ostajemo tu, dijeleći naš život s djecom u dobru i u zlu” poručuju misionari Cenacola iz Liberije.

Cenacolo je poznat po radu s ovisnicima, a manje je poznato da ta Zajednica više od dvadeset godina ima misionarske bratovštine u Južnoj Americi i Africi, gdje skrbe o djeci bez obitelji i uvjeta za normalno odrastanje. Drugi dio akcije za Liberiju je humanitarni koncert u KD Vatroslava Lisinskog u Zagrebu pod nazivom „Snagom ljubavi za djecu Zajednice Cenacolo u Africi“, 7. lipnja s početkom u 18,00 sati, kojeg Cenacolo organizira uz potporu Grada Zagreba i podupiratelja zajednice.

Novo društvo s ”opekama” iz biblijske riznice duhovnosti – pozdravna riječ mons. Želimira Puljića na akademiji “Dana Hrvatskog Katoličkog Sveučilišta”

U prigodi Dana Hrvatskog Katoličkog Sveučilišta osobita mi je čast pozdraviti uzoritog gospodina kardinala Josipa Bozanića, preuzvišenu gospodu nadbiskupe i biskupe, preosveštenog mitropolitu Porfirija, Rektora HKS-a mons. Željka Tanjića, veleučene Rektore drugih Sveučilišta, gospodina ministra Vedrana Mornara, izaslanika Predsjednice RH gospodina Vita Turšića, članove Sveučilišnog Savjeta, predstavnike Županije i Grada, profesore, docente i osoblje Sveučilišta, studente i cijenjene uzvanike. Na poseban pak način drago mi je izreći srdačnu dobrodošlicu dragom gostu, uzoritom gospodinu kard. Georgu Pellu, koji je svojevremeno u svojoj nadbiskupiji u Australiji imao zapaženu supinu vjernika naših zemljaka, pa se siguran sam i u Zagrebu osjeća kako kod kuće.

Hrvatsko Katoličko Sveučilište umješno se umrežuje u “dugi povijesni hod” europskih sveučilišta u traganju za istinom putem istraživanja i prenošenja znanja, kao i brigom za odgoj cjelovite osobe kako nalaže Apostolska Konstitucija “Ex corde Ecclesiae”. Jer, temelj sveučilišnog postojanja jest “žudnja za spoznajom koja je vlastita čovjeku”. Čovjek, naime, žudi za spoznajom i za “svjetlom istinitim”, kako stoji u dekretu osnutka ovog sveučilišta “Istinskom svjetlošću obasjana”. A zadaća Sveučilišta je biti čuvarom takve osjetljivosti za istinom. I ne dopustiti da se čovjek odvrati od traganja za njom, kako bi se ostvarila plodonosna suradnja znanosti i vjere, tehnike i etike, odgoja, umjetnosti i kulture. U protivnom ponovit će se drama Babilonske kule koja nužno vodi pomutnji jezikâ.

2. Priča o gradnji Babilonske kule vodi nas na početke uređenja zemlje kad su ljude odlučili ”podići toranj do neba”, a Boga učiniti ”suvišnim u svom kraju”. Iako se događaj davno zbio, on je suvremen i ima svoju poruku i za naše vrijeme. I naše hrvatsko društvo, kao uostalom i brojni narodi Europe desetljećima raspravljaju

o "novoj gradnji" u novoj zajednici. Na kakvim temeljima želi se graditi to novo društvo i od kakvog su materijala opeke koje zidari ugrađuju u današnje nebodere? Prihvaćaju li suvremeni graditelji Europe posebnosti krajeva, vjere, mentaliteta i naroda? Nama koji smo naslijedili silan kulturalni poklad od naših pređa koji su to stoljećima ovdje stvarali, potrebna nam je jasnoća odgovora na gornja pitanja.

Osjećamo, naime, kako se Europa pomalo udaljava od Boga i njegovih zapovijedi. A stoljećima je ovaj stari kontinent gradio svoje nebodere s "opekama" iz biblijske riznice duhovnosti i ugrađivao ih u svoj sustav i ustav, u zakone i propise, te se trudio biti u skladu s dekalogom, moralnim vrjednotama i kršćanskim zasadama. Svjedoci smo kako je suvremeno društvo u Europi, pa i u Hrvatskoj zbog utjecaja ateizma i ravnodušnosti sve više u neskladu upravo s Božjim i kršćanskim propisima i normama. S pravom je sadašnji Rektor Zagrebačkog Sveučilišta, veleučeni gospodin Damir Boras prije godinu dana, na samom početku svoje službe u jednom razgovoru istakao kako nam se treba "vratiti zasadama i vrijednostima Svetog pisma".

3. "Prostorni plan" zemlje i okružja u kojem se rađamo, rastemo, starimo i umiremo, mora dati mjesta ne samo biljkama, životinjama i ljudima; on mora predvidjeti prostor Bogu i anđelima njegovim. Ne smije se, naime, protjerati Onoga koji je sve to divno stvorio i po Sinu svome obnovio. I svog nam Duh ostavio koji će nas uvesti u punu istinu. Suvišno je isticati kako upravo Sveučilište, koje je "istinskom svjetlošću obasjano" (kako stoji u buli ustanovljenja) ima osobitu zadaću biti čuvarom osjetljivosti za takve "prostorne planove" u kojima se obrađuje i poučava puna istina o čovjeku,

naravnom i nadnaravnom svijetu kojeg nam posebice oslikava i prikazuje Biblija.

Poželimo u prigodi Dana Sveučilišta neka se ovdje njeguje, razvija i napreduje duh traganja za istinom i suradnjom. Upravo onako kako i stoji u samom programu gdje se veli da se ovdje želi odgajati ljude obdarene "znanjem, mudrošću, razumom, slobodom, istinom i ljubavlju kako bi mogli odgovorno djelovati u društvu i Crkvi". Tom zacrtanom programu pridružujem svoju žarku molitvu i iskreno čestitam! Ad multos et prosperos annos!

MEDITATIVNO – GLAZBENA VEČER PRED PRESVETIM U KATEDRALI SV. STOŠIJE

Meditativno – glazbena večer pred Presvetim u organizaciji Zadarske nadbiskupije i Katedralnog zbora sv. Stošije upriličena je u srijedu 3. lipnja u katedrali sv. Stošije u Zadru, uoči blagdana Tijelova i u Godini euharistije u Zadarskoj nadbiskupiji. 'Liturgijska glazba oblikuje zajednicu i stvara blagdansko ozračje' bila je tema nagovora zadarskog nadbiskupa Želimir Puljića. „Voljeni počiva među nama, nebo je dodirnuo zemlju. Boravimo među onim koji je među nama, koji je htio ostati s nama. Nije nas htio ostaviti same. Obećao je i to je svoje obećanje izvršio: 'Ne bojte se, ja sam s vama'“ uvodno je rekao mons. Puljić.

Budući da je Katedralni zbor upriličio tu večer, nadbiskup je govorio o svetoj glazbi kao sastavnom dijelu tog susreta. „Sveto pjevanje sastavni je dio svečane liturgije. Kad sudjelujemo u svetom liturgijskom činu, sa strahopoštovanjem osjećamo kako se u svetištu nešto osobito zbiva. Pratimo pobožno svete čine, slušamo i pjevamo, sjedimo, klečimo, stojimo i slavimo. Liturgijsko pjevanje doprinosi rastu i očitovanju vjere, Božjoj slavi i posvećenju vjernika. To i jest svrha svete glazbe“ rekao je nadbiskup.

Temeljem studije Porfirija, predstavio je odlike liturgijske glazbe. Proučavajući crkvene dokumente o tome, autor je zaključio da liturgijska glazba ima tipična obilježja, poput crkvenosti. „Dok stvara i izvodi liturgijsku glazbu, pravi

crkveni liturgičar osjeća Crkvu i suosjeća s Crkvom, kako je pisao sv. Ignacije Lojolski. On polazi od činjenice da nismo mi ti koji liturgiju stvaramo. Ona nam je darovana, a Crkva je garant njenog autentičnog slavlja. Problemi nastaju kad neki u ime 'svoje kreativnosti' unose nešto ili modificiraju glazbu i liturgiju da ne može nositi obilježje crkvenosti“ upozorio je mons. Puljić, istaknuvši kako su prisutni u katedrali mogli osjetiti, to je to što odgovara ljudskom duhu i duhu crkvenosti. Tako se može pjevati u crkvi i sukladno je s ambijentom u kojem se izvodi. Liturgijska glazba mora težiti prema boljemu, savršenstvu, jer je u službi savršenog Oca na nebesima. Također, liturgijska glazba nije 'obična' kakvu slušamo svakog dana, nego prelazi, nadilazi svakidašnju glazbu, rekao je nadbiskup.

Koliko glazba uljepšava liturgijske čine, potvrđuje i kako je sv. Augustin plakao dok je slušao liturgijsko pjevanje psalama. Paul Claudel, glasoviti pjesnik i dramaturg, obratio se u pariškoj katedrali Notre-Dame kad je slušao hvalospjev Veliča duša moja Gospodina. „To ga je toliko zgrabilo, da je on nevjernik osjetio, ovdje sam osjetio nešto što nije ljudsko, i obratio se. Možemo samo nagađati kolike je osobe dirnula sveta glazba i kolike je ljepota liturgijske glazbe privukla k Bogu“ rekao je mons. Puljić. Izrazio je radost što je Katedralni zbor u Godini euharistije dao i osobni obol euharistijskoj pobožnosti. Istaknuo je da je uloga pjevača i glazbenika u liturgijskim slavljinama vrlo važna. Nadbiskup ih je potaknuo da se trude poboljšavati kvalitetu liturgijskog pjevanja i da vrednuju veliku glazbenu tradiciju Crkve koja

u gregorijanskom pjevanju i polifoniji ima svoj najuzvišeniji izražaj.

„Tri su temeljne sastavnice liturgijske glazbe: zvuk riječi, zvuk glazbala i zvučnost razumijevanja, koje ujedinjuje riječ, otajstvo i glazbu. Treba pjevati razumljivo u svim dimenzijama, ne samo intelektualno, nego i srcem. Sv. Bazilije tumači da vrsno pjeva onaj tko je tako pozoran na tekst, kao što je osjetilo pozorno na okus, pa se govori o glazbenom blagovanju Riječi. U duhu psalmiste koji kaže: 'Kako su slatke nepcu mome riječi tvoje, od meda su slađe ustima mojim'“ rekao je mons. Puljić. Budući da radost, molitva i zahvalnost u glazbenim djelima očituju blagdansko raspoloženje zbog silnih djela koje nam učini Gospodin, pjevanje u liturgiji oduvijek je bilo izvrstan način sudjelovanja naroda Božjeg u bogoslužju.

„Ono stvara unutarnju povezanost vjernika i izražava što srce osjeća, a riječi ne mogu izreći. Ono je na umjetnički način u službi božanskog nacrtu o Kraljevstvu Božjem, a to je veličanstveni Božji plan s čovjekom i sa svijetom koji se u Kristu i po Duhu Svetom ostvaruje u povijesti. Dolazak Božjeg kraljevstva predstavlja najvišu čežnju ljudskog srca“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da je glazbena baština Crkve blago od neprocjenjive vrijednosti. „Treba ga čuvati i promicati s najvećom brigom jer predstavlja najvišu čežnju koju glazba može dati naslutiti. To kraljevstvo započelo je Isusovim rođenjem, a završit će u nebesima gdje korovi anđela i arkandela pjevaju bez prestanka svet, svet i Presvet“ zaključio je mons. Puljić.

Predvoditelj susreta čitanjem molitvenih zaziva pred Presvetim bio je katedralni župnik don Josip Radojica Pinčić, a prigodne misli čitali su članovi katedralne biblijsko-liturgijske grupe. Katedralni zbor sv. Stošije s dirigentom Žanom Morovićem i u orguljaškoj pratnji Dragana Pejića te solisti klase prof. Cynthie Hansell Bakić s Muzičke akademije u Zagrebu i Umjetničke akademije u Splitu: soprani Nela Šarić i Ida Bilić, mezzosopran Bjanka Ivas, tenor Vjekoslav Kaštelančić, bariton Žan Morović i basovi Mate Akrap i Joško Tranfić izveli su sljedeće

skladbe: Tollite hostias, završni zbor Božićnog oratorija (C. Saint-Saens), Sanctus, Missa in G (I. Gašparić), Phos hilaron (Ž. Morović), Le ciel a visite la terre (Ch. Gounod), Panis Angelicus (C. Frank), Nebesa silno pjevaju (B. Marcello), Canticum Simeonis (Ž. Morović), Ave Maria (P. Mascagni), Laudate Dominum, iz Vespere solennes de Confessore (W.A. Mozart), Svjati Bože (H. Alfejev), Svrši stopi moje (K. Odak) i Oče naš (N. Kedrov). Susret je završio blagoslovom s Presvetim i svećanim Tebe Boga hvalimo.

SVETKOVINA TIJELOVA U ZADRU

Svetkovina Tijelova svečano je proslavljena u četvrtak 4. lipnja u katedrali sv. Stošije u Zadru koncelebiranim misnim slavljem koje je predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Nakon mise, s Presvetim oltarskim sakramentom predvodio je procesiju središtem grada do crkve sv. Šime gdje je puku i svećenstvu pristiglima iz svih gradskih župa udijelio blagoslov s Presvetim. „Svetkovina Tijela i Krvi Kristove podsjeća nas na događaj kad je Isus rekao svojim učenicima da im daje svoje tijelo za hranu. Od tog trenutka ponavlja se isto kad svećenik izgovara riječi posvete: ”Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje”. Euharistija je čudo Božje nazočnosti među nama, kao hrana našim dušama. On nastavlja i danas liječiti bolesne, hraniti gladne, tješiti žalosne, obraćati grešnike i praštati grijeha“ rekao je mons. Puljić, podsjetivši kako je i Mojsije u svom govoru poticao narod da ne zaboravlja Božja čudesa koja je izveo među njima. Evangelist Marko vodi u dvoranu u kojoj je Isus s apostolima blagovao svoju posljednju ovozemaljsku Pashu prije nego je krenuo prema Gori Maslinskoj te je odredio neka to čine njemu na spomen. „Crkva slavi euharistiju po izričitoj želji i odredbi Isusa Krista. To se ponavlja dva tisućljeća. Službenici Crkve prinose kruh i vino, izgovaraju Isusove riječi posvete, lome i blaguju njegovo tijelo te s blagoslovom otpuštaju okupljeni narod. S dubokom vjerom u njegovu stvarnu nazočnost, okuplja se zajednica oko stola Gospodnjeg, gdje pjeva i moli, sluša i razmatra o velikoj tajni vjere koja izgrađuje Crkvu“ rekao je mons. Puljić.

U Zadarskoj nadbiskupiji u tijeku je Godina euharistije sa željom da se više upozna značenje tog svetog obreda. Prvoga petka u mjesecu euharistijsko klanjanje u katedrali sv. Stošije predvodi mons. Puljić, uz prigodni nagovor. “Ljude iz više mjesta, različitih dobi, zanimanja i naobrazbe sabire i čini da budu jedno Duh Sveti. To je Duh Sveti koji po euharistiji okuplja oko Uskrsnuloga. Sabrani oko stola Gospodnjeg prepoznaju se kao braća i sestre koji imaju zajedničkog Oca. Krist je među nama. Njegove su ruke pune darova i milosti. On je spreman svakog trenutka prosvjetliti nas, ojačati, blagosloviti, posvetiti, utješiti i pomoći. Stoga mu hrli svatko tko ga voli i tko ga treba, kako bi mu iznio svoje tegobe i probleme i preporučio Crkvu, obitelj i domovinu” rekao je nadbiskup Puljić. Potaknuo je vjernike da zahvale Isusu što je odlučio ovjekovječiti svoju nazočnost među nama u znakovima kruha i vina. “Nama je u prolaznom svijetu potrebna upravo takva neprolazna hrana. U tom vidu važna je župna zajednica preko koje čovjek utjelovljuje u Crkvu. Čovjek ne može biti beskućnikom. Potrebno mu je gnijezdo za dušu i za tijelo, za njega i za obitelj. Potreban mu je vjerski dom, vjernička obitelj u kojoj skupa moli, pjeva i razmatra. Hranimo se Božjom riječju i euharistijom! Družimo se s Isusom kako bi rasla naša svijest i odgovornost koju nam je Bog povjerio po krštenju. Hranimo se njegovim svetim tijelom kako bismo mogli svjedočiti da je on jedini otkupitelj čovjeka. On ima odgovore i na naša brojna pitanja. Jer, njegova su vremena i vjekovi” zaključio je nadbiskup Puljić.

**POHOD PAPE FRANJE SARAJEVU:
KONFERENCIJA ZA MEDIJE
PREDSJEDNIKA HBK**

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić, predsjednik HBK, na konferenciji za medije u ponedjeljak 8. lipnja u salonu Nadbiskupskog doma u Zadru iznio je osvrt na boravak pape Franje u Sarajevu. „Svi smo pod dojmom izvrsne organizacije, ali i jakih poruka koje je papa Franjo uputio. Osobito je bilo lijepo i dojmljivo vidjeti zadovoljstvo grada i ljudi, bez razlike kojoj vjери i naciji pripadaju. Iskrene čestitke i komplimenti onima koji su bili zaduženi organizirati sve što se tamo odvijalo. U Sarajevu se dogodilo nešto ne samo lijepo, nego nadljudsko. Siguran sam da su svi stanovnici BiH počašćeni što je papa Franjo odlučio doći k njima. Učinili su sve da taj susret bude na najvišoj ljudskoj i organizacijskoj razini. Papu su svi doživjeli najprije kao prijatelja mira, prijatelja ljudi, prijatelja Sarajeva, BiH, prijatelja svih religija. Osjetili su, ovdje dolazi čovjek kome je stalo da ljudi. Kad su već tu zajedno, kad ih je, kako je rekao kardinal Vinko Puljić, Božja providnost postavila da zajedno žive u toj lijepoj i blagoslovljenoj zemlji, neka rade na tome da se izgrađuje mir“ rekao je mons. Puljić. Dvanaest godina je živio u Sarajevu gdje je bio i rektor bogoslovije te je metaforički rekao za taj papin pohod „kao da se nebo spustilo nad Sarajevo“.

Papa Franjo uspješno povezuje govor o mučeništvu kršćana i potrebu suradnje s drugima. „Tu je uspjeh papinog dolaska u Sarajevo – nije htio zatvarati oči pred istinom, pred realnošću, pred svime što su ljudi propatili. Dapače, u trenutku svjedočanstava u katedrali, zaista je bio duboko ganut. Govoreći da se to ne smije zaboraviti, rekao je, U vama kao da se kumulativno skupilo sve što se stoljećima ovdje događalo. Dakle, vi nastavljate tragom svojih pradjedova koji su trpjeli za svoj križ, za svoju vjeru“ rekao je nadbiskup.

Ističe kako je papa Franjo osobito bio potresen svjedočenjima svećenika i redovnice, kada je poručio, Nemojte zaboraviti vašu povijest. Ne zbog osвете, nego zbog rada na miru, stvaranja

nja mira. Blago vama da imate takve svjedoke u vašoj sredini’. „Isus je izgovorio blago mirotvorcima. Ne blaženi oni koji govore o miru, nego koji tvore mir – to je papa Franjo. On nije za to da se govori o miru. Nego da se stvara mir. Zato kaže: ‘Pamtite to, ne radi toga da bi vas, ne daj Bože, zgrabila osveta, nego radi toga da stvarate mir. Nemojte na to gledati kao na neku čudnu stvar, nego da bi ljubili. U vašoj krvi kolaju svjedočanstva koja smo čuli, a puno ih je. Ti ljudi su krenuli za Isusom patnikom. To je naš put. Put prema kalvariji. Nitko od njih to nije ispričao s mržnjom ili osvetom. Zato je papa mogao tako otvoreno i jasno reći, Svjedočite, ne plašite se toga, nego budite u ovom vremenu svjedoci toga što ste propatili“ rekao je mons. Puljić.

Nadbiskup smatra da taj pohod nije samo podrška katolicima i pomoć da nastave živjeti tamo gdje su živjeli njihovi očevi, nego je podrška svima u BiH. „Papa je želio naglasiti, Bog nas želi ovdje da zajedno radimo, da zajedno sijemo, da se volimo, da se otvaramo jedni drugima, da gradimo mostove, kako bismo mogli izgrađivati bolji svijet. Po povratku u Rim istaknuo je upravo tu dimenziju, da se vratio s dozom radosti, jer vidi da ljudi žele graditi bolji svijet, bolju Europu, bolju BiH. Papa zamišlja BiH ne samo kao posebnu državu, nego u sklopu cijele europske zajednice“ rekao je nadbiskup. Drugi vatikanski Sabor jasno i posebnom deklaracijom govori o potrebi dijaloga Crkve sa svijetom. „Mi moramo voditi ekumenizam sa svim kršćanskim zajednicama, dijalog sa svim religijama i njegovati dobre ljudske odnose sa svim ljudima s kojima živimo. Drugog puta

nam nema. Papa Franjo nije nešto novo izmislilo, nego je samo potencirao, naglasio važnost toga međureligijskog dijaloga i ekumenskog ozračja s kršćanskim Crkvama“ rekao je mons. Puljić.

Organizacija papinog pohoda Sarajevu pokazala je kako je u stvarnom životu moguća mirotvorna suradnja. „Rat je poremetio neke stvari, a medijska manipulacija išla je dotle da se govorilo da je to bio vjerski rat. Onda je biskup Ratko Perić rekao da to nije vjerski, nego zvjerski rat. Nisu vjere stvorile rat nego su ljudi izmanipulirali i nažalost, događalo se, ljudi su vjerskim simbolima motivirali ‘svoje’ da ubijaju druge. Ali to nije u srži vjere. Na međureligijskom susretu u Sarajevu, Židov, musliman i pravoslavni su lijepo rekli i istaknuli važnost toga da smo svi djeca Božja. Papa je to ponovio, Mi smo svi djeca Božja. Nije u srži i programu vjere ubijanje drugoga, dapače. BiH je stoljećima zemlja u kojoj žive različite vjere i različiti narodi i stvorila je infrastrukturu da to što se tiče rata odudara od njihovog mentaliteta. Stoga je papa htio istaknuti, podržimo ih u njihovom zajedništvu. Nemojmo im nametati nešto što njima ne pripada. Pomozimo im da se ostvare i da zajednički žive i planiraju“ rekao je nadbiskup Puljić.

Upitan je za komentar misli koje neko vrijeme kruže portalima, a dodatno su plasirane u javnost i u danima uz papin pohod Sarajevu, uz konstataciju da ih je navodno rekao papa Franjo. One glase: „Nije nužno vjerovati u Boga da biste bili dobar čovjek. Tradicionalno vjerovanje u Boga je čak pomalo i zastarjelo. Netko može biti duhovan, ali ne i religiozan. Nije nužno ići ni u crkvu, ni davati joj novac. Za mnoge crkva može biti i priroda. Neki od najboljih ljudi kroz povijest nisu vjerovali u Boga, dok su se mnoga najgora djela radila u njegovo ime“. Na to je mons. Puljić rekao: „Moram reći da se nekad čudim takvim ekstrapolacijama i kako netko uspije tako pred javnošću iznijeti ili povezati nešto što je nepovezivo. Ne sumnjam u papinu katoličku orijentaciju, ali dotle da on to sve izjednačava, to je pretjerano. Ljudi koji prate papu i Crkvu, ne mogu iskrivljivati

ili preko pape dijeliti nekima lekciju kako oni to ne shvaćaju“ upozorio je mons. Puljić. Istaknuo je i kako je papa Franjo vrlo originalan. „U Sarajevo nije došao braniti katolike niti da predstavlja katolike kao jedinu važnu stvarnost. Nego je došao kao čovjek ljudima. Papa kaže da u svakom čovjeku postoji zrnice dobrote. Poručio je mladima da su kao generacija koja stasa nakon strašnih razaranja i ideoloških razilaženja pozvani stvarati novi svijet“ rekao je mons. Puljić, dodavši kako papa želi da se zajedno planira, zajedno izgrađuje zajednički svijet. „Papa je rekao, gradite mostove. Nemojte stvarati zidove. Jer zid odvaja, ograđuje. Ne treba se bojati, ako je Božji plan da živimo tamo, ostanimo“ rekao je nadbiskup.

Hoće li papa Franjo doći u Hrvatsku? „Možemo priželjkivati, željeti, moliti, ali ne bih objavljivao da će se to uskoro dogoditi. Bili bismo zaista sretni da nas pohodi, osobito ako bi se dogodila skora kanonizacija Stepinca, ali papa o tome odlučuje. Mi smo ga pozvali, mi želimo, ali papa ima svoje preferencije koje treba poštivati. Nitko nije očekivao da će otići u Sarajevo, ali papa Franjo je to učinio. Sada na koncu svega, osjećaš da je on tu unutra, s nekom misijom. I dobro je učinio, dobro je obavio taj pastoralni pohod i junački izdržao taj radni dan. Papa je imao vrlo bogat program. I za jednog mladića dovoljno bi bilo i pola od toga. On je sve to izdržao i jako zadovoljan se vratio u Rim. Svatko je ostao pod dojmom velikog pape, velikog mirotvorca i osobito zauzetog Božjeg čovjeka za mir u svijetu i tom kraju koji je pretrpio strašna razaranja i na vlastitim leđima osjetio što znači kad mira nema“ poručio je mons. Puljić.

Na pitanje novinarke kako su neki smatrali da je papa nakon Sarajeva i Banja Luke trebao posjetiti Mostar, nadbiskup je istaknuo da je papin dolazak u Sarajevo bila izričito njegova želja, a ne primarno odgovor na poziv kardinala Vinka Puljića. „Papa je odabrao Sarajevo, ne zato što bi nešto bilo protiv Mostara. To su medijska naklapanja. Ali činjenica je da je i prošle godine imao u planu poći u Sarajevo. O tome se već bilo govorilo. Međutim, radi toga što je bilo sto godina od izbijanja Prvog svjetskog rata, papa je odustao od te ideje, pa je pošao na sjever Italije. Htio je crkveno obilježiti i pomoliti se za sve poginule. Originalno mu je bila ideja da to bude u Sarajevu. Odustao je od toga, ali iskoristio je ovo da tu nakanu ostvari sada, godinu dana poslije. To je bio neposredan povod. Bojim se da će neki stvarati tu neprirodnu podjelu između Hercegovine i Bosne, koja jest podijeljena u smislu jer su dva dijela države, ali to ne znači. Puno Hrvata, svećenika i pjevačkih zborova bilo je iz BiH. Mislim da je papin dolazak u Sarajevo čast svakom Hrvatu u BiH, čast cijeloj Crkvi, svim svećenicima i biskupima, časnim sestrama, bogoslovima i sjemeništarcima, cijeloj patničkoj Crkvi u toj državi“ rekao je mons. Puljić, zaključivši da mu je drago što je trećina prisutnih na Koševu došla iz Hrvatske i dala podršku Crkvi u BiH.

12. GODIŠNJICA POHODA SV. PAPE IVANA PAVLA II. ZADRU (9. 06. 2003.)

„Mislim da je svaka godišnjica pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj podsjetnik da budemo odgovorni i zahvalni Bogu što nam je i on u danom trenutku pomogao da budemo to što jesmo i što trebamo biti – narod slobode u suverenoj državi, autentični u zajednici europskih naroda, vjerni evanđelju i Božjim vrednotama koje je odjelotvorio naš otkupitelj i spasitelj Isus Krist. Narod vjeran Katoličkoj Crkvi, Petrovoj stolici i apostolskim nasljednicima sv. Petra, čiju je naklonost hrvatski narod u dugoj povijesti osjetio nebrojeno puta, a sv. Ivan Pavao II. u prijelomnim trenucima za hrvatsku državnost iznova potvrdio“ izjavio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić povodom spomena

na dvanaestu godišnjicu pohoda pape Ivana Pavla II. Zadru.

Na duhovski ponedjeljak i blagdan Marije Majke Crkve 9. lipnja 2003. g., u središtu grada na poluotoku na Forumu koji sada nosi naziv Poljana Ivana Pavla II., a na zgradi Nadbiskupskog doma je ploča sa spomenom tog pohoda, Ivan Pavao II. predvodio je liturgijsko slavlje Šestog časa pred 120 000 hodočasnika. Još 15 000 ljudi pozdravilo je papu uzduž trase kojom je prolazio od Zračne luke u Zemunik, a uz rivu zadarskog kanala bilo je usidreno 270 brodova i lađa, okićenih hrvatskim i papinskim zastavama.

U Zadru je papa govorio o apostolatu laika, žaru Nove evangelizacije i plodnoj avanturi poslanja koja se događa po molitvenom zajedništvu apostola i Majke Marije – ‘žene koja šuti, a glasnogovornica je; služi, a kraljica je’, kako ju je opisao Ivan Pavao II.

Također, toga je dana zadarski nadbiskup Ivan Pređa proslavio trinaestu godišnjicu svoga biskupskog posvećenja, a tada su se srdačno pozdravili prijatelji Karol Wojtila i zadarski nadbiskup u miru Marijan Oblak, koji se poznaju od vremena Drugog vatikanskog sabora kada su bili u istoj radnoj grupi.

Pohod Zadru je bio osobna odluka zdravstveno već istrošenog pape Ivana Pavla II. koji je to učinio mimo savjetovanja da je za njegovu dob pohod još i Zadru tjelesno opterećujući. Zadar je bio završna postaja pohoda pet hrvatskih gradova na stotom apostolskom putovanju

Ivana Pavla II. izvan Hrvatske, a trećem pohodu Hrvatskoj, pod geslom 'Obitelj – put Crkve i naroda'.

Na odlasku u Zračnoj luci u Zemunik papa je uputio pozdrav i blagoslov 'ljubljenom puku hrvatskom', rekavši: „Poznata mi je tvoja snaga, hrabrost i ufanje. Siguran sam da će ti ustrajno zalaganje omogućiti da jednom i ti ugledaš bolji dane“, suosjećajući i izražavajući bliskost s onima koji trpe od posljedica Domo­vinskog rata.

„Vjerujem da nikad nećemo dovoljno nazahvaljivati Bogu što smo živjeli u vrijeme velikog pape Ivana Pavla II. koji je nekom osobitom naklonošću živio s nama, dijelio naše muke i probleme, zauzimao se za nas i bio u pravom smislu riječi, odvjetnik Hrvatske; odvjetnik naših patnika, odvjetnik u borbi za slobodu. Odvjetnik u svakom pogledu. Toliko nam je značio, da smo ga smatrali svojim i nazivali ga i Hrvatom koji dolazi iz povijesnog područja Bi­jele Hrvatske. Bio je veliki papa onoga vremen­a. Učinio je puno, doprinio je da smo danas to što jesmo. Imamo slobodu, u slobodi možemo pjevati, moliti i izgrađivati budućnost. Sad je u našim rukama ono za što se on s nama bo­rio. Ako ne uspijemo, ne možemo kriviti Ivana Pavla II., nego sami sebe“ rekao je nadbiskup Puljić.

SVETKOVINA PRESVETOG SRCA ISUSOVA, VOŠTARNICA U ZADRU

Svetkovina Presvetog Srca Isusova svečano je proslavljena u župi Srca Isusova na Voštarnici u Zadru u petak 12. lipnja s pet misnih slav­lja, a koncelebrirano večernje misno slavlje u župnoj crkvi predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

„Srce je vitalni organ ljudskog bića, osigurava cirkulaciju krvi. Srce je osovina, središte koje po krvi raznosi kisik i hranu u sve stanice ti­jela, izvršavajući tako svoje poslanje i zadaću koje mu je Svevišnji u činu stvaranja odredio. Kad srce stane, stane i život. U biblijskoj preda­ji, srce simbolizira unutrašnjeg čovjeka, njegov

afektivni život, njegovo sjedište, sjedište nje­gove inteligencije i njegove mudrosti. Nekom uzeti srce, znači učiniti da izgubi nadzor nad sobom. A nekome dati novo srce, znači dati novi život“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je srce središte života te se izjednačava i sa savješću i simbolizira božansku prisutnost u čovjeku. Ono što se u čovjeku glasa je savjest.

Isusovo srce je milosrdno, sućutno, punina bo­žanstva koja prašta, a smisao, razlog i značenje te svetkovine je u Kristovom pozivu da njemu takvoga srca dođu svi umorni, jer on krijepi, rekao je nadbiskup.

U propovijedi je razlagao navještaj Božje rije­či po proroku Hošei kojeg se naziva prorokom ljubavi, više je čovjek osjećaja, nego razumskog dokazivanja. Hošea je glasnik Jahvine ljubavi koju je narod pogazio i prezreo, a ona se nikad nije utrнула u Jahvinom srcu. Prorok zaključu­je kako Bog više neće dolaziti gnjevom, iako je Izrael bio nevjeran.

„Hošea je okusio gorčinu napuštenosti, nevjere i izdaje te postaje prorok Božje ljubavi i spa­senja. Iako je nevjernost Izraela bila kažnjena mačem i ognjem Asiraca koji su ih odveli u ropstvo, prorok najavljuje svjetlu budućnost. Dolaze dani kad će Jahve zamilovati Izraela i ponovno reći, Ti si narod moj. Srce simbolizira ljubav. A ljubav Jahvina jača je od izdaje, nevje­re i otpada. Ona ne dopušta da Izrael bude uni­šten“ rekao je mons. Puljić, dodavši kako pro­rok prepričava izljev nježne i milosrdne Božje ljubavi prema Izraelskom narodu.

„Božje srce vodi brigu o nama. Dok je za nas srce sijelo osjećajnosti, za stare Semite ono je središte života i djelovanja. Semit srcem misli, odlučuje i ljubi. Stoga prorok najavljuje kako će Jahve opet progovoriti srcu ljudi i započeti prekinuti dijalog; prekinut ne s njegove strane, nego sa strane ljudi, Izraela. Stoga Hošea poziva, Vratimo se Jahvi. On koji je razderao će i zacijeliti“ rekao je mons. Puljić. Usprkos tragike i beznađa, prorok gleda veliku budućnost u kojoj se diže novi narod, te je nadbiskup istaknuo veličinu njegovog potpunog predanja u Božje ruke.

„Njegova knjiga je velika pjesma Božjoj ljubavi, a on odgovoran i zauzet Jahvin suradnik koji izvršava povjerenje, misiju i poslanje. I mi imamo svoju misiju, zadaću i poslanje. Što su srce i duša u tijelu, to su kršćani u svijetu“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da je po Božjoj zamisli i nakani čovjek kruna stvorenja. Nažalost, padom prvog čovjeka, dogodio se nered u ljudskom srcu.

„Poredak je izmaknuo kontroli i ustao protiv svog konstruktora. Postao je njegovim gospodarem, a on običnim brojem. Nema teže čovjeku nego kad se osjeti da nije netko, nego običan broj. Ostao je bez centra, bez hijerarhije vrednota. Ne zna što je više, što manje važno, ili što je sasvim nevažno. Ostao je bez čvrste točke, osjeća se izgubljenim, nema savjest, strahopoštovanje pred životom, Božjim znakovima upisanima u njegovo srce, pa se osjeća nesigurno i izgubljeno. U takvom stanju traži ima li netko tko bi mu pokazao na ugaoni kamen i središte svega, u vremenu nejasnoće i pomutnje“ poručio je mons. Puljić, istaknuvši da svijetu trebaju odvažni svjedoci koji će svojim životom i riječju upućivati i biti orijentir.

„Na potezu su štovatelji svetih tajni, navjesticitelji Radosne vijesti. Štovatelji Presvetog Srca koji znaju gdje je to središte i uporište; koji znaju zašto žive i pate, svjesni da su djeca Božja. Ima netko tko vodi brigu o nama i u čijim smo rukama sigurni“ rekao je nadbiskup. Srce Isusovo je središte ljudskih srdaca, te je nadbiskup potaknuo na zahvalnost Kristu što se

utjelovio, postao čovjekom, kako bismo i mi bili djeca Božja. Čovjeka je učinio dionikom svoje božanske naravi preko sakramenta koji su naša popudbina i hrana.

„Krist je kralj i središte ljudskih srdaca, u njemu je sve blago mudrosti i znanja, bogat je za sve koji ga zazivaju. Posvećujemo se njegovom presvetom srcu, predajemo Kristu svoj um, srce, volju i sve naše moći; svoju prošlost i sadašnjost, budućnost, vrijeme i vječnost. Neka nas Krist vodi kuda hoće, jer njegova ruka i srce su sigurni“ zaključio je nadbiskup Puljić.

ZADAR: MISA ZAHVALNICA ZA ZAVRŠENU AKADEMSKU GODINU STUDENATA

Misu zahvalnicu sa svečanim Tebe Boga hvalimo za dvanaestu akademsku godinu (2014./2015.) studenata Sveučilišta u Zadru u nedjelju 14. lipnja u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Suslavili su dr. Elvis Ražov, ravnatelj VTKŠ-a u Zadru i predavač na Teološko-katehetskom odjelu Sveučilišta u Zadru i nekoliko svećenika. Godina je doprinijela osobnom i intelektualnom napretku studenata.

„Zahvalnost je divna kvaliteta, kolosijek po kojem ide život. Službeni završetak prilika je posvijestiti rast te potaknuti osjećaj zahvalnosti Bogu, roditeljima, odgojiteljima, nastavnicima, profesorima i drugom osoblju, koji su utkali sebe u rast i napredak studenata. Da ne bijaše drugih, ne bismo preživjeli. Čovjek je jedino živo biće koje je upućeno na drugoga. Drugi mu je potreban da bi postao i rastao“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je taj rast bio trajan, iako ponekad neprimjetan. Baš poput goruščinog zrna o kojem Isus govori u navještenom evanđelju, a predstavlja stvarnost izgradnje Kraljevstva Božjeg. „Okom se nema što vidjeti u sjemenu. A ono ima u sebi takvu snagu, te izraste da na njegovim granama i ptice mogu praviti gnijezda. Isus uzima baš tu sliku kako bi nam pokazao nutarnju snagu Božjeg Kraljevstva, koje kod kršćanina započinje na dan krštenja, kad tim sakramentom urasta u

mistično tijelo Kristovo, postaje njegovo odabrano dijete, pozvano na rast i svetost. Isus uzima sliku kraljevstva koje niče, nastaje i raste neprimjetno, ali i nezaustavljivo“ rekao je mons. Puljić.

Usporedbom sa zrnom koje nečujno raste, Isus nas želi poučiti strpljivosti, jer je čovjek stalno u žurbi, istaknuo je nadbiskup. „Toliko mu se žuri da ne čeka prirodni tijek, nego koristi mnoštvo umjetnih sredstava kako bi ubrzao rast žitarica i životinja. Uz to, znanost mu pomaže da može genetski utjecati na biljke, životinje, pa i na čovjeka. Usprkos tome što mu je moguće spomenuto modificirati da brzo raste, gube na kakvoći, jer to nije prirodno. Stoga se puno govori o hibridima i genetski modificiranoj hrani koju se izbjegava, zbog ekologije, ali ponajprije zbog zdravlja. Usporedbom o zrnu, koje je sićušno ali tiho naraste, Isus želi reći da se takav rast događa i u duhovnom životu. I tu nema uspjeha na brzini i preko noći. I tu vrijedi zakon postupnosti, laganog rasta i napretka“ istaknuo je nadbiskup. No, čovjeku se nekad čini da to ide previše lagano, pa bi to radije ubrzao. Podsjetio je kako je jedan otac došao kateheti rekavši da sin koji nije dolazio na vjeronauk, može naučiti u dva dana, samo neka se krizma s kolegama. Kateheta mu je odgovorio da je i Bogu trebalo šest dana da stvori svijet.

„I duhovni plodovi lagano rastu i sazrijevaju, kao sve u prirodi. Međutim, čovjeku da naraste, treba više vremena nego ičem drugom u prirodi“ naglasio je mons. Puljić. Dijete se razvija devet mjeseci u utrobi majke. Nakon poroda započinje posao oko njegovog rasta, i

tu su potrebni drugi, hrani ga se, odijeva, poučava; polazi u prvi razred. Nakon osam godina odgoja roditelja, nastavnika, dijete je naučilo osnovno. „Ako bismo toliko godina čekali da uzraste voće i povrće, bojim se da bismo izgubili strpljenje“ rekao je mons. Puljić. U četiri godine srednje škole ga se savjetuje, poučava, opominje, ‘savija’. Slijede četiri godine stjecanja stručnog znanja.

„Taj je prirodni tijek Bog usadio u čovjeka, odredio mu rast i postupni razvitak njegovog duha. To je zakon postupnosti i rasta, ne samo u prirodi, nego i u ljudskom i duhovnom području. To je jednostavno zakon života. To se osobito primjeti kod stručnjaka i učenjaka. Ne možemo odrediti dan kad je netko postao vrhunski stručnjak u svom području. Nije to bilo u određenom trenutku, nego je to postajao pomalo, u svakom satu koji je posvetio učenju, ispitivanju i razmišljanju. Ni on ne bi mogao precizirati kad je postao stručnjak. Isto se može reći i za svece. U kojem trenutku je postao svetac, ne može se odrediti. On je to postajao svaki dan, malo pomalo“ rekao je mons. Puljić.

Naveo je primjer Sluge Božjeg Petra Barbarića, koji je umro kao sjemeništarač u travničkom sjemeništu, a najlakšim putem svetosti smatrao je izvršavanje običnih dnevnih dužnosti, od ustajanja do večernje molitve, put kojim najbrže stiže u nebo. „I obraćenici koji su doživjeli iznenadni ‘udar’, poput apostola Pavla, nisu odjednom postali sveti. I on je nakon toga otišao nekoliko godina u pustinju, razmišljati, pripremati se. Stariji su pozvani s mladošću biti jako strpljivi i obazrivi. Da ne budu nasilni, nego da im pomognu rasti, da polako idu naprijed. Naučimo iz prispodobe o zrnu da u životu, osobito duhovnom, valja ići i napredovati se postupno, a ne naprečac. U nebo se stiže malim koracima, uz vlastiti napor i pomoć Božje milosti“ rekao je mons. Puljić.

Potaknuo je na zahvalnost Bogu za događanja na osobnom, obiteljskom, školskom i društvenom polju. Treba zamoliti Gospodina da oprost nemarnosti, propuste i pogreške i zahvaliti Bogu „za sve što smo kao pojedinci i zajednica

postigli. Zahvaliti svima koji su u akademskom hodu i rastu bili pokraj nas i pomogli koračati naprijed, postupno i zauzeto: roditeljima, profesorima, odgojiteljima, do portira, čuvara i poštara“ zaključio je nadbiskup Puljić.

SINJ: 54. SVEĆENIČKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

54. svećenički dan Zadarske nadbiskupije održan je u srijedu 17. lipnja u Gospinom svetištu u Sinju, odabranom za susret zadarskog prezbiterija jer je ove godine 300. obljetnica čudesne obrane Sinja, kad su branitelji 'odlikovali' Gospu zlatnom krunom i prvi put potrčali alku kao znak slavodobitne obrane svog grada i kraja. Zajedništvo od oko pedeset svećenika predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Na putu prema Sinju, mr. don Mario Sikrić održao je nagovor o Apostolskoj postsinodalnoj pobudnici 'Verbum Domini' – o Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve, upućenu biskupima, svećenicima, posvećenim osobama i vjernicima laicima. U sinjskom svetištu svećenike je dočekaao gvardijan fra Petar Klapež koji je predstavio povijest slike Čudotvorne Gospe Sinjske i svetišta.

Prijepodnevni dio programa zaključen je svećanim misnim slavljem koje je u crkvi Čudotvorne Gospe sinjske predvodio nadbiskup Puljić. Istaknuvši kako su se zadarski svećenici okupili u hodočasničkom mjestu Gospe Sinjske da bi kao hodočasnici iskazali čast Majci koju tu štuju brojne tisuće vjernika, mons. Puljić je rekao da hodočastiti znači nekome dati čast u hodu. "Želimo našoj Gospi, koja se ovdje časti tristo godina, i mi reći svoje Hvala. Hvala za sve što je učinila osobno svakome, na-

šim zajednicama, nadbiskupiji, našem narodu i cijelom svijetu, jer ona je Majka svećenika i Majka Crkve" rekao je nadbiskup. U homiliji je istaknuo važnost molitve i milostinje, tragom navještaja koje donosi Isusove upute o molitvi i milostinji. "Nakon govora o blaženstvima, evanđelist Matej donosi konkretne stvari iz života vjernika. Govori o srdžbi, preljubu, zakletvi i osveti, o ljubavi prema bližnjima, ali i prema neprijateljima. Isusova je želja i nakana da 'njegovi' budu različiti od farizeja i carinika. Jer, oni su sol zemlje i svjetlo svijeta. Zbog toga im kaže da kad dijele milostinju, ne trube kao licemjeri, nego neka to čine u skrovitosti. Isto pravilo vrijedi i za molitvu" rekao je nadbiskup Puljić.

I apostol Pavao piše Korinćanima o važnosti milostinje i darivanja, ističući da Bog voli veselog darovatelja. Zajednica kršćana u Korintu Pavlu je osobito draga, jer je nastala kao Božji dar nakon razočaranja u Ateni. "On je na nju ponosan i ona je 'remek djelo' njegovog apostolata. Slikovito se izrazio da je ona njegovo preporučeno pismo koje mogu svi čitati. Tu zajednicu on ljubi očinskom ljubavlju" rekao je mons. Puljić, dodavši da u poslanici Pavao izlaže nauk o križu, pomirenju, sudioništvu na mucu i uskrsnuću Kristovu. "Govori o potrebi molitve i zahvaljivanja. Osobito je dragocjeno izvješće o prikupljanju milostinje, kad opisuje njena svojstva i obrazlaže svrhu. Neke su pojedinosti aktualne pa bi se moglo reći da Pavao, kako ne bi došao u sukob sa 'Zakonom o diskriminaciji', te zaštitio sirotinju koju se olako etiketira, kaže da nam je u tome uzor sam Krist, koji premda bogat, radi nas postade siromah, da se mi njegovim siromaštvom obogatimo. Pavao se u toj poslanici otkriva kao apostol i misionar, učitelj i pastir, mistik i čovjek akcije"

rekao je nadbiskup. Potaknuo je svećenike da preporuča župne zajednice i sebe same, kako bi, poput Pavla, i svećenici voljeli povjereno stado. "Neka nas povremena razočaranja u ljude ne umore, već potaknu da s većim žarom i oduševljenjem radimo na njivi Gospodnjoj, kako bi drugi mogli po njima otkrivati i prepoznati tragove našeg apostolata. Povjereni vjernici neka svjedoče i govore o našoj oćinskoj ljubavi koju im pokazujemo. Jer i mi ih, poput svetog Pavla, smatramo preporučenim pismom koje svi mogu čitati. Neka nam Gospa Sinjska, Majka Kristova i majka svećenika, isprosi milost vjernosti, ustrajnosti i darivanja" zaključio je mons. Puljić. Poslijepodne su svećenici posjetili vrijednu samostansku arheološku zbirku te su se popeli na sinjsku tvrđavu s Gospinom crkvicom gdje su izmolili Večernju, čime su zaključili svoj hodočasnički posjet Gospinom sinjskom svetištu.

ISPRAČAJ DON MIHOVILA CUKRA NA OLIBU

Don Mihovil Cukar, svećenik zadarske nadbiskupije, pokopan je u četvrtak 18. lipnja na groblju u rodnom Olibu. Svetu misu u župnoj crkvi Uznesenja BDM predslavio je zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić u zajedništvu s petnaestak svećenik. U svojoj homiliji Nadbiskup je istaknuo da je don Mihovil, koji je 54 godine dijelio i slavio svet Tajne, dobro je znao kako je i njegovo zvanje u biti euharistijsko. Jer, od tog otajstva svi mi živimo. Jobove ispovijed kako on zna da "njegov izbavitelj živi", prikladna je za ovu prigodu kad ispraćamo našeg brata Mihovila.

Uobičajeno je kad je netko pogođen teškom patnjom ili bolešću svi tiho i bratski supatimo s njime, te poput Joba, koga su "pohodile" nevolje svih vrsta, propitujemo se o smislu života, smrti i patnji. Njega, koji je bio lišen svega što donosi životnu radost, njegovi glagoljivi prijatelji obasipali suvišnim govorima. Zbog toga se Job povukao u samoću i obratio Bogu smjelo i prijateljski. Govor iz današnjeg čitanja veličanstveno je svjedočanstvo nerazorive vjere. Iako ga jadi tište, on vjeruje Bogu koji mu je

kušnje pripustio; vjeruje Bogu za koga njegovi prijatelji govorahu kako je 'okrutan i nepravedan'. Job vjeruje svom Bogu protiv svake nade. I daje izjavu koja iznenađuje njegove suvremenike. Ali je ta izjava tako važna da je Job poželio neka se te riječi "u mjed tvrdo urežu", ili na vječni spomen "u kamenu uklešu"! Koje su to riječi? "Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati". Iako ne razumije, Job je uvjeren da je taj neshvatljivi Bog živ, da je pobjednik smrti, i da će zadnju riječ pravedno izreći svome odanom sluzi.

Uz ove Jobove riječi čuli smo i Isusov govor u Kafarnaumu: "Ja sam kruh živi koji je s neba sišao", rekao je Nadbiskup i nastavio kako je don Mihovil "pune 54 godine lomio kruh nebeski, hranio ljude riječju i svetim sakramentima. Posebice euharistijom koja sadrži samu utjelovljenu svetost, "Svetog nad svetima". Crkva je stoljećima vjerovala i ispovijedala da je euharistija središte i vrhunac zajedništva Božjeg naroda. Ona je sakrament kršćanskog jedinstva. Nigdje tako kao oko oltara, u slavljenju Gospodnje večere, Crkva ne izgleda tako savršeno jedna. Novo mesijansko pokoljenje, koje se okuplja u euharistijskom slavlju, ispovijeda da je Isus kruh naš koji je s neba sišao" (Iv 6, 50). Velika je to i nedokučiva tajna pred kojom naše umovanje staje, a vjera nastupa. O sveta gozbo na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove; duša se napunja milošću i daje nam se zalag buduće slave.

Zahvalni smo don Mihovilu što je Riječ Božju naviještao i kruh nebeski s vjerom lomio, zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okupljao gdje je s njima pjevao i molio, slušao i razmatrao. Opraštamo se, evo, ovog ranog poslijepodneva od don Mihovila koji je na ovom

otoku rođen, kršten, potvrđen i slavio svoju prvu Mladu i prije nekoliko godina onu jubilar- nu zlatnu Misu. I dobar dio godina ovdje pro- veo moleći, radeći i trpeći za narod i svoju Do- movinu. No, mi žarkom vjerom ispovijedamo kako ovdje nije kraj. To je nada naša i okrpja vjere koju i danas u ovoj prigodi zajedno ispo- vijedamo u hvalospjevu predslavlja za pokoj- ne koje veli: "I kad se razori dom ovozemnog boravka, stječe se vječno prebivalište u nebi- sima".

Uskoro ćemo položiti u grob tijelo našega brata don Mihovila i reći hvala za sve dobro što je činio, propovijedao i svete tajne dijelio. Iskreni izrazi suosjećanja rodbini pokojnika, ovoj nje- govnoj rodnoj župi, svećenicima Zadarske nad- biskupije, i svećeničkom domu. Svjesni smo kako je i naš život žurno koracanje prema vječ- nosti, prema kući Očevoj. Stoga, u ovoj prigo- di ponavljajmo sa sv. Augustinom: "Za sebe si nas stvorio, o Bože, i nemirno je srce naše dok u Tebi ne otpočine". S takvim raspoloženjem, zaključio je Nadbiskup, molimo Svemogućega neka dobrotivo privede ovog našeg brata u prostranstva gdje tuge više neće biti, ni jauka, ni bola, već mir i radost u Gospodinu. Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Prije samog oproštaja od pokojnog don Miho- vila u ime prezbiterija zadarske nadbiskupije obratio se, upravitelj svećeničkog doma u Za- dru, u kojem je don Mihovil proveo posljednje dane života, don Srećko Frka – Petešić koji je prikazao životni put pokojnika te zaključio: „Dragi don Mihovile! Opraštam se od Tebe u ime svih svećenika naše nadbiskupije, posebno svećenika i časnih sestara našega Doma, kao i svoje osobno. Dragi kolega, Gospodin Isus kome si kroz tolike godine svećeništva vjerno služio i čijim si Tijelom i Krvlju osnažen za pos- ljednje ovozemaljsko putovanje, primio te za svoj stol u nebeskom Kraljevstvu, a Tvoji ze- mni ostatci neka počivaju ovdje u Tvome Olibu do dana Uskrsnuća. Sprovodne obrede od župne crkve do groblja predvodio je don Mili- voj Bolobanić, domaći sin koji je zajedno s don Mihovilom zaređen na blagdan sv. Petra i Pavla 1961. godine.

NIN: KRŠTENJE SEDMOG DJETETA U OBITELJI PAVLOVIĆ

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić u župi sv. Anselma u Ninu u subotu 20. lipnja krstio je Božu, sedmo dijete u obitelji Pavlović iz Nin- skih Stanova. Ninski župnik Božo Barišić u prigodnoj riječi istaknuo je važnost sakrama- ta krštenja: „Krštenjem postajemo učenicima Isusa Krista. To je veliki Božji dar, a ujedno je to i velika obveza i poziv za cijeli život, da u svom svakodnevnom životu kao vjernici zaži- vimo poruku ljubavi Božje, i tako ljubeći Boga i brata čovjeka, izvršujući Božje zapovijedi, doprinesemo izgradnji Božjeg Kraljevstva na zemlji“.

Krštenjem se roditelji obvezuju odgajati dije- te u vjeri kako bi ono kad poraste moglo pri- manjem ostalih sakramenata i sudjelovanjem u životu Crkve postati djelatatan i živi ud tijela Kristova. „Kao što je maleno dijete potrebno roditeljske pomoći kako bi raslo, učilo hodati, govoriti, isto tako je potrebno i vašeg odgoja, vaše pouke, a ponajviše vašeg primjera, kako bi s fizičkim i intelektualnim razvojem i rastom u djetetu, mogla rasti i milost Božja koju će kao zalog spasenja Božo primiti“ rekao je župnik Barišić u obraćanju roditeljima. Kumovi su iza- brani u toj ozbiljnoj zadaći oko rasta i odgoja djeteta, ponajprije odgoja u vjeri, biti svjedoci, neumorni svjedoci Božje ljubavi, svjedoci kako se živi vjera, kako bi Božo u njima uvijek imao primjer i poticaj rasti u dobru, rekao je don Božo. Nadbiskup Puljić roditeljima je darovao monografiju „Papa Ivan Pavao II. u Zadru“, kada je geslo njegovog stotog apostolskog pu- tovanja u Hravtskoj bilo 'Obitelj – put Crkve i naroda'.

**RELJA, ZADAR: MISNO SLAVLJE NA
BLAGDAN ROĐENJA
SV. IVANA KRSTITELJA**

Blagdan Rođenja sv. Ivana Krstitelja svečano je proslavljen u istoimenoj župi franjevacaglagoljaša na Relji u Zadru u srijedu 24. lipnja večernjim koncelebriranim slavljem koje je predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „U povijesti je Katolička Crkva često morala polagati dva teška ispita i voditi dvije ozbiljne bitke: jednu za goli život i opstanak s moćnicima ovog svijeta koji su je htjeli učiniti svojom sluškinjom: od rimskih careva do boljševičkih i komunističkih komesara. Drugu bitku vodila je za očuvanje svetih tajna u svom krilu, s vlastitom djecom. Crkvu je kroz stoljeća pogadalo unutarnje rastakanje i izvanjsko ugrožavanje“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši: „Dok se, s jedne strane, udaralo po njenoj strukturi i obaralo na njenu hijerarhiju, s druge strane kušalo se zaniijekati njen nadnaravni karakter i posvjetovnjačiti je. Zaboravljalo se da je ona glasnica vječnosti i nadzemaljske istine, navjestiteljica novog neba i nove zemlje“.

Ivan Krstitelj je prorok posljednjih vremena s kojim se zatvara proroštvo Starog zavjeta, a otvara eshatološko doba, vrijeme Duha Svetoga. Njemu kao preteči dodijeljen je zadatak pripremiti narod na veliki mesijanski događaj, dolazak Isusa iz Nazareta. „Ivan Krstitelj je cijeli život bio usmjeren prema Mesiji, Isusu Kristu. Providnost mu je dodijelila ulogu da bude njegov prethodnik, glas koji će navijestiti utjelovljenu Riječ, pripremiti put Gospodinu, Jaganjcu Božjem koji oduzima grijehe svijeta i obratiti srca otaca“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je Ivan dijete milosti kao Izak, Sam-

son, Samuel.

Nadbiskup je u propovijedi govorio i o veličini Ivanovih roditelja, Elizabete i Zaharije, koji su živjeli prema zapovijedima i odredbama Gospodnjim. Bili su besprijekorni, savršeni predstavnici starozavjetnih pravednika. Nisu imali djece jer je Elizabeta bila nerotkinja i u poodmaklim godinama. „U povijesti spasenja neplodnost je često bila sastavni dio Božjeg spasenjskog plana. Nekoliko žena u povijesti Starog Zavjeta bile su nerotkinje: Sara, žena Abrahamova, majka Samsonova i Ana, majka Samuelova. Ali Bog preko njihove neplodnosti ostvaruje svoje spasenjske zahvate, pa se preko neplodnih majki rađaju nosioci obećanja i proroci Izraelskog naroda. Bog tako pokazuje kako svoj biološki opstanak i svoje spasenje Izrael treba zahvaliti samo Svemogućem Gospodinu koji je svoj narod vodio za ruku“ istaknuo je nadbiskup. Zaharija je bio iz svećeničke loze te je mogao služiti u hramu. Za tu se službu izabiralo kockom, pa je ta čast nekog mogla dopasti možda samo jednom u životu. Izabranik je ulazio u svetište kao zastupnik Božjeg naroda prinijeti kâd Gospodinu. Obred je nalagao da se pred žrtvenikom nakloni i moli. S njim je u taj čas molio i narod okupljen u predvorju hrama i u cijeloj zemlji.

„Luka započinje evanđelje s liturgijom u hramu gdje Zaharija ulazi u svetište prinijeti kâd. Pred kadionim žrtvenikom koji je obložen zlatom u svetom gradu Jeruzalemu, pred zastorom koji skriva Svetinju nad svetinjama, stoji svećenik Zaharija. I obavlja najsvečaniji čin svoje svećeničke službe. Zato je liturgija bit Crkve. Crkva slavi euharistiju i od euharistije živi. Ona ne može bez Krista i euharistije. Isus je svojim utjelovljenjem ušao u ljudsku povijest i učinio je svojom. Liturgija je to doživljeno opisala i opjevala“ rekao je mons. Puljić, dodavši da u tom kontekstu treba gledati i Ivana Krstitelja. On je svojim radom, propovijedanjem i molitvom ostavio vidljive tragove. „Ni pred kim nije imao straha niti su mu koljena klecala. Imao je jasna načela kojima je ostao vjeran do kraja. Nije popustio pred Herodom i njegovom prilježnicom Herodijadom. Bio je pravi granit,

značaj i karakter. Zato je Isusu bio drag, pa ga je pohvalio kako se takav od žene nije rodio“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da je Ivan Krstitelj takve pohvale zaslužio svojom dosljednošću, žrtvom i smrću.

„Ivan je svjedočio istinu bez kompromisa. Zbog toga je postao drag i našem čovjeku, a po sudbini blizak vjerniku Hrvat. Jer, puno je Ivanâ stradalo širom Lijepe naše, samo zato što nisu htjeli pogaziti svoju vjeru, zaniijekati svoje korijene i odreći se kršćanskih načela. Ivan im je u tome bio nadahnuće i zaštitnik, pa su mogli neustrašivo ostati vjerni onome što su od svojih primili. Gdje bismo danas bili da nije bilo naših hrabrih, neustrašivih i svjesnih očeva i majki“ upitao je mons. Puljić, istaknuvši da je pred brojnim izazovima i zavodjenjima kojima su vjernici izloženi, štovanje svetaca tihi, ali radikalni otklon od svih progona i zastrašivanja. „Ono je potvrda nadnaravnog, milosnog i evanđeoskog kršćanstva koje su ispovijedali i prakticirali naši očevi kroz stoljeća. Oni su s vjerom prihvaćali i liturgijom proslavljali svete događaje iz povijesti spasenja. Njima je misa bila predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska. Stoga i mi, poput sv. Ivana, vjerujemo Jaganjcu koji nam dolazi i oduzima grijeh svijeta“ zaključio je nadbiskup Puljić.

SVEĆENIČKO REĐENJE U ZADRU: I. BAŠIĆ, V. KOTLAR, L. MIČIĆ

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić za svećenike je zareadio Ivicu Bašića iz župe Gromiljak (BiH), Valtera Kotlara iz župe Privlaka te iz Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Leopolda Mičića iz Dračevca Zadarskog, za vrijeme koncelebriranog misnog slavlja koje je predvodio u subotu 27. lipnja u katedrali sv. Stošije u Zadru.

Suslavili su provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Andrija Bilokapić, rektor riječke bogoslovije mons. Sanjin Francetić i brojni svećenici. “Svećeniče, Krist te izabrao. Odvaži se, radi i moli” poticaj je mons. Puljića mladomisnicima, rekavši da se u liturgijskom činu ređenja povezujemo i sjedinjujemo s Kristom koji je izvor svećeništva.

Nadbiskup je ređenike ohrabrio riječima: “Krist te izabrao, raduj se! Zadaća je teška, ne boj se! Vinograd je golem, zasuci rukave i radi! A da se ne razočaraš zbog posla, sklopi ruke i moli!”. Dar svećeništva je dar izabranja koje donosi radost.

“Izabrao te da uprisutnjuješ nedokučiva otajstva i neistražive dubine ljudskom umu. Izabrao te jer po tebi želi obnavljati i ozdravljati pala stvorenja, da bi se tvojim blagoslovom umanjilo zlo i nevolje u svijetu. Raduj se što će po tvojim riječima i činima Riječ Božja prebivati među nama! Gospodin te pozvao i odabrao i ima svoje planove s tobom za ovo vrijeme i ove ljude” rekao je mons. Puljić u obraćanju ređenima, dodavši da i papa Franjo u pobudnici ‘Radost evanđelja’ kaže da je kršćanin čovjek radosti i potiče da se ne ukrade radost evangelizacije. Kao uzor slavlja i radosti, papa govori o Isusovoj Majci Mariji zato što je donijela i rodila Isusa, najveću radost u povijesti.

“Neka Gospa ispuni i vaša srca radošću i nauči i vas klicati Gospodinu radosnim i zahvalnim srcem za sve što vam je darovao. Raduj se jer

te Krist izabrao” potaknuo je mons. Puljić ređenike.

Uz poziv na radost jer se Božje oko zaustavilo na njima, nadbiskup je svećenike potaknuo da se ne boje. “Zadaća je velika i teška, ali ne boj se! U hrabrom iskoraku po riječima ‘Evo me’, jeka je Božjih poticaja koje je kroz povijest upućivao svojim izabranicima i prorocima: “Ne boj se, Abrahame, krenuti tamo kamo te ja šaljem!”, “Ne boj se, Izraele, ja sam te otkupio. Imenom sam te zazvao: Ti si moj”, “Ne boj se poruga ljudskih, ne plaši se uvreda i ne dršči pred njima”, kaže Jahve Jeremiji.

“Iste riječi poticaja i ohrabrenja Isus upućuje i ređenikima. Ne bojte se zbog svoje slabosti kad vas Bog zove. Predajte se Božjoj Providnosti potpuno i bez pridržaja, pa će vas ojačati i ohrabriti. Sve ćete moći u onome koji vas krije i jača. On računa s vama i preko vas želi ostvariti velike stvari u svijetu. Oslušajte njegove poticaje i čuvajte se oholosti i samodostatnosti. Ako se nečega trebate plašiti, bojte se grijeha kako ne bi izgubili Božju milost” potaknuo je mons. Puljić. Govoreći o velikom polju rada, vinogradu u kojem treba zasukati rukave, nadbiskup je rekao da zbog velikog posla treba sklopiti ruke i pomoliti se Bogu, kako se ne bi razočarali. Svećenik je i čovjek molitve. Krist je molio prije svakog presudnog čina svoga poslanja.

“Svoj javni život, obilježen krštenjem, započeo je molitvom. Prije nego je izabrao apostole, noć je proveo u molitvi. Na Posljednjoj večeri moli za svoje učenike i preporučuje ih Ocu. Prije muke moli u Getsemanskom vrtu, a s križa upućuje posljednje vapaje u molitvenom

obliku i zagovoru. Cijeli Isusov život je prožet molitvom. Zato se i oni koje je Krist pozvao da budu dionici njegove misije u svijetu, moraju ugledati u Njega. Molitva im mora biti temelj i jamstvo njihovog svetog djelovanja u svijetu” istaknuo je nadbiskup. Božji promisao za svećeništvo je odgovorna i sveta zadaća sabirati, formirati, upućivati i odgajati vjerničku zajednicu.

“Pred vama su odgovorni zadaci i veliki izazovi. Kako izgrađivati i obnavljati kod vjernika što je grijehom ranjeno i ljudskim nemarom porušeno ili zakržljalo? Kako učiti ljude da prebole rane, uvrede i poniženja koja su doživjeli te odgajati srca za mirotvorne zadatke i osjećaje?

Moguće je da vas obuzme strah pred tim zadacima i pitanjima. Ali, ne bojte se! Niste sami. Onaj koji vas je pozvao još iz utrobe majke, s vama je. Poput učenika iz Emausa, i vi ga možete susresti i prepoznati po lomljenju kruha koji život daje. I kad vas bude spopao umor i životna pitanja, poslušajte jeku Isusovih riječi s njegovog oprostaja na Posljednjoj večeri: ‘Bez mene ne možete ništa učiniti. Ja sam trs, vi loze. Ostanite u mojoj ljubavi!’” rekao je nadbiskup Puljić, zamolivši Gospodina da ih ohrabri i pomogne im da otkriju blagodat molitve i veličinu poslanja i dara koji im Bog daje. Potaknuo ih je da budu trajno svjesni onoga što rade, u djelo provedu što obavljaju, život suobličuju otajstvu Kristova križa i ostanu na visini zadatka koje im Crkva povjerava. “Ređenje je dar njima, nadbiskupiji, Crkvi i narodu. Neka ih Duh Sveti obuče silom odzogor i obdari poniznošću srca, postojanošću duha i pouzdanjem u Boga” zaključio je nadbiskup Puljić u propovijedi.

**NIN, MISNO SLAVLJE: SUSRET ROMSKE
DJECE S PREDSEDNIKOM ODBORA
HBK ZA PASTORAL ROMA**

Svečano misno slavlje na kojem su sudjelovala romska djeca koja ljetuju u Viru u sklopu projekta 'Romska odgojna zajednica', u utorak 30. lipnja u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, predsjednik Odbora HBK za pastoral Roma.

Mons. Hranić je došao u Nin kako bi na to povijesnom mjestu susreo djecu za koju Crkva pastoralno skrbi te im je u srdačnom i radosnom susretu uputio niz duhovnih poticaja u homiliji. Tragom navještaja Božje riječi, nadbiskup Hranić je rekao da Jakovljeva borba s anđelom u liku čovjeka na obali rijeke označava korjenitu promjenu u životu tog starozavjetnog patrijarha.

„Do tog trenutka Jakov se ponašao na posve ljudski način, oslanjajući se isključivo na naravna sredstva. Od tog trenutka pouzdat će se iznad svega u Boga, koji će u Jakovu iznova potvrditi svoj savez s izabranim narodom. Uspio je pobijediti u borbi s anđelom samo zahvaljujući snazi koju mu je podario Bog“ rekao je mons. Hranić, istaknuvši kako je pouka iz tog podviga da Božji blagoslov i zaštita nikad neće nedostajati u poteškoćama koje nastupe.

Evangelje opisuje Isusa na lađi s učenicima na moru, nastaje velika oluja. Isus je spavao i kao da ne mari što učenici pogibaju, a oni su u strahu za život. „To je slika i našeg života. Isus je među nama. Svi vjerujemo u Božju prisutnost, ali plovimo, imamo svoje obveze i nekad živi-

mo kao da Boga nema, kao da je Bog sa strane. Tek kad se susretnemo s ozbiljnim poteškoćama, kažemo 'Joj, Bože pomagaj'. Onda se sjetimo Boga. Onda iskreno zavapimo Bogu i molimo ga 'Bože, pomози mi sada'. Bog je s nama uvijek, ali mi ga samo nekad trebamo i mi ga ponekad zazovemo“ upozorio je mons. Hranić, istaknuvši da je Isus intervenirao i pokazao da je prisutan kad su učenici iscrpili sve svoje mogućnosti. Borili su se s olujom, ali uviđaju da više ne mogu, pogiboše. Više nemaju drugog izlaza.

„Kad dođe bolest koja uzdrma egzistenciju, kad čovjek ostane bez radnog mjesta, kad se stvarno poljulja naš život, onda iskreno zavapimo. Znamo da je Isus tu, ali ne računamo previše na njega i na njegovu pomoć. Mi vodimo život i uzimamo stvari u svoje ruke. Vjerujemo da mi možemo rješavati poteškoće, da smo mi gospodari situacije. Tek kad izgubimo tlo pod nogama, kad se nađemo u velikoj nevolji, onda zavapimo Bogu“ istaknuo je mons. Hranić, dodavši kako je Isus bio među učenicima; mislimo li da nije čuo oluju? „Isus intervenira kad su ga oni povukli, 'Ti sada spavaš, a mi pogibamo. Pomози nam'. Došli su do uvjerenja da su iscrpili sve što mogu učiniti. Jedino ih Bog može spasiti. Kad nisu imali više nikoje druge mogućnosti, iskreno su povjerovali da Bog može nešto učiniti, imali povjerenja da on to hoće, oslonili su se na Isusa kao zadnju slamku spasa da može riješiti situaciju. I Isus je smirio vjetar i more“ rekao je mons. Hranić.

Kad su vidjeli da je nastala utiha, pitaju se tko je taj. Možda su opet poslije zaboravili koga imaju između sebe, da je Isus Bog, da se smiju i mogu na njega oslanjati i da nema poteškoća koje ne mogu svladati s povjerenjem u njega i u zajedništvu s njime. „Taj evanđeoski tekst nas smiruje. Poziva nas da imamo povjerenja u Boga. Nailazimo često na neprijateljsko okružje oko nas, da nas drugi ne treba, odgurne. Svatko od nas je različit. Različito reagiramo, različite su naše sposobnosti, uspijevamo u različitim područjima. Dragi Bog nas je u svojoj riznici ljubavi stvorio različite. Svatko nosi nešto od bogatstva Božjeg bića u sebi“ istaknuo je

mons. Hranić, naglasivši da je Bog svoje darove i sposobnosti dao ljudima. Zato je čovjek na njegovu sliku, jer je svatko nešto od onoga što Bog nosi u sebi.

„Iako je različito, ali sve je od Boga. Mi smo njegova djeca. Svi smo ljubljena stvorenja Božje ljubavi. Zato nas poziva da se prepoznavamo kao braća i sestre, da se prihvaćamo i radujemo darovima drugih, jer drugi s darovima koje nosi nas obogaćuje. Bez drugoga, bez njegovih sposobnosti, ja bih bio siromašniji“ poručio je mons. Hranić. I djeca u tom zajedništvu otkrivaju svoje sposobnosti, lijepo im je zajedno. Nadbiskup ih je potaknuo da žive u svijesti da smo svi Božja stvorenja, da je Isus u našem svakodnevnom životu. „Ne samo da nas je stvorio i pustio da idemo kroz život, a on nije zainteresiran za nas. On je uvijek s nama, ali nije nametljiv. Poštuje našu slobodu. Uvijek možemo osjetiti da je među nama, ne samo kad smo zalutali, kad osjećamo da ćemo se potopiti, nastao je vjetar i treba nam pomoć“ rekao je mons. Hranić. Misa je znak da je Isus trajno htio ostati među nama. Po pričesti se sjedinjujemo s Isusom, snažimo svijest da smo stvorenja njegove ljubavi, da želi živjeti s nama i u nama.

„Svoju snagu Bog je položio u nas i nutarnja je snaga našeg života. Pozvani smo drugima pokazati vedro lice, toplinu, prihvaćanje, poštovanje, jer smo stvoreni na Božju sliku. Tada se osjećamo lijepo jer je to predokus kraljevstva gdje je Bog vladar. Borimo se sa zlom u nama. Jakovljeva borba je slika i naše borbe s napastima, da ne popustimo sebičnosti, da ne gledamo samo na sebe ne vodeći računa o drugome, što je meni lakše i ugodnije, a drugog iskoristim i ne poštujem“ rekao je mons. Hranić. Potaknuo je djecu da kako grade zajedništvo između sebe tih dana, da tako čine kad se vrata kući, da se prepozna gdje su bili, da su se vratili bolji, plemenitiji, s više osjećaja i poštovanja za druge.

„Sjedinite se s Isusom, primite ga u svoje srce, budite njegovi i njemu slični i neka on bude vaša snaga“ potaknuo je nadbiskup Hranić djecu. Istaknuo je da se čovjek treba odmoriti,

ali ne isprazno provoditi ljeto, u ljenčarenju. „Među romskom djecom su sveučilišni profesor, učiteljice, profesorica glazbenog, vjeroučitelj. Oni su došli s tuđom djecom, raditi i pokloniti svoje vrijeme tuđoj djeci. S puno ljubavi i poštovanja prihvaćaju tu djecu. Takav rad, volontiranje im nitko neće platiti niti to netko posebno vrednuje. Štoviše, netko će reći, ‘To su oni što se bave s ciganima’. Volio bih kad bismo znali svoje vrijeme korisno provoditi“ rekao je mons. Hranić, izražavajući priznanje i zahvalnost svima koji rade s tom djecom. Potaknuo je ninske župljane prisutne na misi da poštuju Rome kad ih susretnu. Djeca su prije mise razgledala znamenitosti Nina, a nakon mise druženje se nastavilo, kad je mons. Hranić svako dijete i odgovorne u radu s njima počastio sladoledom.

U misi su suslavili ninski župnik i dekan Božo Barišić, vlč. Josip Štefančić, župnik Plitvica i odgovorni za pastoral Roma u Gospičko-senjskoj biskupiji, vlč. Damir Slamek, odgovorni za pastoral Roma u Varaždinskoj biskupiji, fra Zlatko Špehar, župnik hrvatske katoličke župe u Salzburgu, vlč. Mato Matasović, župnik sv. Nikole Tavelića u Slavanskom Brodu i vlč. Mario Brkić, tajnik nadbiskupa Hranića. Zajedništvo djece predvodili su s. Karolina Miljak, nacionalna ravnateljica za pastoral Roma u Hrvatskoj i stručnjaci laici aktivni u provođenju projekta ‘Romska odgojna zajednica’.

BLAGDAN SV. PETRA I PAVLA NA PLOČAMA U ZADRU

Blagdan sv. Petra i Pavla svečano je proslavljen u župi sv. Petra na Pločama u Zadru u ponedjeljak 29. lipnja. Koncelebrirano večernje misno slavlje u župnoj crkvi Sv. Petra predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, a nakon mise i procesiju s kipom sv. Petra kroz taj gradski predio. Apostolskog prvaka Petra Isus je odabrao, posebno odgajao i pripremao za svetu službu u Crkvi, a za Pavla, apostola naroda, Isus je rekao da je njegova izabrana posuda koja će Isusovo ime pronijeti svijetom, rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je Petar divan u ispovijedanju vjere, a Pavao u pripovijedanju svog vjerničkog

iskustva. „U obojici se osjeća snaga Božje ruke. U odnosu između Isusa kao učitelja i odgojitelja i Petra kao učenika i onoga kojeg se odgaja, niz je zanimljivih i dirljivih scena. Premda ga je znatiželja njegovog brata Andrije, koji mu je rekao da je susreo Mesiju, dovela u Isusovo društvo, pravi odgojni proces započeo je onog jutra kad se Petar poslije neuspjelog noćnog lova riba umoran i razočaran vratio na obalu. U svoj skromnosti, iskrenosti i poniznosti, Petar pada na koljena i priznaje svoju grešnost. Za to biva nagrađen“ rekao je mons. Puljić, podsjetivši na Isusove riječi Petru da se ne boji, jer će ubuduće loviti ljude. Također, Isus mu obećava svoju pomoć i asistenciju. U mnogim slikama Petrovog života, s jedne strane vidi se njegova slabost, a s druge, Božja blizina i jakost. „Mogli bismo nabrajati Petrove mane i nedostatke. Ali, Isus ne gleda na njegove slabosti i mane. Njega zanima Petrovo srce koje je puno iskrene, spontane ljubavi, bez računice. Ljubav ga je dovela u Maslinski vrt i u Kajfino dvorište da bude barem iz prikrajka blizu Isusa. Ljubav ga je nagnala nakon izdaje da iziđe i gorko zaplače. To nije bio bilo kakav plač, nego gorki plač. Zahvaljujući Kristovoj školi, on pobjeđuje sebe, pa ga Krist odabire, za njega posebice moli i daje mu prvenstvo. Isus ga odabire i postavlja u temelje svoje Crkve koju ni vrata paklena neće nadvladati“ istaknuo je nadbiskup Puljić, podsjetivši kako je Petar čudesno oslobođen iz zatvora u Jeruzalemu, iako su ga čuvale četiri vojničke četverostraže.

Za apostola Pavla je rekao kako je u svom karakteru združio duh grčke filozofije, židovske intuicije i rimskog osvajača. „Kao zaljubljenik Krista nije poznavao polovičnosti. Njegova misionarska putovanja obilježena su naporom i zanosom. Gdje god je dolazio, palio je ljudska srca. Gdje osobno nije stigao, trudio se da dođe njegova pisana riječ“ rekao je mons. Puljić. Tragom navještaja Božje riječi, podsjetio je na Pavlove poticaje svom vrijednom suradniku, učeniku Timoteju, efeškom biskupu, koji je pastirsku službu obavljao u složenim vremenima. Pavao ga potiče da propovijeda, prijeti i opominje, bilo to zgodno ili nezgodno, sa strpljivošću i blagošću, jer dolaze dani kad ljudi neće

podnositi zdrava nauka, nego će odvrćati uši od istine. Također, pred kraj njegovog života, u riječima napisanima iz svog posljednjeg sužanjstva, 'Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Gospodin je stajao uz mene', vidi se sva ozbiljnost kršćanskog svjedočenja, ali i radost koja ispunja dušu na kraju života, rekao je nadbiskup. „Blago ocu koji razumije te riječi i živi po Pavlovim savjetima. Blago majci koja upija Pavlove preporuke i prenosi ih na djecu. Blago djeci koja imaju prigodu osjetiti u obitelji duhovnu dimenziju u duši njihovih roditelja koji se trude sačuvati milosni dar primljen na krštenju i vjenčanju. Blago obitelji u kojoj se dnevno ponavlja ispovijed apostola Petra: Kriste, ti spasitelj naše obitelji, ti si naš vođa, prijatelj i Mesija“ rekao je mons. Puljić, poželjevši da svatko na kraju svoga života, u vjernosti sačuvanoj do kraja, s Pavlom može reći 'Dobar sam boj bio, vjeru sačuvao', te je zamolio zagovor Petra i Pavla da nas čuvaju, nadahnjuju i pomažu. Proslavi blagdana prethodila je trodnevna duhovna priprava koju je o temi 'Euharistija – pouzdan temelj života obiteljske i župne zajednice' predvodio župnik Ploča don Gašpar Dodić.

IZ ŽIVOTA SJEMENIŠTA

SUSRET SJEMENIŠTARACA IZ ZAGREBA, SPLITA, SINJA, TRAVNIKA I ZADRA

U Nadbiskupskom sjemeništu »Zmajević« u Zadra održan je 1. svibnja tradicionalni susret sjemeništara. Uključujući domaćinsko sjemenište, sudjelovalo je 110 sjemeništara i 15 odgojitelja iz: Franjevačkog sjemeništa u Sinju, Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu, Nadbiskupskog sjemeništa »Petar Barbarić« u Travniku i Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu. Na susretu je sudjelovao i splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, predsjednik Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja. Nakon pozdravnih riječi rektora zadarskog sjemeništa don Čedomila Šuprahe sjemeništari svakog pojedinog sjemeništa predstavili su se kroz glazbene nastupe, prezentacije i scenske izvedbe. Svetu misu u katedrali sv. Stošije predvodio je zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, a nadbiskup Barišić uputio je prigodnu homiliju. Poslije zajedničkog ručka sjemeništari su se natjecali u malom nogometu, košarci i stolnom tenisu. U međuvremenu je održan sastanak odgojitelja pod predsjedanjem mons. Barišića na kojem se razgovaralo o brigama i perspektivama malih sjemeništa. Istaknula se i potreba budućih susreta svih odgojitelja kako bi se više povezivali i što bolje djelovali za rast duhovnih zvanja u sjemeništima. Susret sjemeništara završio je u večernjim satima svibanjskom pobožnošću i dodjelom nagrada pobjednicima sportskih natjecanja.

IZ ŽIVOTA KLASIČNE GIMNAZIJE

„Naš životni hod mora imati jasan cilj“

riječi su mons. Joso Kokić, ravnatelja Škole, izrečene u homiliji na sv. Misi zahvalnici u povodu završetka školske godine 2014./2015.

Po događanjima koja su se u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. odvijala u svibnju i lipnju 2015. godine izgledalo je da je kraj nastavne godine daleko. U prostoru školske knjižnice 18. svibnja 2015. godine, na Dan Klasične gimnazije Ivana Pavla II. Zadar i rođendan sv. Ivana Pavla II. otvorena je izložba o životu Sluge Božjeg brata Ivana Bonifacija Pavletića. Tema izložbe bila je njegov život, rad, učenje i poslanje, a cilj promicanje službeno započetog postupka proglašenja blaženim Ivana Bonifacija Pavletića. Zadar je samo jedna od postaja koje će ova vrijedna izložba, u suradnji s Družbom Sinova Bezgrješne, s. Mirjam Kuštreba i p. Marianom Passerinijem obići. U Zadru su je organizirano razgledali učenici Škole ali i posjetitelji koji su do 22. svibnja obilazili Školu u vrijeme Otvorenih vrata Klasične gimnazije Ivana Pavla II. U povodu Dana škole, 20. svibnja cijela je školska zajednica (učenici i profesori) predvođena ravnateljem mons. Josom Kokićem bila na jednodnevnom izletu do Krke i Knina. Posjetili su i Burnum tj. arheološke ostatke rimskog vojnog logora i naselja pored Kistanja. Prvoga dana lipnja grupa učenika nazočila je predavanju o Domovinskom ratu koje se održalo u Hrvatskoj kazališnoj kući. Predavanje su održali gosp. Josip Adžić, predsjednik Udruge veterana vojne policije sudionika Domovinskog rata i gosp. Sergej Luković, dočasnik Hrvatske vojske. Ono je imalo jasnu i jedinstvenu poruku – da se ne zaboravi. No, kraj nastavne godine 2014./2015. u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. ostat će, uz osobne školske uspjehe i postignuća, upamćen po sljedećem: 1) uzvratnom posjetu učenicama Pijarističke gimnazije u Mađarskoj (od 1. do 7. lipnja) i 2) sv. Misi zahvalnici, oproštaju od maturanata i svečanoj podjeli pohvalnica pojedincima koji su ovu školsku godinu završili s odličnim uspjehom te koji su postigli zapažene rezultate na županijskim i državnim natjecanjima, kao i proglašenjem „učenika godine“.

MEĐUNARODNA SURADNJA ZADARSKIH KLASIČARA

Od 1. do 7. lipnja Piaristička gimnazija „Ceseztina Donat“ iz Nagykanizse bila je domaćin svojim prijateljima iz Klasične gimnazije Ivana Pavla II. u Zadru. Prijateljstvo koje je nastalo 2012., na jednom susretu zborova, dvije su škole učvrstile Poveljom o prijateljstvu i suradnji u Nagykanizsi u lipnju 2014. i odlučile temeljiti ih na kulturnim i obrazovnim vezama. Mons. Joso Kokić, ravnatelj zadarske gimnazije tom je prigodom rekao: Neka bogata tradicija naših naroda ne postane i/li ostane samo spomenikom za divljenje i puko sjećanje, nego lijek za europsku i našu kulturu, koja ozbiljno poboljšava od raznih bolesti.

Vizionarska izjava zadarskih klasičara izrečena pri potpisivanju Povelje o prijateljstvu i suradnji s jednom mađarskom katoličkom školom potvrdila se već u rujnu prošle godine. Tada je petnaest učenika Mađara koje je predvodio njihov ravnatelj vlč. Nyeste Pal, inače ravnatelj Pijarističke škole, gimnazije, učeničkog doma i dječjeg vrtića „Celesztina Donat“ u Nagykanizsi i prof. Veronikom Vuk boravilo sedam dana u Zadru. Tom je prilikom ravnatelj vlč. Nyeste Pal rekao: To su susreti mladih koji razmišljaju na sličan način i zato imaju mnoge zajedničke teme o kojima mogu razgovarati, a tako i upoznati tajne druge kulture, a neki i upoznati svoje korijene. Naime, Kaniška gimnazija prije pet godina pokrenula je u svojoj školi podučavanje hrvatskoga jezika kao izbornog predmeta kako bi za pomursku djecu hrvatskoga podrijetla ponudila mogućnost učenja jezika. U Nagykanizsi živi više tisuća Hrvata koji se po Zakonu i Ustavu Republike Mađarske tretiraju kao nacionalna manjina.

Osim razmjene iskustava, učvršćivanja odnosa i prijateljstva, Zadrani su prilikom boravka mladih Mađara u Zadru, koji, istaknimo, imaju hrvatske korijene, pripremili bogat obrazovni, kulturni i zabavni program; učili ih glagoljicu, zajedno izrađivali priručni hrvatsko-mađarski i mađarsko-hrvatski rječnik. Osim svakodnevne nastave hrvatskog jezika i kreativnih radionica

obišli su zadarske znamenitosti i muzeje, posjetili Muzej soli u Ninu i sl. Vesela atmosfera u kojoj su se zadarski i kaniški učenici sporazumijevali na hrvatskom, ali i na engleskom, pokazala se odličnim okruženjem za opušteno usvajanje znanja, ali i stvaranje prijateljstva. Tada je dogovoren uzvratni posjet Zadrana Nagykanizsi, gradu na zapadu Mađarske, koji se nalazi blizu ušća rijeke Mure u rijeku Dravu, u Zalskoj županiji i bolje upoznavanje škole koju vode redovnici pijaristi. Zadarski učenici, njih 15 uputili su se tako 1. Lipnja 2015. godine u Nagykanizsu. Svaki je razred među sobom, po utvrđenim kriterijima (odličan uspjeh i redovito posjećivanje nastave, uspjeh na školskim i državnim natjecanjima i sl.) odabrao svoje predstavnike. U pratnji su im bile č. s. Mirjam Gadža, pedagoginja Škole i prof. Elvira Katić.

Već prvoga dana učenici su se u Serdahelju upoznali s poviješću pomurskih Hrvata, razgledali etno kuću, posjetili crkvu i groblje u mjestu a i samostalno naučili ispeći gibanicu, specijalitet međimurske kuhinje. U Mlinarcima, mjestu koje također nastanjuju Hrvati sutradan su odslušali predavanje o važnosti rijeke Mure u životu oba naroda te nazočili starom zanatu ispiranja zlata na Muri. Nakon radionice izrade cimera, cvijeća od krep papira kojima se kitila mladenka ali i cijela svadbena povorka u Krsturu su na lončarskom kolu izrađivali lončanice. Poslijepodne, prvog i drugog dana, bilo je rezervirano za radionice u grupama u kojima se razgovaralo, bolje upoznavalo ali i rezimiralo sve viđeno i doživljeno. Rezultati su se sutradan predstavili javnosti prigodnom izložbom. Toga je dana učenike ugodno iznenadio tamburaški sastav pjevajući hrvatske pjesme. Slobodno vrijeme, kojega je uistinu bilo malo, proveli su u sportskim susretima.

Preostala dva dana pomno i pedagoški razrađenim programom bilo je obuhvaćeno kampiranje na Balatonskom jezeru. Odslušavši predavanja o brdovitim predjelima Balatona, Nacionalnom parku i ostalim zanimljivostima ovoga dijela Europe učenici jedne i druge škole obišli su Tihanj, Balatonbereny, otok Kanyavari, Gyenesdias, Keszthely. Rješavali su zadatke, istraživali biljne i životinjske vrste, okupali se u jezeru, uživali u odbojci u kampu.

Boravak u Mađarskoj zadarski su klasičari završili posjetom glavnom gradu, Budimpešti. Rastali su se kako kažu, nakratko, jer svoje nove prijatelje čekaju u Zadru. Čekaju i pozitivan odgovor na prijavu za natječaj „Erasmus“. Ravnatelj vlč. Nyeste Pal ispratio ih je citirajući Jozsefa Atillu u poemi „Ne vičem ja“: „Uzalud se kupaš u samome sebi, samo u drugom sprat ćeš obraz svoj. Postani na vlati trave sitni vrh i bit ćeš veći od osi svijeta.“

SVETA MISA ZAHVALNICA I OPROŠTAJ OD MATURANATA

Posljednjeg dana nastave, 16. lipnja 2015., učenici i djelatnici Škole okupili su se u zadarskoj katedrali sv. Stošije da bi zahvalili Bogu za još jednu sretno završenu nastavnu godinu. Misu zahvalnicu predvodio je ravnatelj mons. Joso Kokić u zajedništvu sa župnikom katedralne župe, te prefektom i rektorom Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“.

Na početku misnog slavlja Ravnatelj je pozdravivši sve prisutne istaknuo kako sv. Misom želimo zahvaliti Bogu što je s nama bio svaki dan tijekom minule školske godine i tako s nama ostvario svoj veliki naum. Dok mu zahvaljujemo, rekao je, za sve postignute uspjehe, moramo ga zamoliti da nam i oprost i sve naše propuste.

U propovijedi je, osvrnuvši se na Evanđelje, rekao kako je život jedan životni krug ili jedna karika u tom krugu gdje ima lijepog i ružnog, lakog i teškog. „Naš životni hod mora ići k cilju, mora imati jasan cilj“ – istaknuo je mons. Kokić i nastavio: „Čovjek prikuplja znanje i traži snagu da dođe do cilja (...) Čovjek treba smisao, a taj smisao je njegov Stvoritelj, Bog. Boga zanimaju naši uspjesi i neuspjesi i zato pita učenike „što to putem pretresate...“. Bog koji sve već zna o nama želi započeti jedan novi odnos nas s Bogom jer to dosadašnje nije u redu. On hoće imati ospo-

sobljene i samostalne ljude, ljude za samostalan hod, a ne klonove, kopije. Bog hoće ljude koji imaju unutarnju snagu za hod i onda kad On nije tjelesno prisutan, one koji će hodati čineći dobro. Trebamo znati čuti Učitelja! (...) Susret s Riječju, osobito u lomljenju kruha, u pričesti – otvara oči, daje novi pogled, omogućuje vidjeti drugoga radi njegove potrebe i dobra, a ne radi svojih sebičnih interesa. „I otvoriše im se oči“ – sv. Pismo nam treba otvoriti pamet i srce i tek tada možemo započeti iznova, s novim Božjim pogledom“ – zaključio je Ravnatelj. Na kraju je, zazivajući Božji blagoslov, zaželio svima, a napose maturantima da sretni pođu u svijet nošeni snagom Božje riječi.

Nakon euharistijskog slavlja u športskoj dvorani Klasične gimnazije Ivana Pavla II. u 10:00 sati održana je, uz prigodan program, svečana podjela pohvalnica, nagrada i svjedodžbi maturantima. Time je simbolično obilježen ispraćaj još jedne generacije maturanata Škole. Promocija je započela himnom Domovine i himnom Škole koju je otpjevao školski zbor. Najprije je uslijedilo svečano proglašenje učenika koji su u školskoj godini 2014./2015. sudjelovali i ostvarili vrijedne rezultate kako na županijskim tako i na državnim natjecanjima iz geografije, hrvatskog jezika, grčkog jezika, fizike, ... Potom su podijeljene poklon-knjige i pohvalnice za 60-tak učenika koji su u protekloj školskoj godini ostvarili odličan uspjeh i uzorno vladanje. Uslijedio je još jedan svečani trenutak tj. proglašenje učenika i razreda godine 2015. Prema izboru profesora ove godine titulu učenika godine ponijela je učenica 3.b razreda Iva Knežević, dok je titula razreda godine pripala 2.a razredu. I na kraju, pod vodstvom razrednika prof. Mirele Zubčić i prof. Marijana Pranjića, izmjenjivali su se maturanti kojima je Ravnatelj uručivao zaslužene svjedodžbe i pripadajuće pohvalnice. Oproštajnu riječ upućenu djelatnicima Škole i njezinom vodstvu u ime svih njih izrekao je maturant Anđelko Meštrović, učenik IV.b razreda.

SADRŽAJ

SVETA STOLICA	4
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	14
Susret članova HBK s redovničkim poglavarima	14
ZADARSKA NADBISKUPIJA	15
CRKVA SLAVI EUHARISTIJU I OD EUHARISTIJE ŽIVI	15
GOSPA LORETSKA U ARBANASIMA	16
BEZ BOŽANSTVA TVOJEGA, ČOVJEK JE BEZ IČEGA! OČITOVANJE DUHA SVETOGA	17
EZEKIJEL NAVJEŠĆUJE NOVO PROLJEĆE I NOVO STVARANJE	19
DRUŽITE SE S ISUSOM KOJI JE PRIJATELJ I OTKUPITELJ ČOVJEKA	20
LITURGIJSKA GLAZBA OBLIKUJE ZAJEDNICU I STVARA BLAGDANSKO OZRAČJE	22
DRAGOST JE MOJA BITI SA SINOVIMA LJUDSKIM	24
PRESVETO SRCE ISUSOVO	25
MISA ZAHVALNICA ZA ZAVRŠENU AKADEMSKU GODINU KATEDRALI SV. STOŠIJE	26
SVEĆENIČKI DAN U SINJU	28
SVEĆENIČE, KRIST TE IZABRAO. ODVAŽI SE, RADI I MOLI!	31
SVETKOVINA SVETIH APOSTOLA PETRA I PAVLA	33
ODREDBE	35
IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA	38
NAŠI POKOJNI	38
NAŠI JUBILARCI	39
KRONIKA	40
IZ ŽIVOTA ZADARSKE NADBISKUPIJE	42
IZ ŽIVOTA SJEMENIŠTA	87
IZ ŽIVOTA KLASIČNE GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.	88